

Załącznik nr 1

do uchwały nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Uniwersytet Szczeciński

Al. Papieża Jana Pawła II 22a

70-453 Szczecin

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **zarządzanie**

1. Poziom/y studiów: pierwszy **oraz drugi**
2. Forma/y studiów: **stacjonarna i niestacjonarna**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek - **nauki o zarządzaniu i jakości (100%)**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie, studia I i II stopnia, profil ogólnoakademicki (zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2022/2023).

Zarządzanie studia I stopnia, stacjonarne i niestacjonarne

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów pierwszego stopnia:	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK poziom 6
WIEDZA		
K_W01	posiada wiedzę o roli i miejscu zarządzania w systemie nauk oraz o jego powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi	P6S_WG
K_W02	zna zasady i mechanizmy funkcjonowania gospodarki i rynku ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na funkcjonowanie organizacji	P6S_WG
K_W03	posiada wiedzę o wpływie otoczenia zewnętrznego na działalność organizacji, o stosowanych w organizacjach strategiach zarządzania oraz o kierunkach rozwoju organizacji, uwzględniając ryzyko prowadzenia działalności	P6S_WG
K_W04	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie istotę funkcjonowania organizacji, zachodzące w nich prawidłowości w odniesieniu do kluczowych zasobów, funkcji i procesów, z uwzględnieniem specyfiki organizacji usługowych	P6S_WG
K_W05	w zaawansowanym stopniu zna i rozumie istotę i funkcjonowanie systemu zarządzania organizacjami, w tym identyfikuje i charakteryzuje funkcje oraz podsystemy zarządzania	P6S_WG
K_W06	ma wiedzę pozwalającą klasyfikować, analizować, diagnozować, prognozować i rozwiązywać problemy związane z kluczowymi funkcjami i procesami zarządzania	P6S_WG
K_W07	identyfikuje istotę marketingu, definiuje i wyjaśnia funkcjonowanie rynku w ujęciu marketingowym oraz charakteryzuje zadania marketingu w zarządzaniu organizacjami	P6S_WG
K_W08	zna i rozumie mechanizmy funkcjonowania procesów w przedsiębiorstwie (m.in. produkcyjnego, innowacyjnego, logistycznego, zarządzania kapitałem trwałym, zarządzania zmianą), w tym zna metody i techniki wykorzystywane w zarządzaniu jakością i zarządzaniu projektami	P6S_WG
K_W09	zna i rozumie zasady i funkcje kierowania ludźmi, szczególnie w zakresie motywowania i przywództwa, jak również identyfikuje etapy procesu kadrowego oraz rolę i specyfikę kultury organizacyjnej	P6S_WG
K_W10	zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6S_WK
K_W11	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz etyki zawodowej	P6S_WK
K_W12	posiada wiedzę dotyczącą ekonomicznych, finansowych i prawnych uwarunkowań prowadzonych przez organizacje	P6S_WK

	działalności oraz ich wykorzystania w decyzjach strategicznych i operacyjnych	
K_W13	posiada wiedzę z zakresu matematyki i statystyki do badania zjawisk i procesów ekonomicznych potrzebnych w zarządzaniu organizacjami	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi przeanalizować i ocenić bieżące problemy gospodarki i zarządzania organizacjami odwołując się do współczesnych teorii ekonomicznych	P6S_UW
K_U02	potrafi zastosować wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania w celu analizowania i diagnozowania zjawisk zachodzących w organizacjach do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów, w tym poprzez właściwy dobór źródeł informacji, dokonywanie analizy, krytycznej oceny i syntezy tych informacji	P6S_UW
K_U03	potrafi analizować i ocenić wpływ otoczenia zewnętrznego na działalność organizacji oraz określić kierunki ich rozwoju	P6S_UW
K_U04	potrafi przeprowadzić analizy i badania w obszarze zarządzania, formułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki badań oraz zainicjować działania doskonalące	P6S_UW
K_U05	potrafi dobrać i zastosować odpowiednie metody i narzędzia do realizacji zadań i rozwiązywania problemów związanych z funkcjami i podsystemami zarządzania, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne i informatyczne	P6S_UW
K_U06	potrafi komunikować się w mowie i piśmie w sposób precyzyjny i spójny oraz brać udział w debacie na tematy dotyczące wybranych zagadnień zarządzania, odwołując się do głównych teorii zarządzania, stosując specjalistyczną terminologię	P6S_UK
K_U07	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie języka specjalistycznego	P6S_UK
K_U08	posiada umiejętności organizacyjne pozwalające na wykonywanie zadań w organizacjach zarówno indywidualnie, jak i współdziałając z innymi osobami w ramach zespołów (m.in. projektowych), także o charakterze interdyscyplinarnym	P6S_UO
K_U09	potrafi samodzielnie planować i realizować zadania, zarządzać własnym czasem, dokonywać analizy realizowanych działań planując własne uczenie się przez całe życie	P6S_UO, P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz doskonalenia swoich umiejętności	P6S_KK
K_K02	dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne w zakresie pracy własnej i zespołowej. Jest gotów do dbałości o dorobek i tradycje zawodu	P6S_KR
K_K03	jest gotów do angażowania się w realizację zadań indywidualnych i zespołowych, potrafi korzystać z opinii ekspertów przy realizacji złożonych zadań	P6S_KK, P6S_KR
K_K04	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO

K_K05	jest gotów do podejmowania działań na rzecz interesu społecznego oraz wypełniania zobowiązań społecznych	P6S_KO
-------	--	--------

Zarządzanie studia II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów drugiego stopnia:	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK poziom 7
WIEDZA		
K_W01	zna w stopniu pogłębionym prawa i mechanizmy funkcjonowania gospodarki i rynku ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na funkcjonowanie organizacji	P7S_WG
K_W02	w pogłębionym stopniu zna i rozumie istotę funkcjonowania organizacji, zachodzące w niej prawidłowości w odniesieniu do kluczowych zasobów, funkcji i procesów	P7S_WG
K_W03	posiada zaawansowaną wiedzę pozwalającą w stopniu pogłębionym klasyfikować, analizować, diagnozować i rozwiązywać problemy związane z kluczowymi funkcjami i procesami zarządzania	P7S_WG
K_W04	zna podejścia, teorie i koncepcje stosowane we współczesnym zarządzaniu organizacjami oraz główne tendencje rozwojowe nauk o zarządzaniu i jakości	P7S_WG
K_W05	w stopniu pogłębionym zna i rozumie procesy zachodzące w organizacjach, a także ma wiedzę o zasobach wykorzystywanych do ich realizacji (w tym o procesach innowacyjnych, inwestycyjnych, związanych z zarządzaniem projektami, jakością oraz o zasobach kapitałowych oraz wiedzy)	P7S_WG
K_W06	rozumie strategię funkcjonowania organizacji, zna zasady formułowania strategii i metody szacowania ryzyka działalności organizacji uwzględniając rolę otoczenia biznesowego w podejmowaniu decyzji	P7S_WG
K_W07	zna metody tworzenia modeli problemów decyzyjnych wykorzystując m.in. metody badań operacyjnych	P7S_WG
K_W08	zna specjalistyczne metody i narzędzia wspomagające procesy podejmowania decyzji w warunkach ryzyka i niepewności, również wykorzystywane w realizacji projektów	P7S_WG
K_W09	zna i rozumie w stopniu pogłębionym istotę i znaczenie konsumenta w gospodarce rynkowej oraz określa zadania marketingu w zarządzaniu organizacjami	P7S_WG
K_W10	zna i rozumie w sposób pogłębiony zasady zarządzania kapitałem ludzkim	P7S_WG
K_W11	zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK
K_W12	zna i rozumie ekonomiczne i prawne uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	P7S_WK

K_W13	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz etyki zawodowej	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi zastosować wiedzę teoretyczną z zakresu zarządzania w celu analizowania i diagnozowania zjawisk zachodzących w organizacjach do rozwiązywania w sposób innowacyjny złożonych i nietypowych problemów, w tym poprzez właściwy dobór źródeł informacji, dokonywanie analizy, krytycznej oceny i syntezy tych informacji	P7S_UW
K_U02	potrafi interpretować i zastosować współczesne teorie ekonomiczne w odniesieniu do działalności organizacji	P7S_UW
K_U03	potrafi przeanalizować i ocenić wpływ otoczenia zewnętrznego na działalność organizacji, określić misje i cele organizacji oraz interpretować uwarunkowania decyzji strategicznych, w tym szacowanie ryzyka związanego z funkcjonowaniem organizacji	P7S_UW
K_U04	potrafi przeprowadzić proces badawczy, ze szczególnym uwzględnieniem doboru źródeł informacji oraz umiejętności formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi	P7S_UW
K_U05	potrafi dobrać i zastosować właściwe metody i narzędzia do realizacji zadań i rozwiązywania złożonych problemów związanych z różnymi funkcjami i podsystemami zarządzania, w tym zaawansowane metody informacyjno-komunikacyjne i informatyczne	P7S_UW
K_U06	potrafi komunikować się w mowie i piśmie w sposób precyzyjny i spójny ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców oraz prowadzić debatę na tematy dotyczące wybranych zagadnień zarządzania, odwołując się do głównych teorii zarządzania, stosując specjalistyczną terminologię	P7S_UK
K_U07	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie języka specjalistycznego	P7S_UK
K_U08	posiada umiejętności organizacyjne pozwalające na wykonywanie zadań w organizacji zarówno indywidualnie, jak również współdziałając z innymi osobami i kierując pracami zespołu (również w ramach zadań projektowych)	P7S_UO
K_U09	potrafi samodzielnie planować i realizować zadania, zarządzać własnym czasem, dokonywać analizy własnych działań planując własne uczenie się przez całe życie oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	P7S_KK
K_K02	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej, rozwijania dorobku zawodu oraz podtrzymywania jego etosu	P7S_KR
K_K03	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w rozwiązywaniu złożonych problemów	P7S_KK

K_K04	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny	P7S_KO
K_K05	jest gotów do inspirowania i podejmowania działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Ewa Mazur-Wierzbicka	dr hab./prof. US/Przewodnicząca Zespołu kierunku zarządzanie/ Katedra Zarządzania Kapitałem Ludzkim
Augustyna Burlita	dr hab./prof. dyd. US/Zastępczyni Przewodniczej zespołu kierunku zarządzanie/Katedra Marketingu
Barbara Czerniachowicz	dr/Członkini Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Karolina Drela	dr/Członkini Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Zarządzania Kapitałem Ludzkim
Agnieszka Kwarciańska	dr/Członkini Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Zarządzania Kapitałem Ludzkim
Alicja Nerć-Pełka	dr/Członkini Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Zarządzania Kapitałem Ludzkim
Wojciech Leoński	dr/Członek Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Malwina Szarek	mgr/Członkini Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Organizacji i Zarządzania
Maciej Lewandowski	mgr/Członek Zespołu kierunku zarządzanie /Katedra Marketingu
Alicja Szyptur	Studentka kierunku zarządzanie/ I stopień/ st. stacjonarne

Spis treści

Efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie, studia I i II stopnia, profil ogólnoakademicki (zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2022/2023).	3
Zarządzanie studia I stopnia, stacjonarne i niestacjonarne.....	3
Zarządzanie studia II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne.....	5
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim.....	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.....	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	36
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry.....	45
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.....	54
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	60
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.....	69
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	75
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	85
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.....	87
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	97
Część III. Załączniki.....	99
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	99
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających.....	107
Załącznik nr 3. Wykaz dodatkowych materiałów do kryteriów 1-10.	107

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Szczeciński (US) rozpoczął swoją działalność w roku akademickim 1985/86. Obecnie US jest największą uczelnią wyższą na Pomorzu Zachodnim spełniającą wszystkie wymagania ustawowe. Stale doskonalona oferta dydaktyczna stanowi atrakcyjną propozycję dla około 10 400 studentów (stan na 31.12.2021). W roku akademickim 2022/2023 Uniwersytet Szczeciński oferował kształcenie na ponad 80 kierunkach na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, w ramach szkoły doktorskiej, a także studiów podyplomowych. Programy wymiany (MOST i Erasmus+) umożliwiają studentom mobilność w kraju i zagranicą oraz zdobycie dodatkowych kwalifikacji. Do dyspozycji studentów jest Biblioteka Główna i jej 8 filii, w których zgromadzono ponad 1350000 wydawnictw zwartych, ciągłych i specjalnych. Studenci uczestniczą w pracach 130 kół naukowych i wydają swoje czasopisma. Na uczelni działają m.in.: chór akademicki, Strefa Kultury Studenckiej, Akademicki Związek Sportowców, AIESEC oraz ELSA.

Przyjęty 30.05.2019 r. Statut US, reorganizując dotychczasową strukturę Uczelni, wprowadził zmiany w sposobie organizacji kształcenia. Jednostkami organizacyjnymi US wykonującymi jego podstawowe zadania są: (1) instytuty, które organizują i prowadzą działalność badawczą w ramach poszczególnych dyscyplin nauki oraz zapewniają kadre dydaktyczną do prowadzenia procesu kształcenia studentów i doktorantów; (2) wydziały, które organizują, prowadzą i koordynują proces kształcenia na kierunkach studiów przyporządkowanych do dyscypliny albo dyscyplin wiodących w akcie tworzącym wydział; (3) szkoły doktorskie jako jednostki organizujące i prowadzące kształcenie doktorantów oraz współdziałające w zapewnianiu ich rozwoju naukowego; (4) filie jako jednostki organizacyjne prowadzące działalność Uniwersytetu poza jego siedzibą.

Oceniany kierunek prowadzony jest obecnie na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (WEFiZ). Powstał on w trakcie wspomnianej reorganizacji struktury w wyniku połączenia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług oraz części Wydziału Nauk o Ziemi. Jest największym wydziałem spośród siedmiu funkcjonujących w ramach US pod względem liczby studentów i kadry akademickiej. Wcześniej jednolite studia magisterskie z kierunku zarządzanie, a następnie studia dwustopniowe realizowane były na dwóch wydziałach: Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług. Na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2022/2023 studiuje łącznie 649 osób, w tym na studiach I stopnia 398 studentów, a na studiach II stopnia 251 studentów. Kadre dydaktyczną realizującą kształcenie w ramach kierunku zarządzanie stanowią głównie pracownicy naukowo-dydaktyczni Instytutu Zarządzania – największego instytutu spośród 18 funkcjonujących w US. US posiada pełne prawa akademickie w zakresie dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Nadrzędną misją Uniwersytetu Szczecińskiego (US) jest prowadzenie niezależnej i stojącej na wysokim poziomie działalności badawczej oraz dydaktycznej, przy uwzględnieniu ścisłych powiązań między tymi dwoma obszarami, zachowaniu autonomii szkoły wyższej oraz wolności w podejmowaniu badań naukowych i doborze treści kształcenia. Głównymi celami strategicznymi US są: stworzenie silnego ośrodka naukowego, zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, współpraca z otoczeniem gospodarczym, zapewnienie sprawności funkcjonowania Uczelni oraz jej stabilności finansowej.

Nadrzędna misja Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania (WEFiZ) wynika z misji US i brzmi: wykorzystując najnowsze osiągnięcia naukowe i badania naukowe prowadzone we współpracujących z Wydziałem instytucjach, podnosząc innowacyjność metod dydaktycznych oraz rozszerzając zasięg oddziaływania, Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania kształci studentów na najwyższym poziomie teoretycznym, wzbogacając naukę o umiejętności praktyczne.

Koncepcja programu studiów kierunku zarządzanie wpisuje się w zaktualizowaną 25.09.2019 r. strategię rozwoju US na lata 2019-2028 (załącznik 1.1) oraz strategię rozwoju WEFiZ na lata 2020-2024 (załącznik 1.2), zarówno w misję, jak i cele strategiczne US. Głównym celem realizowanego programu studiów zarządzania I i II stopnia jest zagwarantowanie studentom dostępu do najnowocześniejszej wiedzy z zakresu dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, jak również umożliwienie studentom rozwoju osobistego oraz uwieńczonego sukcesem wejścia na rynek pracy. Przyczynia się do tego wprowadzenie programu na kierunku zarządzanie o charakterze modułowym, co umożliwi wybór indywidualnej ścieżki edukacyjnej, dopasowanej do preferencji studenta, a także nabycie konkretnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych sprzyjających znalezieniu zatrudnienia w różnych instytucjach biznesowych oraz publicznych. Tym samym na kierunku zarządzanie kształcą się przyszli menedżerowie i przedsiębiorcy lokalnych, krajowych czy międzynarodowych organizacji.

Odnosząc się do celu strategicznego US, jak również WEFiZ w obszarze kształcenia - dążenie do stałego podwyższania jakości kształcenia – w ramach WEFiZ, gdzie realizowany jest kierunek zarządzanie, podejmowane są następujące działania:

- wdrażanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (załącznik 1.3),
- dostosowywanie treści programowych do obowiązujących przepisów oraz aktualnych potrzeb,
- rozwijanie systemu konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w kształtowaniu procesu dydaktycznego,
- stałe zwiększenie stopnia dostosowania metod dydaktycznych i trafności ich doboru do realizacji treści programowych,
- podnoszenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich poprzez wspieranie ich mobilności (załącznik 1.4.) oraz organizowanie szkoleń (załącznik 1.5).

Program studiów na kierunku zarządzanie z roku na rok jest modyfikowany i aktualizowany, aby sprostać zmieniającym się wymaganiom prawnym i gospodarczym, ale przede wszystkim oczekiwaniom studentów. Ponadto kierunek zarządzanie kolejny rok z rzędu cieszy się największym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia US zarówno I jak i II stopnia (załącznik 1.6). Dzięki przyjętej koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie, US przygotowuje absolwentów o wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych, odpowiadających potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego i wymaganych na współczesnym rynku pracy, a jednocześnie rynek ten kreuje przez nauczanie i kształtowanie postaw studentów, zgodnych z tendencjami ogólnokrajowymi, europejskimi oraz światowymi.

Misją społeczną US jest umożliwienie dostępu do wiedzy i jej rozpowszechnianie, co można zauważyć m.in. poprzez promocję kierunku zarządzanie, współpracę ze szkołami średnimi, wprowadzenie procedur w zakresie dostępności dla studentów kierunku zarządzanie ze szczególnymi potrzebami, tj. procedur administracyjnych (np. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oferuje wsparcie tłumacza języka

migowego podczas zajęć dydaktycznych oraz w trakcie załatwiania spraw uczelnianych), spraw w toku studiów (studenci mają prawo do szczególnych warunków uczestnictwa w zajęciach oraz realizacji programu studiów w oparciu o indywidualną organizację studiów, a w uzasadnionych przypadkach także indywidualnych zajęć oraz indywidualnej opieki wybranego nauczyciela akademickiego) czy poprzez stworzenie bezpiecznych warunków do studiowania dla studentów z Ukrainy (których w roku akademickim 2022/2023 na kierunku studiuje 48, załącznik 1.7), jak również dodatkowych kursów językowych z języka polskiego. Przedsięwzięciem, którego celem jest poprawa dostępności US dla studentów, również kierunku zarządzanie, z niepełnosprawnościami jest realizowany w ramach konkursu "Uczelnia dostępna" i współfinansowany z funduszy Europejskich projekt MAXImUS DOSTĘPNOŚCI (<https://bon.usz.edu.pl/maximus-dostepnosci/>).

Misją kulturową US jest twórcze uczestnictwo w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych, co znajduje swój przejaw w mobilności studentów, jak również kadry dydaktycznej kierunku zarządzanie (załącznik 1.4) oraz oferowanie zajęć w języku angielskim.

Misją obywatelską US jest kształtowanie elit – liderów społecznych i gospodarczych, co przejawia się w kształtowaniu wśród studentów kierunku zarządzanie, oprócz wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, kompetencji społecznych takich jak inicjatywa i przedsiębiorczość, pozwalających na rozwój własnych przedsięwzięć biznesowych czy inicjatyw społecznych i ich skuteczne prowadzenie. Sprzyja temu możliwość angażowania się przez studentów kierunku zarządzanie w działalność Kół Naukowych, Samorządu Studenckiego i innych organizacji studenckich (szerzej opisane w kryterium 8 Raportu).

W Uniwersytecie Szczecińskim działalność naukowa w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości realizowana jest w Instytucie Zarządzania (IZ), gdzie prowadzone badania naukowe wynikają z zainteresowań badawczych i specjalizacji pracowników badawczo-dydaktycznych. Dzięki rozwojowi naukowemu pracowników IZ możliwe jest realizowanie celu strategicznego w obszarze kształcenia US i WEFiZ.

Programy studiów zarówno I, jak i II stopnia zostały utworzone z myślą o jak najpełniejszym wykorzystaniu w procesie dydaktycznym dorobku naukowego pracowników oraz nowoczesnego zaplecza infrastrukturalnego IZ (laboratoria i pracownie badawcze), przy równoczesnej dbałości o zapewnienie studentom kompleksowej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, umożliwiających im dostosowanie się do wymagań rynku pracy. Sprzyja temu podejmowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W 2021 r. powołana została Rada Pracodawców, której opinie mają na celu aktualizację programów studiów na kierunku zarządzanie. Ponadto w ramach prowadzonych na kierunku zajęć, zapraszani są praktycy – osoby z doświadczeniem menedżerskim z różnorodnych organizacji. W 2022 r. pracownicy IZ rozwijali współpracę naukową z wieloma podmiotami z otoczenia biznesu m.in.: urzędy marszałkowskie, urzędy miast, centra innowacji i transferu technologii różnych uczelni, jak również z przedsiębiorstwami województwa zachodniopomorskiego, m. in. z firmami KK Wind Solutions, GlobalLogic, Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, DGS Diagnostics. Rozwijająca się w tym zakresie współpraca stwarzała szansę na wykorzystanie w procesie dydaktycznym wartościowych przykładów z praktyki gospodarczej.

Związek kształcenia na kierunku zarządzanie z prowadzoną działalnością naukową IZ widoczny jest zarówno w ujętych sylabusach i treściach programowych poszczególnych zajęć, jak i w tematyce prowadzonych prac licencjackich i magisterskich (załącznik 1.8). Dotyczy to zarówno studiów I, jak i II stopnia i znajduje odzwierciedlenie w zdobywaniu przez studentów kompetencji badawczych oraz ich czynnym udziale w badaniach naukowych (załącznik 1.9). Umożliwia to realizację nadrzędnej misji IZ, którą jest jedność nauki i kształcenia (załącznik 1.10).

Do najważniejszych osiągnięć naukowych pracowników IZ w ostatnich latach, mających wpływ na kształcenie, doskonalenie programu studiów oraz zwiększanie przez studentów kompetencji badawczych na kierunku zarządzanie zaliczyć można:

1. osiągnięcie w trakcie ostatniej oceny parametrycznej kategorii A;
2. realizację w latach 2018-2022 wielu projektów badawczych w ramach m.in. Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także zagraniczne projekty w ramach m.in. South Baltic Programme 2014-2020, Interreg Baltic Sea Region, Erasmus+ (załącznik 1.11);

3. znaczące i wysoko punktowane publikacje pracowników naukowych IZ wpisujące się w obszary zarządzania odpowiadające prowadzonym zajęciom w ramach kierunku zarządzanie (szerzej opisane w kryterium 4);

4. ciągły rozwój kwalifikacji pracowników, co znajduje odzwierciedlenie w licznych wyjazdach o charakterze staży naukowych (1.4.) oraz awanse naukowe (załącznik 1.12);

5. wystąpienia pracowników podczas wielu zagranicznych i krajowych konferencji oraz seminariów naukowych, jak również organizacja konferencji i seminariów naukowych przez kadrę IZ, m.in.: EURAM 2022 „Leading Digital Transformation”, 26th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems (KES 2022), eWorld Marketing Summit, „Marketing Changes to Meet Sustainability Goals”, VIII Konferencja Naukowa Informatyka w Zarządzaniu IwZ 2022, Zarządzanie innowacjami w gospodarce. Kreatywność - Cyfryzacja – Internacjonalizacja, Euro-Trans 2022, Sukces w zarządzaniu kadrami, Zarządzanie Rozwojem Organizacji.

Potwierdzeniem wysokiej jakości prowadzonych w IZ badań naukowych oraz rozpoznawalności jego pracowników w krajowym środowisku naukowym jest wybór oraz powierzenie funkcji w strukturach wielu prestiżowych gremiów naukowych oraz zespołów eksperckich, m.in.: Komisji Europejskiej, Komitetu Transportu oraz Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk, Komisji Ewaluacji Nauki przy Ministrze Edukacji i Nauki, Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Zespołów doradczych przy Ministrze Edukacji i Nauki, Zespołów branżowych przy Prezydencie Miasta Szczecin. Pracownicy IZ pełnią również ważne funkcje w towarzystwach i organizacjach naukowych, m.in. takich jak: Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Polskie Towarzystwo Informatyczne, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Wiedzą, Polskie Naukowe Towarzystwo Marketingu, Instytut Badań nad Innowacjami i Przedsiębiorczością, IPMA Polska, Polskie Towarzystwo Zarządzania Innowacjami. Ponadto są członkami komitetów redakcyjnych wielu krajowych i zagranicznych czasopism naukowych oraz komitetów programowych krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych.

Wysoka jakość prowadzonych badań naukowych znajduje potwierdzenie w licznych wyróżnieniach i nagrodach przyznawanych kadrze dydaktycznej kierunku zarządzanie. W 2022 r. działalność naukowa pracowników IZ została doceniona przez kapituły różnych konkursów oraz władze US. Zostali m.in. laureatami konkursu „Zachodniopomorskie Noble 2021”, konkursu na Naukowca Roku Uniwersytetu Szczecińskiego w grupie nauk ekonomicznych i prawnych. 13 pracowników otrzymało Nagrody Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego za osiągnięcia naukowe (nagrody indywidualne II stopnia). Trzech pracowników Instytutu zostało wskazanych jako najbardziej wpływowi ludzie nauki w rankingu przygotowanym przez Uniwersytet Stanforda, wydawnictwo Elsevier oraz firmę SciTech Strategies.

Studenci kierunku zarządzanie na US nabywają podczas kształcenia szeroką wiedzę i umiejętności umożliwiające podjęcie pracy w różnorodnych organizacjach krajowych i zagranicznych. Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na omawianym kierunku jest umożliwienie studentom uzyskanie dodatkowych certyfikatów (m.in. certyfikat IPMA-Student w zakresie zarządzania projektami) i kompetencji poprzez udział w realizowanych konkursach, projektach czy pracy naukowej (m.in. współautorstwo artykułów, udział w konferencjach; załącznik 1.9). Ponadto uczelnia umożliwia studentom kierunku zarządzanie udział w warsztatach i spotkaniach z praktykami, które mają na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności zawartych w programie studiów, jak również zaznajomienie ich ze środowiskiem zawodowym.

Celem kształcenia na kierunku zarządzanie o profilu ogólnoakademickim jest zintegrowanie treści kształcenia uwzględniając aktualną wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, a także tworzenie warunków do nabywania przez studentów umiejętności zarządczych i analitycznych do rozwiązywania problemów występujących w obszarze zarządzania organizacjami.

Opracowanie w 2019 r. nowego programu studiów, który z niewielkimi zmianami funkcjonuje do dzisiaj, było konsekwencją zmian w strukturach US i połączeniu Wydziałów, gdzie na każdym z nich realizowany był kierunek zarządzanie. W efekcie powstała konieczność wypracowania jednego programu dla wspólnie już realizowanego kierunku zarządzanie w ramach nowoutworzonego WEFiZ.

W kolejnych latach program był aktualizowany do zmieniających się wymogów prawnych oraz zmieniających się oczekiwań pracodawców. Program studiów, począwszy od roku akademickiego 2019/2020 ma charakter modułowy, co umożliwia wybór indywidualnej ścieżki edukacyjnej, dopasowanej do preferencji studenta wśród następujących modułów - na I stopniu: kompetencje w biznesie, marketing, zarządzanie biznesem, zarządzanie zasobami ludzkimi oraz II stopniu: zarządzanie marketingowe, doskonalenie potencjału pracowników, zarządzanie projektami w praktyce, zarządzanie biznesem.

Zespół kierunku zarządzanie ds. jakości i programów kształcenia (ZKZ) przeprowadza konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi - ze studentami reprezentowanymi przez samorząd studencki i kadra dydaktyczną prowadzącą zajęcia na kierunku zarządzanie, dotyczące programu studiów. Ich opinie (np. połączenie lub rozdzielenie zajęć, zmiany kolejności zajęć w cyklu kształcenia) są uwzględniane przy modyfikacji planów. Samorząd studencki wystawia opinię w sprawie zmian programu studiów na kierunku zarządzanie (załącznik 1.13). Rada Dydaktyczna WEFiZ, w skład której wchodzi władze WEFiZ, Przewodniczący Zespołów kierunkowych, w tym Przewodnicząca kierunku zarządzanie, Dyrektorzy Instytutów, przedstawiciele samorządu studenckiego każdorazowo opiniuje zmiany w programie studiów kierunku zarządzanie (załącznik 1.14).

Ponadto odbywają się konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym – interesariuszami zewnętrznymi, do których zaliczają się przedstawiciele przedsiębiorców z Rady Pracodawców oraz inni przedsiębiorcy ze Szczecina i okolic. Dzięki temu program studiów kierunku zarządzanie jest aktualizowany do wymagań rynku pracy. Podczas pierwszego spotkania ZKZ z Radą Pracodawców pracodawcy zgodzili się wesprzeć swoją wiedzą i umiejętnościami ZKZ w działaniach związanych z doskonaleniem jakości kształcenia na kierunku zarządzanie i budowaniem atrakcyjnej sylwetki absolwenta tego kierunku (załącznik 1.15).

Otwartość na interesariuszy zewnętrznych skutkuje współpracą z nimi, czego dobrym przykładem jest spotkanie i warsztaty dla studentów realizowane 8 listopada 2022 r. pt. *Najlepsze praktyki zarządzania na Pomorzu Zachodnim*, w trakcie których prelekcje poprowadzili przedstawiciele biznesu z regionu. Jednym z podstawowych warunków sukcesu w biznesie jest umiejętność podejmowania właściwych decyzji – szybciej i trafniej niż robią to inni. Studiujący zarządzanie stać się mogą menedżerami posługującymi się szeroką wiedzą z zakresu funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa, posiadającymi również umiejętności analityczne i techniczne w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych oraz ważnych na stanowiskach kierowniczych – umiejętności interpersonalnych. Szczegółowy opis wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, którymi odznaczają się absolwenci kierunku zarządzanie zawarte są w efektach uczenia się.

Absolwenci kierunku zarządzanie pracują w korporacjach krajowych i międzynarodowych, instytucjach publicznych oraz organizacjach non profit, administracji rządowej i samorządowej jako: specjaliści z różnych obszarów funkcjonowania organizacji, np. ds. kadr, ds. rekrutacji, ds. marketingu, ds. pozyskiwania środków z funduszy unijnych, ds. rozwoju, ds. strategii, ds. jakości, ds. reklamy, analitycy biznesowi, menedżerowie projektu, przedsiębiorcy – właściciele małych firm, doradcy personalni, biznesowi, finansowi i inwestycyjni, liderzy biznesu i kreatorzy rzeczywistości gospodarczej.

Aby zapewnić Absolwentom zapoznanie się nie tylko z merytorycznymi zagadnieniami dotyczącymi nauk o zarządzaniu i jakości, ale również nabycie odpowiednich kompetencji językowych odpowiednio na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ) na I stopniu i B2+ na II stopniu, w ofercie studiów zaproponowano lektoraty z języka obcego (do wyboru z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego).

Oprócz lektoratów studenci kierunku zarządzanie mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych w języku obcym. Ze względu na preferencje studentów w zakresie wyboru lektoratu języka angielskiego to oferta zajęć do wyboru właśnie w tym języku jest szersza. Dla studentów I stopnia są to 4 zajęcia w języku angielskim: marketing success stories, eu project management, contemporary business models, stakeholder relationship management oraz jedno w języku niemieckim - internes marketing. dla studentów II stopnia są to 4 zajęcia w języku angielskim: consumer behaviour, case

studies on management, packaging design, creativity, a także jedno w języku niemieckim - deutsch-polnische grenzüberschreitende projekte.

Realizowany program studiów kierunku zarządzanie uwzględnia kształtowanie wrażliwości studentów na odmienną potrzebę, indywidualność ludzi oraz budowanie szacunku dla osób o odmiennych przekonaniach. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w zajęciach na studiach I stopnia, m.in. takich jak zarządzanie zasobami ludzkimi, psychologia, socjologia, negocjacje, zachowania organizacyjne, komunikacja w biznesie, ocenianie pracowników, motywowanie pracowników oraz na studiach II stopnia, m.in. społeczna odpowiedzialność biznesu, strategiczne zarządzanie kapitałem ludzkim, komunikacja interpersonalna, konflikty w organizacji, coaching i mentoring, zarządzanie stresem.

W procesie tworzenia programu studiów na kierunku zarządzanie uwzględniono przede wszystkim założenia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego profilu ogólnoakademickiego, dla I stopnia na poziomie szóstym, zaś dla II stopnia na poziomie siódmym. Kierunek zarządzanie spełnia wymogi stawiane studiom o profilu ogólnoakademickim.

Nad poprawnością doboru treści programowych kierunku zarządzanie czuwa ZKZ, który zgodnie z Zarządzeniem Rektora 194/2020 dotyczącego organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 1.16), przygotowuje sprawozdania z działalności zespołu (załącznik 1.17). W ramach procedur wydziałowych - Zarządzenia Dziekana nr 01/01/2021 w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) (załącznik 1.3), ZKZ corocznie przedstawia Kartę Samooceny kierunku (załącznik 1.18), która zawiera informacje o koncepcji programu studiów, ocenia prawidłowość nakładu pracy studenta, weryfikuje efekty uczenia się, doboru metod kształcenia i oceniania do założonych efektów uczenia się. Ponadto ZKZ przeprowadza kontrolę zgodności doboru treści programowych z zakładanymi efektami uczenia się na podstawie analizy sylabusów przez ZKZ.

Działania podejmowane w ramach Wydziałowego WSZJK mają charakter ciągły i systematyczny. Zmierzają do zapewnienia możliwie najwyższego poziomu jakości procesu kształcenia, monitorowania i ewaluacji polityki antyplagiatowej i doskonalenia systemu zarządzania jakością. Wpływ realizowanej polityki jakości na doskonalenie koncepcji kształcenia na kierunku zarządzanie został przedstawiony w kryterium 10 Raportu.

Efekty uczenia się osiąmane przez studentów kierunku zarządzanie zarówno I, jak i II stopnia są zgodne z koncepcją i profilem kształcenia oraz dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek zarządzanie jest przypisany w 100%.

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie zarówno I, jak i II stopnia obejmują 13 efektów w zakresie wiedzy, 9 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z zakresem prowadzonych w IZ badań naukowych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek. Studenci I stopnia kierunku zarządzanie poznają m.in. jak: zakładać i prowadzić własną firmę, podejmować trafne decyzje stosując metody i techniki zarządzania, wykorzystywać kompetencje interpersonalne związane z komunikacją i współpracą w zespole, prowadzić działania marketingowe w Internecie, budować relacje z pracownikami, rozwiązywać problemy biznesowe, przeprowadzać analizy biznesowe i rynkowe.

Efekty uczenia się dla studentów I stopnia kierunku zarządzanie:

1. W zakresie wiedzy akcentują znajomość i rozumienie roli i miejsca zarządzania w systemie nauk oraz o jego powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowym, a także w zaawansowanym stopniu istotę funkcjonowania organizacji, wpływu otoczenia na nią i procesach rozwojowych. Ponadto student ma wiedzę pozwalającą klasyfikować, analizować, diagnozować, prognozować i rozwiązywać problemy związane z kluczowymi funkcjami i procesami zarządzania.
2. W zakresie umiejętności akcentują zastosowanie wiedzy teoretycznej z zakresu zarządzania w celu analizowania i diagnozowania zjawisk zachodzących w organizacjach do rozwiązywania problemów, a także prowadzenie analiz i badań w obszarze zarządzania. Ponadto pozwalają na precyzyjną komunikację z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii dotyczącej nauk o zarządzaniu i jakości, także w języku angielskim na poziomie B2 ESOKJ.

3. W zakresie kompetencji społecznych akcentują gotowość do krytycznej oceny własnej wiedzy, angażowania się w działania indywidualne i zespołowe, a także działania w sposób przedsiębiorczy, również na rzecz interesu społecznego.

Studenci II stopnia kierunku zarządzanie realizując program studiów uczą się: krytycznie analizować zjawiska oraz procesy ekonomiczne i organizacyjne zachodzące w mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach, że elastyczność na rynku pracy, umiejętność szybkiego i skutecznego rozwiązywania problemów, a także odwaga w podejmowaniu zadań to kwalifikacje, których oczekuje każdy pracodawca, rozwijać umiejętności posługiwania się metodami i technikami niezbędnymi do rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji w ramach organizacji z wykorzystywaniem instrumentów, metod, narzędzi analitycznych, organizatorskich i zarządczych, realizować własne pomysły biznesowe w formie mikro czy małego przedsiębiorstwa, zakładać oraz prowadzić własną działalność gospodarczą w skali lokalnej, krajowej lub międzynarodowej.

Efekty uczenia się dla studentów II stopnia kierunku zarządzanie:

1. W zakresie wiedzy akcentują w pogłębionym stopniu znajomość i rozumienie istoty funkcjonowania organizacji czy procesy w niej zachodzące, a także posiadanie zaawansowanej wiedzy pozwalającej w stopniu pogłębionym klasyfikować, analizować, diagnozować i rozwiązywać problemy związane z kluczowymi funkcjami i procesami zarządzania.
2. W zakresie umiejętności akcentują zastosowanie wiedzy teoretycznej z zakresu zarządzania w celu analizowania i diagnozowania zjawisk zachodzących w organizacjach do rozwiązywania w sposób innowacyjny nietypowych problemów, a także przeprowadzenie procesu badawczego, ze szczególnym uwzględnieniem doboru źródeł informacji oraz umiejętności formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi. Ponadto pozwalają na precyzyjną komunikację z wykorzystaniem specjalistycznej terminologii dotyczącej nauk o zarządzaniu i jakości, także w języku angielskim na poziomie B2+ ESOKJ.
3. W zakresie kompetencji społecznych akcentują gotowość do pełnienia ról zawodowych z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej oraz inspirowania do podejmowania działań innowacyjnych oraz na rzecz środowiska społecznego.

Dla każdego zajęcia opracowano efekty uczenia się, które stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Spójność i relacje między efektami kierunkowymi i dla zajęć oraz charakterystykami drugiego stopnia PRK ilustruje matryca efektów uczenia się, a także sylabusy będące załącznikami do programu studiów. Wszystkie efekty kierunkowe są uzyskiwane w ramach efektów dla zajęć przewidzianych w programie studiów. W skład systemu oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się wchodzi: oceny końcowe wystawiane z poszczególnych przedmiotów (ocena z przedmiotu wystawiana jest jako jedna dla całych zajęć, niezależnie od związanych z nim form ich prowadzenia), ocena z pracy dyplomowej ustalana ostatecznie przez komisję egzaminu dyplomowego, ocena z egzaminu dyplomowego ustalana przez komisję.

Szczegółowe sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć określające zakres oferowanej wiedzy, rodzaj osiąganych umiejętności i kompetencji społecznych pozwala na stworzenie systemu weryfikacji osiągania efektów uczenia się dla zajęć ujętych w programie studiów.

Syntetycznym miernikiem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów jest ostateczna ocena studiów, której sposób wystawiania określa Regulamin studiów (załącznik 1.19, § 77). Do oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się stosuje się skalę ocen określoną w Regulaminie studiów. Uzyskanie oceny pozytywnej wymaga osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na co najmniej minimalnym dopuszczonym poziomie.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku zarządzanie zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii typowej dla języka dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, zasad PRK i w sposób zrozumiały dla studentów. Dzięki temu są sprawdzalne i weryfikowalne przy zastosowaniu narzędzi oraz procedur przewidzianych w ramach USZJK i WSZJK. Opis efektów uczenia się jest ogólnodostępny na stronie internetowej Wydziału oraz BIP US.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku zarządzanie na cykl 2022/23 został zatwierdzony Uchwałą nr 71/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 26 maja 2022 r. (załącznik 2.1) § 1 pkt 112 i § 1 pkt 113 w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunków prowadzonych w Uniwersytecie Szczecińskim. Struktura programu studiów na kierunku zarządzanie umożliwia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Dotyczy to obu poziomów studiów (I i II stopień) oraz form studiowania (studia stacjonarne i niestacjonarne), na profilu ogólnoakademickim. Zasadzie tej podporządkowano wszystkie zajęcia i zawarte w nich treści. Odzwierciedlają to sylabusy dla poszczególnych zajęć, wykazując powiązanie treści merytorycznych z kierunkowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Zajęcia prowadzące do uzyskania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na kierunku zarządzanie, w programie studiów I stopnia i studiów II stopnia (Program studiów - załącznik 1 do Raportu samooceny) zostały pogrupowane w czterech sekcjach:

1. Sekcja pierwsza – obowiązkowe przedmioty ogólnouczelniane.
2. Sekcja druga – obowiązkowe przedmioty podstawowe.
3. Sekcja trzecia – przedmioty kierunkowe (w tym fakultatywne zajęcia w blokach w ramach 3 modułów wybranych z 4 zaproponowanych).
4. Sekcja czwarta – przedmioty inne do zaliczenia.

Cały zestaw zajęć tworzy spójny system, który pozwala studentom poprawnie zrozumieć mechanizmy, na których opiera się gospodarka i proces zarządzania oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zarówno w badaniach, jak i w praktyce gospodarczej.

Na studiach I stopnia, wśród obowiązujących przedmiotów ogólnouczelnianych realizuje się: Filozofia, Ochrona własności intelektualnej, Technologie informacyjne, w tym także zajęcia w modułach - Język obcy (moduł): francuski, niemiecki, angielski, rosyjski, hiszpański (załącznik 2.2, załącznik 1 do raportu samooceny), wykład ogólnouczelniany (moduł) – przedmiot do wyboru (załącznik 2.3, załącznik 2.3.1, załącznik 2.3.2, załącznik 2.3.3, załącznik 2.3.4, załącznik 2.3.5, załącznik 2.3.6) i przedmiot do wyboru w języku obcym (załącznik 2.4 i 2.4.1): marketing success stories, eu project management, contemporary business models, stakeholder relationship management, internes marketing oraz wychowanie fizyczne (tylko dla studiów stacjonarnych).

Wśród przedmiotów podstawowych znajdują się: marketing, matematyka, nauka o przedsiębiorstwie, podstawy ekonomii, podstawy finansów, podstawy prawa, podstawy rachunkowości, podstawy zarządzania i statystyka.

Podstawowe znaczenie z punktu widzenia realizacji efektów uczenia się przyjętych dla kierunku studiów zarządzanie mają przedmioty kierunkowe, w ramach których ujęte są na studiach I stopnia zajęcia zawierające zagadnienia tworzące podstawę wiedzy z zakresu zarządzania: zarządzanie jakością, zarządzanie kapitałem trwałym, zarządzanie produkcją, zarządzanie projektami, zarządzanie relacjami z klientem, zarządzanie usługami, zarządzanie własnym rozwojem, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie zmianą, e-marketing, ergonomia i zarządzanie bezpieczeństwem pracy w organizacji, etyka biznesu, gospodarowanie kapitałem ludzkim, informatyka w zarządzaniu, innowacje w przedsiębiorstwie, logistyka, marketing międzynarodowy, media w zarządzaniu, negocjacje, przedsiębiorczość, rachunkowość zarządcza, tworzenie i rozwój małej firmy, zachowania konsumentów, zachowania organizacyjne, seminarium dyplomowe oraz zajęcia ujęte w 4 modułach: kompetencje w biznesie (przywództwo - studia przypadków, gry decyzyjne, projektowanie organizacji, zarządzanie czasem, zarządzanie pracą zespołową, komunikacja w biznesie), marketing (obsługa klienta, analiza danych marketingowych, zarządzanie sprzedażą, social media, crm, komunikacja marketingowa), zarządzanie biznesem (kreatywność i współczesne koncepcje tworzenia innowacji, transfer technologii, nowoczesne formy przedsiębiorstw, kształtowanie konkurencyjności przedsiębiorstw, zarządzanie zasobami niematerialnymi, metody i techniki doskonalenia jakości) i

zarządzanie zasobami ludzkimi (rozwój pracowników, zarządzanie różnorodnością, ocenianie pracowników, planowanie i pozyskiwanie pracowników, zarządzanie relacjami z pracownikami i motywowanie pracowników).

Pozostałe treści programowe ujęte są w ramach zajęć z innych dyscyplin naukowych i realizowane są w ramach takich zajęć, jak: analiza ekonomiczna i „inne do zaliczenia” (szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe).

Na studiach I stopnia program studiów nie przewiduje specjalności, ale 4 moduły, spośród których student wybiera 3 i kontynuuje je w kolejnych latach studiów: Kompetencje w biznesie, Marketing, Zarządzanie biznesem i Zarządzanie zasobami ludzkimi. Zajęcia w wybranych modułach realizowane są łącznie w wymiarze 270 godzin na studiach stacjonarnych (90 godzin każdy moduł) oraz 162 godziny na studiach niestacjonarnych (54 godziny każdy moduł). Treści programowe ujęte w ramach tych modułów odpowiadają dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek studiów zarządzanie. W roku akademickim 2022/2023 na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, studenci uczestniczą w modułach (obecny 3 rok studiów): Zarządzanie biznesem, Tworzenie i rozwój kapitału ludzkiego w organizacji i Marketing, na obecnym 2 roku studiów stacjonarnych uczestniczą we wszystkich: Kompetencje w biznesie, Marketing, Zarządzanie biznesem i Zarządzanie zasobami ludzkimi, natomiast studiów niestacjonarnych w trzech: Zarządzanie biznesem, Tworzenie i rozwój kapitału ludzkiego w organizacji i Marketing (zob. <https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-stacjonarne/> i <https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-niestacjonarne/>). Studenci I stopnia, studiujący obecnie na 1 roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, wybierać będą moduły w semestrze letnim (drugim).

Na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, wśród obowiązujących przedmiotów ogólnouczelnianych realizuje się: Język obcy – moduł: francuski, niemiecki, angielski, rosyjski, hiszpański (załącznik 1 do Raportu samooceny) i przedmiot do wyboru w języku obcym – moduł (załącznik 2.5, 2.5.1): case studies on management, deutsch-polnische grenziiberschreitende projekte, consumer behaviour, packaging design, creativity.

Wśród przedmiotów podstawowych znajdują się: ekonomia menedżerska, koncepcje zarządzania, konsument w globalnej gospodarce, społeczna odpowiedzialność biznesu, współczesne teorie firmy, zarządzanie strategiczne.

Podstawowe znaczenie z punktu widzenia realizacji efektów uczenia się przyjętych dla kierunku studiów zarządzanie mają przedmioty kierunkowe, w ramach których ujęte są na studiach II stopnia zajęcia zawierające zagadnienia tworzące pogłębienie wiedzy z zakresu zarządzania: Kompleksowe zarządzanie jakością, metody ilościowe w zarządzaniu, metody zarządzania projektami, ocena efektywności inwestycji, planowanie i finansowanie działalności przedsiębiorstwa, planowanie marketingowe, seminarium dyplomowe, strategiczne zarządzanie kapitałem ludzkim, tworzenie i rozwój grup kapitałowych, zarządzanie procesami, zarządzanie wiedzą oraz zajęcia ujęte w 4 modułach: hr biznes partner (controlling i audyt personalny, coaching i mentoring, konflikty w organizacji, zarządzanie stresem, komunikacja interpersonalna), zarządzanie biznesem (strategie innowacyjne przedsiębiorstw, nowoczesne koncepcje i metody zarządzania, zarządzanie portfelem technologii, przedsiębiorstwo na rynku globalnym, strategie rozwoju przedsiębiorstw), zarządzanie marketingowe (public relations, zarządzanie marką, zarządzanie relacjami w biznesie, marketing wartości, marketing usług), zarządzanie projektami w praktyce (gry symulacyjne, zwinne zarządzanie projektami, zarządzanie zespołem projektowym, wstęp do certyfikacji, ryzyko w zarządzaniu projektami - studia przypadków).

Pozostałe treści programowe ujęte są w ramach zajęć „inne do zaliczenia” (szkolenie BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe).

Na studiach II stopnia program studiów nie przewiduje specjalności, ale 4 moduły, spośród których Student wybiera 3 i kontynuuje je w kolejnych latach studiów: HR Biznes Partner, Zarządzanie biznesem, Zarządzanie marketingowe, Zarządzanie projektami w praktyce. Zajęcia w wybranych modułach realizowane są łącznie w wymiarze 225 godzin na studiach stacjonarnych (75 godzin każdy

moduł) oraz 135 godzin na studiach niestacjonarnych (45 godzin każdy moduł). Treści programowe ujęte w ramach tych specjalności odpowiadają dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek studiów zarządzanie. W roku akademickim 2022/2023 studenci II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wybierali moduły w semestrze pierwszym - zimowym, które rozpoczęły się w semestrze drugim - letnim: HR Biznes Partner, Zarządzanie marketingowe i Zarządzanie projektami w praktyce. Natomiast studenci obecnego 2 roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uczestniczą w modułach: Zarządzanie biznesem, Zarządzanie marketingowe i Zarządzanie projektami w praktyce, studiów niestacjonarnych: Zarządzanie biznesem, Zarządzanie marketingowe i Doskonalenie potencjału pracowników (zob. <https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-stacjonarne/> i <https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-niestacjonarne/>).

Treści programowe zawarte w programie studiów na kierunku zarządzanie są modyfikowane i aktualizowane, aby sprostać zmieniającym się wymaganiom prawnym i gospodarczym, ale przede wszystkim oczekiwaniom studentów. Programy studiów, zarówno I, jak i II stopnia (załącznik 1 do Raportu samooceny) zostały utworzone z myślą o jak najpełniejszym wykorzystaniu w procesie dydaktycznym dorobku naukowego pracowników, przy równoczesnej dbałości o zapewnienie studentom kompleksowej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, umożliwiających dostosowanie się do wymagań rynku pracy. Sprzyja temu podejmowanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, m.in. z Radą Pracodawców ds. Kierunku Zarządzanie (załącznik 2.6, załącznik 2.6.1, załącznik 2.6.2, szerzej na ten temat w Kryterium 10 Raportu samooceny).

Związek kształcenia na kierunku zarządzanie z prowadzoną działalnością naukową nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, widoczny jest zarówno w treściach programowych poszczególnych zajęć (załącznik 1 do Raportu samooceny), jak i w tematyce prowadzonych prac licencjackich i magisterskich (załącznik 2.7). Związek ten realizowany jest zarówno na studiach I, jak i II stopnia i znajduje odzwierciedlenie w zdobywaniu przez studentów kompetencji badawczych oraz czynnym udziale w badaniach naukowych (załącznik 2.8).

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów kierunku zarządzanie, zarówno I, jak i II stopnia, są zgodne z koncepcją i profilem kształcenia oraz dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, która jest dyscypliną wiodącą w 100% w ramach opisywanego kierunku.

Kształcenie na kierunku zarządzanie zakłada łączenie doświadczenia z nowoczesnością rozwijając umiejętności praktyczne studentów w zakresie zarządzania organizacją, rozwijania biznesu rodzinnego lub kariery menedżera – kreatora przedsięwzięć gospodarczych, a także przekazywana jest niezbędna wiedza z zakresu nauk o zarządzaniu i pokrewnych dyscyplin naukowych na I stopniu studiów i uzupełniająca oraz pogłębiająca na II stopniu studiów.

Kontrola zgodności doboru treści programowych z zakładanymi efektami uczenia się przeprowadzana jest na podstawie analizy sylabusów zajęć przez Zespół kierunkowy zarządzanie. Przyjęte efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie dla I i II stopnia obejmują 13 efektów w zakresie wiedzy, 9 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych (załącznik 2.9 i załącznik 2.10).

Dla każdego z zajęć opracowano efekty przedmiotowe, które stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Spójność i relacje między efektami przedmiotowymi i kierunkowymi oraz charakterystykami drugiego stopnia PRK ilustruje matryca efektów uczenia się (załącznik 2.9.1 i załącznik 2.9.2, załącznik 2.10.1 i załącznik 2.10.2), a także sylabusy zajęć będące załącznikami do programu studiów (załącznik 1 do Raportu samooceny). Wszystkie efekty kierunkowe są uzyskiwane w ramach efektów przedmiotowych przewidzianych w programie studiów, co sprawia, że treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku zarządzanie zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii typowej dla języka dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, zasad PRK i w sposób zrozumiały dla studentów. Dzięki temu są sprawdzalne i weryfikowalne przy zastosowaniu narzędzi oraz procedur przewidzianych w ramach Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia i Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Opis efektów uczenia się jest

ogólnodostępny, zwłaszcza dla studentów i kandydatów do podjęcia nauki na kierunku zarządzanie, na stronie internetowej Wydziału (<https://efz.usz.edu.pl/ksztalcenie/plany-studiow-i-sylabusy/>), Instytutu Zarządzania (<https://efz.usz.edu.pl/ksztalcenie/sylabusy/zarzadzanie/>) oraz BIP US (<https://bip.usz.edu.pl/artykuly/507/programy-studiow>).

Treści kształcenia zawarte w poszczególnych zajęciach na studiach I i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych są zgodne z efektami uczenia się i odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy, metodyce badań oraz zakresowi badań naukowych prowadzonych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie.

Kształcenie uwzględnia najnowsze możliwości dydaktyczne oraz aktualne zapotrzebowanie rynku pracy i gospodarki. Zdobyta wiedza, wypracowane umiejętności oraz kompetencje dają studentom kończącym kierunek zarządzanie przygotowanie do prowadzenia prac badawczych oraz zapewniają efektywne wejście na rynek pracy. Szczegółowe treści programowe dla każdego z zajęć zostały określone w jego sylabusie (załącznik 1 do Raportu samooceny). Sylabus wskazuje również literaturę podstawową i uzupełniającą. Treści te odzwierciedlają aktualny stan wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których zostały przyporządkowane efekty uczenia się (nauki o zarządzaniu i jakości). Odzwierciedlają one również wyniki badań naukowych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu oraz dyscyplinach uzupełniających prowadzonych na kierunku zarządzanie.

Sylabusy dla poszczególnych zajęć wykazują powiązanie treści merytorycznych z kierunkowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (zob. załącznik 1 do Raportu samooceny, załącznik 2.9.1, załącznik 2.9.2, załącznik 2.10.1, załącznik 2.10.2, tabela 2.1. i tabela 2.2.).

Tabela 2.1. Przykładowe powiązanie treści z efektami uczenia się i badaniami naukowymi – studia I stopnia (zob. też załącznik 2.11.)

Zajęcia: rozwój pracowników	
Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się dla zajęć
K_W04 K_W09	zna i rozumie rolę oraz istotę rozwoju pracowników w organizacji
K_W09	zna i rozumie sposoby rozwijania relacji między ludźmi w organizacjach a także ocenia wpływ jednostki na funkcjonowanie organizacji w ramach podsystemu rozwoju pracowniczego
Treści zajęć	
<ul style="list-style-type: none"> – System rozwoju zawodowego w organizacji – Analiza potrzeb rozwojowych – Planowanie działalności szkoleniowej i jej realizacja – Ocena efektywności programów rozwojowych – Metody gromadzenia danych dotyczących pomiaru sfery rozwoju zawodowego w organizacji – Praktyczne przykłady systemów rozwoju w organizacjach 	
Badania - kierunki	
Rozwój kompetencji „Nowe kompetencje w nowym kraju – kurs dla obywateli Ukrainy” – kierownik: dr hab. K. Włodarczyk, prof. US, wykonawcy: dr hab. W. Jarecki prof. US, dr hab. M. Kunasz prof. US, dr hab. E. Mazur-Wierzbicka prof. US, dr M. Młokosiewicz, dr Sandra Misiak-Kwit - projekt naukowy finansowany w ramach programu POWR.03.01.00-IP.08-00-3MU/18 pt. „Trzecia Misja Uczelni”	
Praktyczne kompetencje „Staże szansą na praktyczne kompetencje w kreowaniu procesów biznesowych przy wykorzystaniu design thinking” - dr hab. J. Korpysa, prof. US, projekt finansowany z programu POWER	
Aktywizacja zawodowa „Aktywizacja zawodowa i badawcza członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku” – kierownik: dr hab. Wojciech Jarecki prof. US, wykonawcy: dr hab. M. Kunasz, dr hab. E. Mazur-Wierzbicka, dr hab. P. Zwiech, dr hab.	

K.Włodarczyk, dr S.Misiak-Kwit, dr M. Młokosiewicz, prof. dr hab. E. Frąckiewicz, dr A. Rudawska, projekt finansowany z „Inny program” (Wsparcie Uniwersytetów Trzeciego Wieku)
Potrzeby rozwojowe „Zachowania pracowników związane z dzieleniem się wiedzą - natura, efekty i uwarunkowania organizacyjne” – kierownik: dr A. Rudawska, wykonawcy: dr hab. A. Pluta, prof. US, dr hab. K. Gadomska-Lila, prof. US, projekt finansowany przez NCN

Tabela. 2.2. Przykładowe powiązanie treści z efektami uczenia się i badaniami naukowymi – studia II stopnia

Zajęcia: zarządzanie relacjami w biznesie	
Symbol efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się dla zajęć
K_W02 K_W13	Zna i rozumie zasady tworzenia partnerskich relacji w biznesie
Treści zajęć	
<ul style="list-style-type: none"> – Relacje z partnerami w biznesie jako źródło przewagi konkurencyjnej. – Partnerstwo w relacjach biznesowych. – Podmioty rynku, z którymi nawiązywane są relacje przez przedsiębiorstwa. – Specyfika kształtowania relacji z partnerami na rynkach instytucjonalnych. – Zarządzanie relacjami z pracownikami. 	
Badania - kierunki	
Decyzje biznesowe „Metoda wspomagania decyzji wielokryterialnych w dziedzinie zrównoważonego rozwoju w warunkach niepewności” – kierownik: dr P. Ziemia, wykonawcy: prof. dr hab. K. Nermend, dr M. Piwowski - projekt naukowy finansowany przez NCN	
Nowoczesne zarządzanie i relacje w podmiotach rynku „Lean Innovation for Micro Enterprises” – kierownik: dr Joanna Markiewicz, wykonawcy: dr hab. K. Szopik-Depczyńska prof. US, dr R. Tyłzanowski, mgr B. Zawilla, projekt finansowany przez Erasmus+	

W załączniku 2.12 i załączniku 2.12.1 oraz załączniku 2.13 i załączniku 2.13.1, przedstawiono wykaz zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia, związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której przyporządkowany jest kierunek studiów zarządzanie.

Dodatkowo efekty odnoszące się do prowadzenia badań są finalizowane w trakcie seminarium dyplomowego, pisania pracy dyplomowej i jej obrony (wymagania dotyczące struktury pracy dyplomowej i liczby wykorzystanych publikacji - załącznik 2.14).

Odnosząc się do powiązania treści kształcenia z badaniami naukowymi, podkreślić należy, że wszystkie oferowane w ramach procesu dydaktycznego efekty uczenia się mają pełne pokrycie w prowadzonych w Instytucie Zarządzania badaniach w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości (załącznik 2.15 i załącznik 2.15.1, szerzej na ten temat w kryterium 4 oraz <https://bibliografia.bg.szczecin.pl/persons>). Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, a także nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć i grup zajęć na kierunku zarządzanie I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (załącznik 1 do Raportu samooceny).

Na kierunku zarządzanie I stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych czas trwania studiów to 3 lata (6 semestrów). Ogólna liczba godzin określona w planie studiów na studiach I stopnia stacjonarnych wynosi 1862, na niestacjonarnych – 1075.

Na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, czas trwania studiów to 2 lata (4 semestry). Ogólna liczba godzin w planie studiów stacjonarnych wynosi 969, a studiów niestacjonarnych 582.

Czas trwania kształcenia uwzględnia nakłady pracy własnej studenta zawarte w sylabusach (załącznik 1 do Raportu samooceny) oraz zajęcia pozostające w bezpośrednim kontakcie studenta i nauczyciela (załącznik 2.16, załącznik 2.16.1, załącznik 2.16.2, załącznik 2.16.3), a także umożliwiają realizację zakładanych efektów i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów

ECTS przyporządkowana do poszczególnych zajęć została określona w relacji 1 punkt ECTS odpowiadający 25 godzinom pracy studenta.

Liczba godzin zajęć na studiach I stopnia i na studiach II stopnia pozwala na realizację programu studiów i stwarza odpowiednie warunki do zapewnienia studentom możliwości realizacji kierunkowych efektów uczenia się. Ogólna liczba punktów ECTS przypisana programowi studiów na studiach I stopnia to jednocześnie nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów (stacjonarnych i niestacjonarnych) i wynosi 180, natomiast na studiach II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) – 120. Program studiów zakłada równomierne obciążenie studenta pracą, co ilustruje uzyskanie przez studenta 30 punktów ECTS, ustalone dla każdego semestru studiów I i II stopnia (załącznik 1 do Raportu samooceny, załącznik 2.17, załącznik 2.17.1, załącznik 2.17.2, załącznik 2.17.3). W programie studiów określone zostały nakłady pracy niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się oraz przypisano punkty ECTS do odpowiednich zajęć i grup zajęć na studiach I i II stopnia (załącznik 1 do Raportu samooceny), które zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów łącznie na kierunku zarządzanie, dla poszczególnych zajęć i grup zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i wynosi dla I stopnia studiów stacjonarnych 2533 i niestacjonarnych 2041 godzin, natomiast dla II stopnia studiów stacjonarnych 1553 i niestacjonarnych 1173 godzin (załącznik 2.16, załącznik 2.16.1, załącznik 2.16.2, załącznik 2.16.3).

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, dla studiów stacjonarnych I stopnia wynosi 100,76 punktów ECTS (56%) i niestacjonarnych I stopnia 80,84 punktów ECTS (45%) (załącznik 2.16, załącznik 2.16.1). Na studiach II stopnia łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi dla studiów stacjonarnych 61,56 punktów ECTS (51%), dla niestacjonarnych – 46,20 punktów ECTS (39%) (załącznik 2.16.2, załącznik 2.16.3).

Wszystkie zajęcia i grupy zajęć na studiach I i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie, zostały odpowiednio dobrane i realizowane są w poszczególnych formach, co zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Formy zajęć oferowanych na kierunku zarządzanie, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, są zróżnicowane i obejmują: wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria, seminaria (załącznik 2.18 § 15 i załącznik 2.24). Udział zajęć aktywnych (ćwiczenia, laboratoria i konwersatoria), a więc służących realizacji zakładanych efektów uczenia się, w tym w zakresie umiejętności, na studiach I i II stopnia sięga ok. 65% ogółu godzin zajęć (zob. tabele 2.3 i 2.4): na studiach I stopnia stacjonarnych 65,5%, niestacjonarnych 64,7%, studiach II stopnia stacjonarnych 68,3% i niestacjonarnych 65,5% wszystkich godzin zajęć.

Tabela 2.3. Formy zajęć i proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom na kierunku zarządzanie na studiach I stopnia

Rodzaje zajęć	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	godz.	%	godz.	%
wykłady	434	23,3	265	24,7
ćwiczenia	933	50,1	525	48,8
laboratoria	150	8,1	90	8,4
konwersatoria	135	7,3	81	7,5
seminaria	90	4,8	54	5,0
inne	120	6,4	60	5,6
Ogółem	1862	100,0	1075	100

Tabela 2.4. Formy zajęć i proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom na kierunku zarządzanie na studiach II stopnia

Rodzaje zajęć	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	godz.	%	godz.	%
wykłady	187	19,3	115	19,6
ćwiczenia	527	54,4	317	54,6
laboratoria	60	6,2	36	6,2
konwersatoria	75	7,7	45	7,7
seminaria	90	9,3	54	9,3
inne	30	3,1	15	2,6
Ogółem	969	100	582	100

Plan studiów I i II stopnia studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Elastyczność kształtowania ścieżki kształcenia na kierunku zarządzanie zapewniona jest poprzez możliwość wyboru (zob. tabela 2.5 i tabela 2.6, załącznik 2.19) 3 z 4 modułów, które zaplanowano w programie studiów na tym kierunku, wybór wykładu ogólnouczelnianego (tylko I stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), wybór języka obcego i przedmiotu do wyboru w języku obcym oraz wybór promotora pracy dyplomowej. Regulaminowo student ma też prawo do indywidualnego trybu odbywania zajęć dydaktycznych w ramach: Indywidualnego Planu Studiów (IPS) lub Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) (zob. załącznik 2.18 §25 i załącznik 2.18 §26). W ramach Indywidualnego Planu Studiów studentowi (IPS) zapewnia się indywidualny dobór treści i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową. W roku akademickim 2022/2023 na kierunku zarządzanie, żaden student nie starał się o IPS. W ramach IOS, na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2022/2023, na studiach I stopnia stacjonarnych studiuje 9 osób, na niestacjonarnych 6, a na II stopniu studiów stacjonarnych 20, na niestacjonarnych 3 osoby.

Na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie, do zajęć do wyboru przyporządkowane zostały 54 punkty ECTS, w tym do lektoratów z języka obcego 10 ECTS, co wynosi 30% ich ogólnego wymiaru (zob. tabela 2.5).

Na studiach II stopnia kierunku zarządzanie, do zajęć do wyboru przyporządkowane zostało 40 punktów ECTS, w tym do lektoratów z języka obcego 2 ECTS, co wynosi 33% ich ogólnego wymiaru. Dotyczy to obydwu form studiów (zob. tabela 2.6).

Tabela 2.5. Zajęcia do wyboru przypisane poszczególnym formom na kierunku zarządzanie na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych

Nazwa zajęć do wyboru	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	godz.	ECTS	godz.	ECTS
Język obcy (moduł): angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski	120	10	60	10
Przedmioty ogólnouczelniane: Wykład ogólnouczelniany (moduł) – Zajęcia do wyboru*	30	2	20	2
Przedmiot do wyboru w języku obcym: marketing success stories, eu project management, contemporary business models, stakeholder relationship management, internet marketing	15	1	9	1
Zajęcia ujęte w modułach: Moduł Kompetencje w biznesie Moduł Marketing Moduł Zarządzanie biznesem Moduł Zarządzanie zasobami ludzkimi	90	18	54	18
Seminarium dyplomowe	90	23	54	23
Ogółem	345	54	197	54
Wynik wyrażony w procentach	19%	30%	18%	30%

- odniesienie do łącznej liczby godzin (1862/1075)				
- odniesienie do liczby punktów ECTS (I stopień 180)				

*Zob. załączniki 2.3-2.3.6, załącznik 1 do Raportu samooceny - wykład ogólnouczelniany

Tabela 2.6. Zajęcia do wyboru przypisane poszczególnym formom na kierunku zarządzanie na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych

Nazwa zajęć do wyboru	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	godz.	ECTS	godz.	ECTS
Język obcy (moduł)	30	2	15	2
Przedmiot do wyboru w języku obcym: case studies on management, deutsch-polnische grenziiberschreitende projekte, consumer behaviour, packaging design, creativity	30	3	18	3
Zajęcia ujęte w modułach: Moduł HR Biznes Partner Moduł Zarządzanie biznesem Moduł Zarządzanie marketingowe Moduł Zarządzanie projektami w praktyce	75	15	45	15
Seminarium dyplomowe	90	20	54	20
Ogółem	225	40	132	40
Wynik wyrażony w procentach - odniesienie do łącznej liczby godzin (969/582) - odniesienie do liczby punktów ECTS (II stopień 120)	23%	33%	23%	33%

Plan studiów I i II stopnia, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie obejmuje zajęcia i grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek zarządzanie, w wymaganym wymiarze punktów ECTS, czyli większym, niż 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów.

Na I stopniu studiów stacjonarnych, zajęciom i grupom zajęć związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której został przyporządkowany kierunek zarządzanie, przyporządkowano 124 punkty ECTS, co stanowi 69% punktów ECTS, na studiach niestacjonarnych 133 punkty ECTS, co stanowi 74% punktów ECTS, natomiast dla II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 103 punkty ECTS, co stanowi 86% punktów ECTS.

Od roku akademickiego 2009/2010 Uniwersytet Szczeciński wprowadził nowe zasady nauczania języków obcych zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ). Dlatego plan studiów I i II stopnia, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie, obejmuje zajęcia i grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. W związku z tym student kierunku zarządzanie jest zobowiązany w trakcie studiów I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych osiągnąć znajomość przynajmniej jednego języka obcego na poziomie definiowanym jako B2. Na kierunku zarządzanie studenci mają do wyboru lektoraty języków obcych: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego, rosyjskiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, które są prowadzone na drugim roku studiów od poziomu B1 do poziomu B2. W związku z tym każdy student 1 roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, do końca semestru letniego bieżącego roku akademickiego, przystępuje do testu poziomującego, w celu zdefiniowania jego poziomu językowego (załącznik 2.4). Test nie jest na ocenę, lecz określa poziom języka na A1, A2, B1 czy wyższy. Jeżeli student jest na poziomie niższym, to powinien nadrobić różnicę między swoim poziomem a poziomem B1 we własnym zakresie w czasie I roku studiów. Student jest zobowiązany w trakcie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia opanować przynajmniej jeden język obcy na poziomie B2. Na kierunku zarządzanie, lektorat wynosi 120 godzin na studiach I stopnia stacjonarnych i 60 godzin na studiach I stopnia niestacjonarnych wybranego języka. Dodatkowo na studiach stacjonarnych studenci realizują 15 godzin wybranego innego języka obcego poprzez Przedmiot do wyboru w języku obcym, na studiach niestacjonarnych 9.

Na II stopniu student jest zobowiązany w trakcie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych opanować przynajmniej jeden język obcy na poziomie B2+, a lektorat języka obcego wynosi 30 godzin na studiach stacjonarnych i 15 godzin na studiach niestacjonarnych (do wyboru: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański lub rosyjski). Studenci kierunku zarządzanie I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zapisują się tylko na lektorat języka angielskiego lub niemieckiego i nie zgłaszają zapotrzebowania na lektoraty z pozostałych języków (tabela 2.7).

Tabela 2.7. Formy zajęć, liczba godzin, punktów ECTS i wybór lektoratów języków na kierunku zarządzanie na studiach I i II stopnia w roku akademickim 2022/2023

Forma studiów	Rok	Studia stacjonarne				Studia niestacjonarne			
		godz.		ECTS	Wybór studentów	godz.		ECTS	Wybór studentów
		Semestr 3	Semestr 4			Semestr 3	Semestr 4		
I stopień	2	30	30	4	język: angielski, niemiecki	15	15	4	język: angielski, niemiecki
	3	Semestr 5 30	Semestr 6 30	6	język: angielski, niemiecki	Semestr 5 15	Semestr 6 15	6	język: angielski, niemiecki
II stopień	2	Semestr 5		2	język: angielski, niemiecki	Semestr 5		2	język: angielski, niemiecki
		30				15			

Dodatkowo, aby pogłębić umiejętności językowe, studenci I i II stopnia mają obowiązek realizacji zajęć w języku obcym. Na kierunku zarządzanie I stopnia wprowadzone zostało jedno takie zajęcie do wyboru, spośród: marketing success stories, eu project management, contemporary business models, stakeholder relationship management, internes marketing – realizowane w 5 semestrze (iii rok studiów) studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia, w wymiarze odpowiednio 15 i 9 godzin (załącznik 2.6 i załącznik 2.6.1) oraz również jedno takie zajęcie do wyboru spośród: case studies on management, deutsch-polnische grenziiberschreitende projekte, consumer behaviour, packaging design, creativity – realizowane w 4 semestrze (II rok studiów) obu trybów studiów II stopnia w wymiarze 15 i 9 godzin (załącznik 2.5 i załącznik 2.5.1).

Na kierunku zarządzanie, przyporządkowanym do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, i dziedziny nauk społecznych, plan studiów obejmuje także zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych. Na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie, plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych: Filozofię (2 punkty ECTS) oraz zajęcia, które w swoich treściach programowych ujmują treści związane z naukami humanistycznymi: Etyka biznesu, Podstawy zarządzania, Zarządzanie zasobami ludzkimi i dwa Przedmioty do wyboru – wykłady ogólnouczelniane i składają się na nie łącznie 3 punkty ECTS. Ogółem 5 pkt ECTS stanowią zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, z 18 punktów ECTS zaplanowanych dla wszystkich wymienionych zajęć.

Na II stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie, plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych - zajęcia, które w swoich treściach programowych ujmują treści związane z naukami humanistycznymi: koncepcje zarządzania, społeczna odpowiedzialność biznesu, współczesne teorie firmy i zarządzanie wiedzą – składa się na nie łącznie 5 punktów ECTS, z 23 punktów ECTS zaplanowanych dla wszystkich wymienionych zajęć.

W programie studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie, od roku akademickiego 2022/2023 nie przewidziano zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nauczyciele akademicy mają jednak możliwość, uzupełniając, do korzystania z platformy e-learningowej MOODLE i MS Teams. Dają one szerokie możliwości prowadzenia zajęć na odległość. Na kierunku zarządzanie korzystano dotąd z tych możliwości, np. prowadząc w ten sposób zajęcia podczas pandemii COVID-19. Od roku akademickiego 2022/2023 platformy te są wykorzystywane tylko uzupełniająco, ponieważ powrócono do tradycyjnego sposobu nauczania (załącznik 2.20). Plan studiów na kierunku zarządzanie I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych nie obejmuje więc zajęć

prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, oprócz 3 obligatoryjnych szkoleń: szkolenia BHP, szkolenia bibliotecznego i szkolenia e-learningowego, którym przyporządkowano 0 punktów ECTS. Liczba punktów ECTS jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi 0 punktów ECTS i nie jest większa niż 75% dla profilu ogólnoakademickiego.

W związku z wprowadzonymi ograniczeniami w realizacji zajęć dydaktycznych, wynikającymi z okresu pandemii (COVID-19), w Uniwersytecie Szczecińskim opracowano rozwiązania ogólnouczelniane, mające na celu przeprowadzenie procesów dydaktycznych w sposób synchroniczny. W Uczelni opracowane zostały zasady organizacji i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które regulowało Zarządzenie nr 20/2018 r. Rektora US – załącznik 2.20.1), a obecnie reguluje Zarządzenie Nr 7/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18.01.2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (załącznik 2.20).

Podczas obostrzeń wynikających z pandemii COVID-19 zajęcia dydaktyczne i inne formy aktywności na kierunku zarządzanie, realizowane były w formie zdalnej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy Microsoft Teams (w Microsoft Office 365, do której bezpłatny dostęp posiadają wszyscy studenci i pracownicy US), i Moodle, zgodnie z rozkładem zajęć przyjętym na studiach na danym kierunku (załącznik 2.20.2). Obecnie, zgodnie z załącznikiem 2.20, zajęcia dydaktyczne wynikające z programów na kierunku zarządzanie I i II stopnia, realizowane są w trybie stacjonarnym w formie bezpośredniego kontaktu. Jednakże, jeśli pozwala na to specyfika kształcenia, kształcenie na odległość może być realizowane na kierunku zarządzanie studiów I i II stopnia, niezależnie od formy studiów, jako uzupełniające. Przy czym kształcenie na odległość odbywa się wyłącznie z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej Uczelni i oprogramowania, do korzystania, z którego Uczelnia jest uprawniona na podstawie posiadanych licencji (tzw. „platformy do kształcenia na odległość”, która znajduje się pod adresem: e-studia.usz.edu.pl). Szerzej na ten temat w Kryterium 10 Raportu samooceny.

Na kierunku zarządzanie stosowane są zróżnicowane metody kształcenia, dostosowane do specyfiki efektów uczenia się i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Wśród najczęściej stosowanych metod można wskazać:

- wykład/wysłuchanie wykładu (stosowane by wprowadzić studentów do problemów teoretycznych i praktycznych), np. zajęcia: badania marketingowe – studia I stopnia;
- rozwiązywanie studiów przypadków (case study) i przedstawianie rozwiązań na zajęciach;
- prowadzenie dyskusji odnoszących się do przeczytanej literatury do zajęć (przygotowuje to studentów do prowadzenia dyskusji podczas konferencji naukowych oraz do egzaminu dyplomowego);
- rozwiązywanie zadań podczas zajęć i jako zadanie domowe;
- przygotowywanie pisemnych raportów analitycznych (w pracy indywidualnej lub zespołowej) na podstawie danych źródłowych opracowanych pod kierunkiem prowadzącego i przeanalizowanych z uwzględnieniem wytycznych nauczyciela;
- planowanie i realizacja projektów (część etapów na zajęciach, część w formie pracy własnej poza zajęciami, na koniec prezentacja wszystkich etapów i efektów projektu na zajęciach);
- wygłaszanie przez studentów prezentacji publicznych (głównie prezentacji multimedialnych z wykorzystaniem programu Power Point) na podstawie materiału opracowanego samodzielnie lub grupowo poza zajęciami, w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem prowadzącym zajęcia;
- studiowanie przez studentów literatury do zajęć (zarówno polsko, jak i obcojęzycznej);
- przygotowywanie dłuższych wypowiedzi pisemnych (np. prac pisemnych/esejów/recenzji, prac licencjackich oraz prac magisterskich).

Podstawowe treści programowe są przekazywane studentom najczęściej w postaci dualnego ujęcia dydaktycznego obejmującego wykłady oraz ćwiczenia audytoryjne lub laboratoryjne. Podejście takie tworzy w procesie kształcenia uzupełniającą się całość, jeżeli ocenia się je z perspektywy kształtowania wiedzy, wypracowywania umiejętności oraz budowania kompetencji społecznych. Szczegółowe

metody oraz techniki kształcenia stosowane w toku nauczania są zróżnicowane i dopasowane zarówno do zajęć, jak i poziomu zaawansowania studentów. Dla większości zajęć na obu stopniach studiów, program studiów przewiduje wykłady, w trakcie których zazwyczaj wykorzystywane są prezentacje multimedialne. Wiele wykładów obejmuje nie tylko klasyczną formę podawczą, ale uwzględnia także interakcję ze słuchaczami i dopuszcza możliwość zadawania pytań i wyjaśniania wątpliwości w ich trakcie.

Różnorodność stosowanych metod kształcenia i ich aktywizujący charakter sprzyjają osiągnięciu efektów uczenia się, w tym umiejętności prowadzenia badań. Studenci nabywają kompetencje przydatne na rynku pracy, nie zaniedbując przy tym wiedzy teoretycznej, będącej podstawą do ewentualnej działalności nie tylko zawodowej, ale też naukowej, a ponadto rozwijającej i porządkującej umiejętności analityczno-decyzyjne.

Na kierunku zarządzanie, odbywają się także ćwiczenia laboratoryjne, które skupiają się na praktycznym nauczaniu w niewielkich grupach i odbywają się w specjalistycznych pracowniach i laboratoriach naukowych. Zajęcia te służą sprawdzeniu prawdziwości poznanych teorii i hipotez naukowych oraz poznawaniu zjawisk zachodzących w otaczającym środowisku. Zajęcia laboratoryjne koncentrują się głównie na praktycznej weryfikacji zdobytej wiedzy teoretycznej (np. sprawdzaniu słuszności postulowanej teorii/hipotezy naukowej lub też implementowaniu teoretycznych opisów pewnych rozwiązań) oraz na poznaniu technik i warsztatu pracy naukowca. Zdobyte w ten sposób umiejętności służą krytycznej analizie obserwowanych zjawisk i wyciąganiu z nich wniosków, uświadomieniu możliwych zagrożeń związanych z badaniami naukowymi oraz wykształceniu etycznych postaw w przeprowadzaniu np. eksperymentów naukowych. W ramach zajęć laboratoryjnych, w celu zapewnienia właściwego nadzoru i asysty ze strony nauczyciela akademickiego oraz zapewnienia samodzielnej pracy każdemu studentowi, grupy studenckie są dzielone na dwie podgrupy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają im zakładane osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Wymienione metody uwzględniają samodzielne uczenie się studentów oraz aktywizujące formy pracy ze studentami.

Metody dydaktyczne stosowane w ramach ćwiczeń audytoryjnych i laboratoriów sprzyjają także rozwojowi umiejętności z zakresu interpersonalnej komunikacji i przygotowują do wykonywania prac zespołowych. Sposoby kształcenia stosowane w trakcie studiów, oprócz wsparcia teoretycznego umacniają umiejętności praktyczno-analityczne. Projekty wykonywane pod kierownictwem prowadzących zajęcia lub samodzielnie, bazujące na rzeczywistych danych, kształtują u studentów umiejętności niezbędne do prowadzenia samodzielnie badań naukowych – poszukiwania odpowiedzi na pytania badawcze, identyfikowania źródeł danych statystycznych, dokonywania pomiaru wielkości ekonomicznych, projektowania badań, testowania hipotez, rozwiązywania problemów w oparciu o rozbudowaną metodykę analiz statystycznych.

W doborze metod kształcenia do poszczególnych zajęć, są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Na zajęciach, by osiągać odpowiednie efekty uczenia się, wykorzystywane są zróżnicowane metody. Nauczyciele akademicy, aby w prowadzeniu zajęć uwzględnić najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej oraz dobrać i zastosować środki i narzędzia dydaktyczne, aby wspomóc osiąganie przez studentów efektów uczenia się, doszkalają się i biorą udział w projektach dydaktycznych w tym celu (zob. załącznik 2.21, załącznik 4 Raportu samooceny). Na przykład dr hab. A. Burlita prof. US z Katedry Marketingu prowadzi m.in. wykłady z marketingu na I stopniu studiów na kierunku zarządzanie, ćwiczenia prowadzi m.in. dr M. Spsychalska-Wojtkiewicz. Obie panie biorą udział w projektach dydaktycznych i szkoleniach, aby wzbogacić swój warsztat dydaktyczny, właściwie dobierać metody kształcenia, które uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, by wspomóc osiąganie przez studentów efektów uczenia się (tabela 2.8).

Tabela 2.8. Przykładowe powiązanie treści z efektami uczenia się, metodami kształcenia uwzględniającymi najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi – studia I stopnia

Zajęcia: marketing	
Symbol przykładowych efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się dla zajęć
K_W04	zna istotę działania firmy zarządzanej marketingowo
K_W05	zna i rozumie instrumenty marketingowego oddziaływania
K_U05	potrafi zaproponować kształt instrumentów marketingowych stosowanych przez firmy - analizuje ich przykłady w praktyce rynkowej oraz konstruuje koncepcje działań marketingowych dla konkretnej firmy
Treści zajęć	
<p>Forma zajęć: wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istota marketingu. Rozwój myśli marketingowej 2. Otoczenie rynkowe przedsiębiorstwa 3. Proces wyboru rynku docelowego 4. Opracowanie koncepcji produktu 5. Strategia cenowa 6. Proces dystrybucji 7. Planowanie programów promocyjnych <p>Forma zajęć: ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania organizacji zorientowanych marketingowo 2. Analiza otoczenia rynkowego i zasobów organizacji 3. Badania marketingowe jako podstawa podejmowania decyzji 4. Proces wyboru docelowego rynku - na przykładzie wybranej firmy 5. Opracowanie koncepcji produktu i cyklu życia produktu - na przykładzie wybranego produktu 6. Opracowanie/analiza koncepcji marki na przykładzie wybranego produktu 7. Metody ustalania cen, wyznaczenie ceny dla wybranego produktu oraz wskazanie możliwości jej różnicowania 8. Opracowanie koncepcji procesu dystrybucji wybranego produktu 9. Opracowanie koncepcji promocji dla wybranego produktu/firmy 	
Metody kształcenia	
Prezentacja multimedialna, dyskusja, studia przypadków, praca w grupach	
Projekty dydaktyczne zwiększające efektywność i jakość właściwie dobranych środków i narzędzi dydaktycznych	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Burlita - Projekt „Wsparcie przedsiębiorczości akademickiej. INNOSTART”, marzec 2009-kwiecień 2010 – projekt realizowany przez Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technicznego, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, udział jako ekspert – dyżury eksperckie - doradztwo z zakresu badań marketingowych i marketingu dla studentów i absolwentów wyższych uczelni zakładających własną działalność gospodarczą 2. A. Burlita - Projekt „Z fizyką, matematyką i przedsiębiorczością zdobywamy świat!!!” sierpień 2010 r. -lipiec 2011 r. - Ekspert Zespołu Oceny Projektów. Projekt realizowany przez Uniwersytet Szczeciński w partnerstwie z Combidata Poland sp. z o.o. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty”, Działanie 3.3. „Poprawa jakości kształcenia”, Poddziałanie 3.3.4 „Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe”. 3. A. Burlita - Projekt „AS KOMPETENCJI”, styczeń 2012 r. – udział jako ekspert metodyczny w projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany przez Uniwersytet Szczeciński w partnerstwie z Combidata Poland sp. z o.o. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty”, Działanie 3.3. „Poprawa jakości kształcenia”, Poddziałanie 3.3.4 „Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe”. 4. M. Spychalska-Wojtkiewicz - Education (BBVET) jako ekspert i trener z zakresu zarządzania ikomercjalizacji, czas trwania: 10.2017 - 04.2019, podmioty współuczestniczące: University of Rostock- Chair of Business, Economics and Entrepreneurship Education, Ulmenstraße 69, 18057 Rostock, Niemcy; Public institution Rietavas Tourism and Business Information Centre / RTVIC, Parko 5, 90311 Rietavas, Region/Subregion: Telsiu apskritis, Litwa; Plunge Technology and Business School, Mendeno g. 7, 90143 Plunge, Litwa; Centre for 	

Vocational Education Lolland Falster (CELFL), Kringelborg Allé 7, 4800 Nykøbing F, Dania; NetPort Science Park Ltd, Biblioteksgatan 4, 37435 Karlshamn, Szwecja

Ukończone kursy i szkolenia dotyczące podnoszenia kompetencji dydaktycznych, aby wspomóc osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

1. A. Burlita - Szkolenie podnoszące kompetencje badawczo- naukowe dedykowane pracownikom Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania pt.: "Kreatywność i innowacyjność w budowaniu i pracy zespołów badawczych", szkolenie realizowane w ramach RID, 16 maja 2019 r., WNEiZ US, przeprowadzone przez Centrum Szkoleniowo-Rozwojowe SAPIENTIA.
2. A. Burlita - Szkolenie: Analiza danych ankietowych w Statistica. WNEiZ US, Szczecin, 16-17 września 2019 r., prowadzący: Dr hab. M. Łapczyński, prof. dr hab. A. Sagan, StatSoft Polska, Kraków.
- M. Spychalska - Wojtkiewicz - Tworzenie prezentacji interaktywnych i filmów, 03.02.2023, Województwo Zachodniopomorskie, Akademickie Piątki Przystani Nauki
3. M. Spychalska- Wojtkiewicz - Zrównoważone zarządzanie projektami – wytyczne dla project managerów, Altkom Akademia S.A. 00-867 Warszawa ul. Chłodna 51, 25/01/2022, Szkolenie w zakresie trendu w zarządzaniu projektami, opracowanego przez Green Project Management (GPM), który integruje Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ w obszarze prowadzenia projektów.
4. M. Spychalska- Wojtkiewicz - Metody badań w naukach o zarządzaniu i jakości, Uniwersytet Szczeciński, 25/11/2021, Metody badań w naukach o zarządzaniu i jakości”, prowadzenie: prof. Wojciech Czakon z Uniwersytetu Jagiellońskiego
5. M. Spychalska-Wojtkiewicz - Badania w czasach VUCA - trudnych, zmiennych, nie tylko pandemicznych Polskie Towarzystwo Badaczy Rynku i Opinii, 17/11/2021- 19/11/2021, VUCA extreme czyli o badaniach w czasach pandemicznych; Jak pandemia wpłynęła na branżę badań – ujęcie z perspektywy dostępnych danych; Pandemiczny zakres tematyczny - co można badać, czego nie można badać, kiedy świat jest pogrążony w panice/ chaosie/ zamieszkach.

Dr A. Malkowska z Katedry Zarządzania Zasobami Ludzkimi prowadzi m.in. ćwiczenia z komunikacji interpersonalnej na II stopniu studiów na kierunku zarządzanie. Bierze ona także udział w projektach dydaktycznych i szkoleniach, aby wzbogacić swój warsztat dydaktyczny, a także właściwie dobierać metody kształcenia, uwzględniając najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, aby wspomóc osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (tabela 2.9).

Tabela 2.9. Przykładowe powiązanie treści z efektami uczenia się, metodami kształcenia uwzględniającymi najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i właściwie dobranymi środkami i narzędziami dydaktycznymi – studia II stopnia

Zajęcia: komunikacja interpersonalna	
Symbol przykładowych efektów uczenia się dla programu studiów	Efekty uczenia się dla zajęć
K_W10	zna i rozumie w sposób pogłębiony rolę i istotę komunikacji interpersonalnej w zarządzaniu kapitałem ludzkim w organizacji
K_U06	potrafi efektywnie komunikować się z otoczeniem, stosując przy tym fachową terminologię
Treści zajęć	
Forma zajęć: ćwiczenia 1. Wprowadzenie do procesu komunikacji 2. Style komunikacji 3. Efektywna komunikacja werbalna 4. Efektywna komunikacja niewerbalna 5. Komunikacja w organizacjach 6. Przewycięzanie barier komunikacyjnych	
Metody kształcenia	
Studium przypadków, prezentacje multimedialne, dyskusje	
Projekty dydaktyczne zwiększające efektywność i jakość właściwie dobranych środków i narzędzi dydaktycznych	
1. A. Malkowska - Projekt US „UNIWERSYTET 2.0 – STREFA KARIERY” nr umowy POWR.03.05.00-00-Z064/17-00 (Zadanie 1. Poprawa jakości programów nauczania w obszarze nauk społecznych) Narodowe Centrum	

Badań i Rozwoju, współfinansowany ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; umowa F-PRO.092.20.2018, (rok akad. 2020/2021);

2. A. Malkowska - Projekt US „UNIwersytet 2.0 – STREFA KARIERY” nr umowy POWR.03.05.00-00-Z064/17-00 (Zadanie 1. Poprawa jakości programów nauczania w obszarze nauk społecznych) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, współfinansowany ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; umowa RK-1020-285/2020, (rok akad. 2019/2020);

3. A. Malkowska - Projekt US „UNIwersytet 2.0 – STREFA KARIERY” nr umowy POWR.03.05.00-00-Z064/17-00 (Zadanie 1. Poprawa jakości programów nauczania w obszarze nauk społecznych) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, współfinansowany ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; umowa RK-1020-439/2019, (rok akad. 2018/2019).

Ukończone kursy i szkolenia dotyczące podnoszenia kompetencji dydaktycznych, aby wspomóc osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

1. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Teaching, 13-17.02.2023, Escuela Superior de Turismo Iriarte, Hiszpania;

2. A. Malkowska - Konferencja Przyszłość Kwalifikacji w sektorze nowoczesne Usługi Biznesowe. Cykl konferencji wojewódzkich. Szczecin, 14.12.2022. Organizator: Sektorowa Rada ds. Kompetencji Nowoczesne Usługi Biznesowe, Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego, Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli;

3. A. Malkowska - Szkolenie „Grywalizacja w edukacji akademickiej”, 22.11.2022, Collegium Wratislaviense;

4. Agnieszka Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training – kraje partnerskie, 10-14.10.2022, University of Montenegro, Czarnogóra;

5. A. Malkowska - Szkolenie „Jak efektywnie zarządzać zespołem”, 16.09.2022, online Polska Fundacja Przedsiębiorczości;

6. A. Malkowska - Dual Academic Event: International Research Conference on Teaching Innovation, Digitization and International Mobility (TIDIM); 15.09.2022, online, University de La Laguna, Teneryfa Hiszpania;

7. A. Malkowska - Szkolenie „Zarządzanie konfliktem w zespole”, 02.09.2022, online, Polska Fundacja Przedsiębiorczości;

8. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training – kraje partnerskie, 06-10.06.2022, Universiteti Europian i Tiranës, Albania

9. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Teaching, 18-22.10.2021, Visoka Škola Za Poslovanje I Upravljanje S Pravom Javnosti "Baltazar Adam Krčelić", Chorwacja;

10. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training, 06-10.09.2021, Universidade Autónoma de Lisboa, Portugalia;

11. Agnieszka Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Teaching, 02-06.08.2021, Biznesa Augstskola Turiba, Łotwa;

12. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Teaching, 10-14.05.2021, Escuela Superior de Turismo Iriarte, Hiszpania;

13. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training, 12-16.04.2021, Universidad de Córdoba, Hiszpania

14. A. Malkowska - Szkolenie „Negocjacje – przygotowanie, argumentowanie, przekonywanie”, 7-8.12.2020 Warszawa, Akademia L. Koźmińskiego;

15. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training, 19-23.10.2020, Universidad de La Laguna, Hiszpania;

16. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training, 07-11.09.2020, Universidade Autónoma de Lisboa, Portugalia;

17. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training, 02.-06.09.2019, Universidad de La Laguna, Hiszpania/Teneryfa;

18. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Teaching, Biznesa Augstskola Turiba, Łotwa, 03.-07.06.2019;

19. A. Malkowska - Szkolenie JSA Jednolity System Antyplagiatowy, 08.05.2019, Szczecin, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy;

20. A. Malkowska - Szkolenie „Podstawy programowe kształcenia zawodowego w świetle nowych zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów MEN od roku szkolnego 2017/2018. Szczecin, 27.10.2017, Wyższa Szkoła Integracji Europejskiej w Szczecinie (Nr zaświadczenia 292/2017).

21. A. Malkowska - Erasmus+ Staff Mobility For Training, 21.-25.05.2018, Universidade Autónoma de Lisboa, Portugalia.

W programie studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie, od roku akademickiego 2022/2023 nie przewidziano zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Biorąc jednak pod uwagę fakt, iż charakterystyczną cechą kształcenia w warunkach społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy jest powszechne wykorzystywanie narzędzi z zakresu ICT, w zajęciach na kierunku zarządzanie wykorzystuje się metody kształcenia wykorzystujące potencjał kształcenia z wykorzystaniem dostępnych narzędzi z zakresu ICT, zapewniających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studenci korzystają z sal komputerowych i/lub z odpowiedniego oprogramowania, w tym specjalistycznego oraz ze specjalistycznych gier. Dostępne są programy komercyjne i open source, które skupiają się na gromadzeniu, analizie i wizualizacji danych (załącznik 2.22).

W tabeli 2.10. przedstawiono przykładowe metody kształcenia, w których stosowaniu wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się (zob. też załącznik 2.23).

Tabela 2.10. Przykładowe metody kształcenia, w których stosowaniu wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zajęciach prowadzonych w formie laboratorium

Nazwa zajęć	Prowadzący	Semestr	Forma studiów	Nazwa oprogramowania wykorzystywanego na zajęciach	Metody kształcenia
innowacje w przedsiębiorstwie	dr hab. J. Wiśniewska prof. US	2 (na I stopniu)	stacjonarne	pakiet MS Office oraz dowolna przeglądarka internetowa	Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, dyskusje, analizy typu case-study realizowane w warunkach laboratorium komputerowego z dostępem do Internetu, prezentacje wyników analiz
gry symulacyjne	dr J. Rzempala	3 (na II stopniu)	stacjonarne	Simultrain, Swiss, Poligon projektów	Ćwiczenia w formie warsztatów, które obejmują dyskusję moderowaną, analizę studium przypadku, gry decyzyjne i kierownicze, prace w grupach oraz elementy projektu (prezentacji wyników)
analiza danych marketingowych	dr hab. K. Błoński, prof. US	4 (na I stopniu)	niestacjonarne	Statistica	Zajęcia w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego oraz pakietu

					statystycznego Statistica, prezentacja, praca w grupach
--	--	--	--	--	--

Metody kształcenia ujęte w programie studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie, stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Metody te uwzględniają samodzielne uczenie się studentów w domu i bibliotece oraz aktywizujące formy pracy ze studentami, przykładowo: prezentacje analiz sytuacji problemowych i ich rozwiązań (case studies on management), symulacje (controlling i audyt personalny), gry decyzyjne i kierownicze (gry symulacyjne), praca w grupie podczas opracowywania projektu własnego (metody ilościowe w zarządzaniu), analiza tekstów z dyskusją (logistyka).

Metody dydaktyczne stosowane w ramach ćwiczeń audytoryjnych i laboratoriów sprzyjają także rozwojowi umiejętności z zakresu interpersonalnej komunikacji i przygotowują do wykonywania prac zespołowych.

Na kierunku zarządzanie I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, wykorzystywane metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, stosowane są właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne. Studenci w trakcie realizowania zajęć dydaktycznych są kompleksowo przygotowywani do prowadzenia działalności naukowej oraz do udziału w tej działalności. Ponad 50% zajęć dydaktycznych na kierunku zarządzanie (I i II stopień) przygotowuje studentów do aktywności w zakresie działalności naukowej. Należą do nich badania naukowe oraz projekty badawcze, prowadzone przez pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych, zgodnie z profilem instytutów i katedr, ukierunkowujące na rozwój naukowy. Działalność naukowa znajduje także odzwierciedlenie w organizowaniu konferencji naukowych i naukowo-dydaktycznych, na których prezentowane są wyniki badań naukowych prowadzonych w ramach instytutów i katedr. Działalność naukowa Instytutu obejmuje prace badawcze prowadzone w ramach projektów badawczych finansowanych przez Unię Europejską, Radę Nauki/Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i badań własnych w ramach katedr oraz instytutów.

Różnorodność stosowanych metod kształcenia i ich aktywizujący charakter sprzyjają osiągnięciu efektów uczenia się, w tym umiejętności prowadzenia badań. Studenci nabywają kompetencje przydatne na rynku pracy, nie zaniedbując przy tym wiedzy teoretycznej, będącej podstawą do ewentualnej działalności nie tylko zawodowej, ale też naukowej, a ponadto rozwijającej i porządkującej umiejętności analityczno-decyzyjne.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności (zob. tabela 2.11.).

Tabela 2.11. Przykładowe metody kształcenia, w których stosowanie umożliwia przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek zarządzanie jest przyporządkowany oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych

Nazwa zajęć	Semestr	Forma studiów	Metody kształcenia
metody i techniki heurystyczne	5 (na I stopniu)	stacjonarne i niestacjonarne	wykłady z wykorzystaniem prezentacjami multimedialnymi, ćwiczenia - metody aktywizujące, gry dydaktyczne; studia przypadków
badania marketingowe	3 (na I stopniu)	stacjonarne i niestacjonarne	wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, ćwiczenia - rozwiązywanie zadań, realizacja projektu badawczego, praca w grupach

statystyka	3 (na I stopniu)	stacjonarne i niestacjonarne	wykłady z wykorzystaniem prezentacjami multimedialnymi, rozwiązywanie zadań, laboratoria - wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w analizach statystycznych
ocena efektywności inwestycji	2 (na II stopniu)	stacjonarne i niestacjonarne	ćwiczenia indywidualne, praca w grupie nad projektem z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w oparciu o wprowadzenie teoretyczne
metody ilościowe w zarządzaniu	3 (na II stopniu)	stacjonarne i niestacjonarne	wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, praca w grupie podczas opracowywania projektu własnego, laboratoria - wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego Excel w zakresie estymacji i weryfikacji liniowych modeli ekonometrycznych

Sposoby kształcenia stosowane w trakcie studiów, oprócz wsparcia teoretycznego umacniają umiejętności praktyczno-analityczne. Projekty wykonywane pod kierownictwem prowadzących zajęcia lub samodzielnie, bazujące na rzeczywistych danych, kształtują u studentów umiejętności niezbędne do prowadzenia samodzielnie badań naukowych – poszukiwania odpowiedzi na pytania badawcze, identyfikowania źródeł danych statystycznych, dokonywania pomiaru wielkości ekonomicznych, projektowania badań, testowania hipotez, rozwiązywania problemów w oparciu o rozbudowaną metodykę analiz statystycznych.

Ważnym elementem realizowanego na kierunku zarządzanie jest również przekazywanie studentom wiedzy i kształtowanie umiejętności, które umożliwiają im podejmowanie najważniejszych wyzwań współczesnego rynku pracy oraz budowanie indywidualnej ścieżki kariery zawodowej w warunkach funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Metody kształcenia, na kierunku zarządzanie I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. W programie studiów przewidziano metody umożliwiające osiągnięcie tych celów, na przykład: konwersacje, słuchanie i pisanie tekstów, ćwiczenia gramatyczne, metoda nauczania teoretycznego, metoda samodzielnego dochodzenia do wiedzy, metoda aktywizująca, metody symulacyjne, symulacja scenek, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, oglądanie krótkich filmów, tworzenie wypowiedzi na różne tematy. Nauka języków obcych zapewnia absolwentom uzyskanie wysokiego poziomu znajomości języków, co znajduje także potwierdzenie w aktywnościach studentów w programach typu Erasmus+ oraz w opiniach pracodawców (szerzej na ten temat w kryterium 7 i kryterium 5 Raportu samooceny).

Proces uczenia się określony w programach studiów na kierunku zarządzanie jest dostosowany do zróżnicowanych potrzeb studentów. Metody kształcenia na studiach I i II stopnia kierunku zarządzanie umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

W procesie nauczania, zajęcia mają status obowiązkowy i fakultatywny (załącznik 1 do Raportu samooceny). Przede wszystkim studenci, już od semestru 2 pierwszego roku studiów sami zapisują się na zajęcia, dzięki czemu mają możliwość dostosowania planu zajęć do swoich potrzeb i indywidualnych ścieżek kształcenia. Przedmioty fakultatywne (załącznik 2.19), czyli do wyboru, związane są między innymi z wybieralnymi modułami. Moduły realizowane są na 4, 5, 6 semestrze. W ramach modułu na I stopniu jest 6 przedmiotów. Student wybiera 3 moduły z 4. Student dokonuje wyboru modułów w 2 semestrze. Uruchomienie danego modułu uwarunkowane jest liczbą zadeklarowanych na dany moduł studentów zgodnie z przepisami obowiązującymi na Uczelni. Wybór lektoratu języka obcego odbywa się przed zakończeniem zajęć w 2 semestrze, na podstawie indywidualnych deklaracji studentów. Informacje o liczbie studentów deklarujących wybór konkretnego lektoratu są następnie przekazywane z Akademickiego Centrum Kształcenia Językowego odpowiedzialnego za realizację zajęć językowych do Dziekana Wydziału. Wybór języka obcego w ramach lektoratu przeprowadza Akademickie Centrum Kształcenia Językowego do dnia zakończenia zajęć dydaktycznych w semestrze

drugim (dotyczy studiów I i II stopnia). Wybory odbywają się na podstawie indywidualnych deklaracji studentów, którzy wybierają jeden język obcy zgodnie z Programem Kształcenia na danym kierunku. Wybór promotora następuje najpóźniej przed zakończeniem zajęć w 2 semestrze, na podstawie przedłożonej listy dostępnej tematyki danego promotora, po ewentualnych konsultacjach indywidualnych z poszczególnymi prowadzącymi. Przy wyborze promotora obowiązują limity miejsc przypadających na jedną grupę seminaryjną wynikające z przepisów uczelnianych (załącznik 2.19.1). W ramach wykładów ogólnouczelnianych studenci wybierają w drugim semestrze 2 przedmioty (po jednym na 3 i 4 semestr) spośród oferty skierowanej ze wszystkich jednostek Uniwersytetu Szczecińskiego. Wybór przedmiotu do wyboru w języku obcym (na 5 semestr) następuje w 4 semestrze. Indywidualizacja procesu dydaktycznego na kierunku zarządzanie dotyczy dodatkowo studentów z niepełnosprawnościami, studentów, którzy wyróżniają się wynikami w nauce oraz studentów uprawiających zawodowo sport (załącznik 2.18 §6). W Uniwersytecie Szczecińskim działa Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami US (BON), który udziela wsparcia studentom z niepełnosprawnościami i przewlekle chorym w sytuacji, kiedy stan ich zdrowia utrudnia realizację studiów w trybie standardowym (<https://bon.usz.edu.pl/>). Proponowane przez Dział rozwiązania, mają na celu wyrównanie szans studentów w dostępie do oferty akademickiej, muszą też bezwzględnie przestrzegać zasady utrzymania wymagań merytorycznych dotyczących danego kursu. Szanując niezależność osób z niepełnosprawnościami i przewlekle chorych oraz ich prawa, Dział udziela wsparcia jedynie osobom, które zgłoszą się do BON na spotkanie z konsultantem, udokumentują swoją sytuację zdrowotną oraz wystąpią z pisemnym wnioskiem o zmiany w przebiegu studiów. Uniwersytet zatrudnia około 30 asystentów, gotowych do wspierania swoich studentów z niepełnosprawnościami. Asystenci pomagają w sprawach dydaktycznych, transportowych i tyflodydaktycznych. W ramach projektu „MAXImUS dostępności” realizowanego przez Uniwersytet Szczeciński, osoby z niepełnosprawnością ruchową mogą skorzystać z usługi transportowej (<http://bon.usz.edu.pl/maximus-dostepnosci/>). Dzięki temu studenci mają możliwość zaliczania zajęć w inny sposób lub w innych terminach, niż przewidziane w sylabusach oraz w harmonogramie zajęć i sesji egzaminacyjnych.

Szczególną formą indywidualnej ścieżki kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim, także na kierunku zarządzanie, jest program dotyczący Indywidualnych ścieżek kształcenia przewidziany Regulaminem studiów US - student może ubiegać się o indywidualny tryb odbywania zajęć dydaktycznych w ramach: IOS lub IPS. Przesłankami uprawniającymi do ubiegania się o indywidualną organizację studiów na kierunku zarządzanie na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych I i II stopnia, są w szczególności: cięża, bycie rodzicem, wychowywanie dziecka przez studenta, pełnienie opieki nad chorym członkiem najbliższej rodziny i inne szczególne potrzeby studenta będącego osobą ze szczególnymi potrzebami, w tym w szczególności wynikające z jego niepełnosprawności oraz studiowanie na więcej niż jednym kierunku studiów, z możliwością przyznania IOS na każdym z nich, zaangażowanie w pracę organizacji naukowych, społecznych i artystycznych (w celu uzyskania IOS konieczne jest przedłożenie zaświadczenia wystawionego przez uprawniony do tego organ, działalność w organizacjach sportowych lub reprezentacjach sportowych po przedłożeniu stosownego zaświadczenia wystawionego przez związek sportowy lub Akademicki Związek Sportowy), szczególne obowiązki pracownicze studenta studiów niestacjonarnych i wybitne osiągnięcia w nauce i uzyskanie średniej ocen minimum 4,0 za poprzedni semestr. Więcej na temat IOS można znaleźć w załącznik 2.18 §25. W ramach IOS, na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2022/2023, na studiach I stopnia stacjonarnych studiuje 9 osób, na niestacjonarnych 6, a na II stopniu studiów stacjonarnych 20, na niestacjonarnych 3 osoby.

Studenci kierunku zarządzanie mają także możliwość otrzymania IPS. Mogą się o taki program ubiegać m.in. studenci z wybitnymi osiągnięciami w nauce, sporcie lub osiągnięciami artystycznymi, uczestniczący w wymianie organizowanej przez Uczelnię, studenci ze szczególnymi potrzebami, wynikającymi ze stanu zdrowia, itd. (zob. załącznik 2.18 §26). W ramach IPS studentowi zapewnia się indywidualny dobór treści i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową. Ten sposób organizacji studiów polega między innymi na np. rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku lub specjalności; łączeniu dwu lub więcej specjalności; udziale studenta w pracach badawczych;

zmianie planu studiów w związku z odbywaniem części studiów. W roku akademickim 2022/2023 na kierunku zarządzanie, żaden student nie starał się o IPS.

Organizacja studiów kierunku zarządzanie określona została szczegółowo w Regulaminie studiów w Uniwersytecie Szczecińskim w §10–28 (załącznik 2.18). Zgodnie z Regulaminem studiów w Uniwersytecie Szczecińskim, organizacja roku akademickiego, z podziałem na semestry, z wyodrębnieniem terminów rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych, podział roku akademickiego i poszczególnych semestrów, wyodrębniając w szczególności okres przewidziany na zajęcia oraz okres przewidziany na sesję egzaminacyjną podstawową i poprawkową, a także wskazując terminy przerw świątecznych i przerwy wakacyjnej została przedstawiona w §10 (załącznik 2.18).

Plan studiów na kierunku zarządzanie I i II stopnia przewiduje prowadzenie zajęć w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Rozplanowanie zajęć umożliwi efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwi weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września i dzieli się na 2 semestry. Zajęcia trwają 15 tygodni dydaktycznych w semestrze (załącznik 2.18. §10).

Liczebność grup studenckich jest zróżnicowana w zależności od formy zajęć (załącznik 2.24). Wykłady prowadzone są dla całych roczników, ćwiczenia w grupach 20-30 osobowych, konwersatoria w grupach nie mniejszych niż 20 osobowych, laboratoria – 12-15 osobowych, seminaria dyplomowe na studiach I stopnia w grupach od 8-12 osób, a na studiach II stopnia w grupach 6-10 osobowych, lektoraty z języków obcych 15-20 osób. Minimalna liczebność studentów na zajęciach z wychowania fizycznego oraz wykładach i zajęciach fakultatywnych do wyboru przez studenta w grupach nie mniejszych, niż 20 osób.

Szczegółowy harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ustala Dziekan Wydziału, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego. Harmonogram publikowany jest na wydziałowej tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Wydziału nie później, niż na 7 dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze, którego dotyczy. Dla kierunku zarządzanie studiów I i II stopnia, harmonogram znaleźć można na stronie internetowej Wydziału: <https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-stacjonarne/>
<https://efz.usz.edu.pl/studenci/plany-zajec-studia-niestacjonarne/>.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się w każdym tygodniu od poniedziałku do piątku, zgodnie z terminami zawartymi w organizacji roku akademickiego, w godz. 8:15–21:15, z podziałem na tydzień parzysty i tydzień nieparzysty. Na studiach niestacjonarnych I i II stopnia zajęcia odbywają się w trakcie 8 zjazdów podstawowych i 4 dodatkowych – w soboty i niedziele w godz. 8:15–21:15 (załącznik 2.25, załącznik 2.25.1 i załącznik 2.25.2).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja kandydatów na kierunek zarządzanie na WEFiZ odbywa się zgodnie z przepisami obowiązującymi na Uniwersytecie Szczecińskim. Proces rekrutacji opisany jest na stronie internetowej <https://kandydaci.usz.edu.pl/rekrutacja-krok-po-kroku/>. Obejmuje on następujące etapy:

- rejestracja w systemie Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK),
- wybór kierunku przez studenta,
- wprowadzenie wyników egzaminów studenta zgodnie z kryteriami kwalifikacji na wybranym kierunku,
- dokonanie opłaty rekrutacyjnej przez studenta,
- wprowadzenie dokumentów do systemu ERK.

Dla nowoprzyjętych studentów Uczelnia przygotowała „Poradnik Studenta Uniwersytetu Szczecińskiego” gromadzący podstawowe informacje o: władzach Uczelni, punktach ECTS, sylabusach, programie studiów, harmonogramie studiów, starostach, opiekunach roku, praktykach, zaliczeniach i egzaminach, prawach i obowiązkach studenta, składania wniosków, ponownej rejestracji, niesamodzielności podczas pisania egzaminu, bibliotece, usprawiedliwieniach, pracach dyplomowych, komisyjnym egzaminie i sprawdzaniu pracy, wznowieniu studiów, urlopach, programach mobilnościowych, wydarzeniach, domach studenckich, pomocy materialnej, Parlamencie Studentów RP, savoir vivre i dress code, o Dziale Obsługi Studenat (DOS), E-dziekanacie i Platformie studenckiej, rejestracji pełnej i warunkowej, skreśleniu z listy studentów, organizacji roku akademickiego, lektoratach i zajęciach z wychowania fizycznego, o osobach z niepełnosprawnościami, kołach naukowych i organizacjach studenckich, o Akademickim Biurze Karier, Indywidualnej Organizacji Studiów, Indywidualnym Programie Studiów, Akademickim Związku Sportowym, Strefie Kultury Studenckiej, kredytach studenckich, wsparciu psychologicznym, o opłatach za studia, o Samorządzie Studenckim Uniwersytetu Szczecińskiego itp. Poradnik dostępny jest na stronie <https://kandydaci.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Poradnik-Studenta.pdf>.

Istotnym elementem rekrutacji jest ustalenie limitu przyjęć na kierunek – dla kierunku zarządzanie obowiązuje Uchwała nr 22/2022 Rady Dydaktycznej Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4.02.2022 r. dotycząca zatwierdzenia limitów miejsc na studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia w roku akademickim 2022 i 2023 (załącznik 3.1). W załączniku do tej Uchwały (załącznik 3.2) znajdują się informacje o limitach przyjęć na kierunek zarządzanie:

- dla studiów stacjonarnych I stopnia ustalono 190 miejsc plus limit dodatkowy 38 miejsc,
- dla studiów stacjonarnych II stopnia - 130 miejsc plus w limicie dodatkowym 26 miejsc,
- dla studentów niestacjonarnych I stopnia – 70 miejsc plus w limicie dodatkowym 14 miejsc,
- dla studentów niestacjonarnych II stopnia – 90 miejsc plus w limicie dodatkowym 18 miejsc.

Regulamin studiów (załącznik 3.3) określa wytyczne ogólne związane z rekrutacją na studia oraz przyjęciem na studia i nabyciem praw studenta. Wszystkie wytyczne oraz kryteria kwalifikacji kandydatów dostępne są w Uchwale nr 94/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2023/2024 (z załącznikami) (załącznik 3.4), a także w Zarządzeniach Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego WEFiZ.

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunku zarządzanie musi wykazać się wynikami z egzaminu maturalnego w zakresie trzech grup przedmiotów wymienionych w załączniku do Uchwały nr 94/2022 (załącznik 3.5), które następnie przeliczane są zgodnie z algorytmem podanym w powyższej Uchwale. Przedmiotami egzaminu maturalnego branymi pod uwagę są (1 przedmiot do wyboru z każdej grupy): w ramach grupy 1 – geografia, historia, matematyka, wiedza o społeczeństwie; w ramach grupy 2 – język obcy nowożytny; w ramach grupy 3 – geografia, historia, wiedza o społeczeństwie, informatyka, fizyka i astronomia/fizyka, chemia, biologia, język obcy nowożytny.

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunek zarządzanie musi legitymować się dyplomem ukończenia studiów co najmniej I stopnia. Kryterium kwalifikacji jest liczba otrzymanych punktów zgodnie z podanym wzorem w Uchwale.

Uchwała nr 59 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 kwietnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie wprowadzenia szczegółowych zasad przyjęć na I rok studiów I stopnia i jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Szczecińskim laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich w tym organizowanych przez Uniwersytet Szczeciński w latach 2019-2023 z załącznikiem (załącznik 3.6), określa także uprawnionych do przyjęcia na studia z pominięciem postępowania rekrutacyjnego. W załączniku do Uchwały 59 (załącznik 3.7) znajduje się wykaz olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego, których laureaci oraz finaliści mogą korzystać z preferencji w procesie rekrutacji na I rok studiów.

Podstawowe informacje dla kandydatów dostępne są na stronie internetowej <https://kandydaci.usz.edu.pl> i w elektronicznym serwisie dla kandydatów (Elektroniczna Rejestracja Kandydatów – ERK) administrowanym przez Biuro Rekrutacji US. Bieżące informacje o liczbie kandydatów dostępne są za pośrednictwem systemu elektronicznej rekrutacji, który funkcjonuje na poziomie Uczelni i wspiera proces rekrutacji na wszystkich wydziałach. Liczba przyjętych studentów dostępna jest w systemie rekrutacyjnym i zatwierdzana przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną niezwłocznie po zatwierdzeniu wyników naboru. Bieżące informacje o liczbie studentów uwzględniające przechodzenie przez kolejne etapy studiów lub ewentualne ich powtarzanie, czy też utratę statusu studenta ujęte są w systemie informatycznym Prodziekan (<https://e-prodziekan.usz.edu.pl>).

W warunkach rekrutacji na studia nie są uwzględniane informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów. Na początku roku akademickiego dla pierwszych lat studiów Uczelniane Centrum Informatyczne realizuje szkolenia dla studentów przygotowujące do udziału w zajęciach prowadzonych m. in. w trybie kształcenia na odległość (co jest obligatoryjnym elementem odpowiednich programów studiów) w formie ćwiczeń w wymiarze 2 godzin dydaktycznych. Jeśli zajęcia odbywałyby się zdalnie Uczelnia ma możliwość pracy na odległość za pośrednictwem platformy Microsoft Teams (w Microsoft Office 365), do której mają dostęp nauczyciele akademicy i studenci. Kształcenie na odległość odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej Uczelni i oprogramowania, do korzystania, z którego Uczelnia jest uprawniona na podstawie posiadanych licencji (tzw. „platformy do kształcenia na odległość”, która znajduje się pod adresem: e-studia.usz.edu.pl). Platforma ta umożliwi synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych i uczestnikami innych form kształcenia, a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia.

Uniwersytet Szczeciński umożliwia także prowadzenie zajęć w trybie hybrydowym, tj. synchronicznym trybie realizacji zajęć dydaktycznych, który pozwala na jednoczesne uczestnictwo studentów w zajęciach oraz interakcje z nauczycielem, zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie, dzięki transmisji na żywo z wykorzystaniem przekazu audiowizualnego. Zgody na taką formę prowadzenia zajęć udziela Prorektor ds. kształcenia, na uzasadniony wniosek Przewodniczącego Zespołu kierunku lub Kierownika studiów podyplomowych lub Kierownika innej formy kształcenia poparty przez Dziekana, a w przypadku szkoły doktorskiej na uzasadniony wniosek jej Dyrektora. Ponadto na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje Repozytorium szkoleń i kursów (<https://uniwersytetszczecinski010.sharepoint.com/sites/rk>) umożliwiające zarówno zgłaszanie autorskich szkoleń z szeroko rozumianego obszaru technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), jak i uczestnictwo przez pracowników w tych szkoleniach (odbywających się na platformie, MS Teams), co pozwala pracownikom na zdobycie i określonej wiedzy i umiejętności istotnych w realizowanych zajęciach dydaktycznych. W sprawie wykonywania zadań z zakresu rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych w Uniwersytecie Szczecińskim, JM Rektor powołał Zespół ds. rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych. Główne zadania Zespołu zostały ukierunkowane na wspieranie pracowników w rozwoju i zarządzaniu dostępnymi narzędziami chmurowymi oraz zwiększanie dostępności i poprawa jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak i konsultacje w zakresie potrzeb szkoleń IT i rozwoju

narzędzi ICT na Uczelni; przygotowanie działań i inicjatyw oraz koordynowanie i zapewnienie wsparcia w procesie rozwoju pracowników i zwiększaniu ich kompetencji oraz podnoszenie umiejętności i wspieranie kadry dydaktycznej w transformacji cyfrowej oraz wykorzystywaniu technologii i narzędzi e-learningowych w kształceniu i edukacji online.

Na WEFiZ w kampusie Cukrowa, na którym odbywają się zajęcia na kierunku zarządzanie, istnieje możliwość prowadzenia kształcenia na odległość, zaś wyposażenie sal dydaktycznych umożliwia prowadzenie prezentacji multimedialnych podczas realizacji zajęć dydaktycznych. W planie studiów są też ujęte zajęcia realizowane w laboratoriach wyposażonych w odpowiednie dla określonych zajęć oprogramowania.

Potwierdzanie efektów uczenia się następuje zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jest przeprowadzane w celu zaliczenia kandydatowi określonych modułów/przedmiotów wraz z przypisaniem do każdego z nich efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS przewidzianych w programie studiów. Bieżąca i etapowa kontrola efektów i okresów uczenia się oraz postępów nad pracą dyplomową realizowana jest zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie studiów oraz w sylabusach poszczególnych zajęć. Sylabusy zawierają szczegółowy opis dotyczący celów zajęć wymagań wstępnych, efektów uczenia się, jak również metod weryfikacji efektów uczenia się.

W Regulaminie studiów w rozdziale VI Egzamin i zaliczenia wskazane są następujące wytyczne związane z efektami uczenia się:

- student zobowiązany jest do uzyskania zaliczeń z każdej formy zajęć dydaktycznych realizowanych w obrębie poszczególnych przedmiotów w semestrze, zgodnie z treścią sylabusu danego przedmiotu (§37 Zaliczenie przedmiotu),
- egzamin jest sprawdzianem poziomu osiągniętych przez studenta efektów uczenia się określonych w sylabusie (§38 Przystąpienie do egzaminu z przedmiotu).

Regulamin studiów w rozdziale II Organizacja studiów wskazuje też na możliwości potwierdzenia efektów uczenia się (§27) czyli:

- Studentowi, który został przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się na dany kierunek, poziom i profil kształcenia, Prodziekan ds. studenckich może przyznać odrębny program studiów. W wyniku weryfikacji danego studenta, możliwe jest zaliczenie określonych przedmiotów przewidzianych w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu – nie mogą one jednak stanowić więcej niż 50% ECTS przypisanych do danego programu studiów (Zarządzenie nr 140/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 października 2022 r. w sprawie określenia wzoru porozumienia w sprawie indywidualnej organizacji studiów dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego) (zał. 3.8).
- Dla studenta z odrębnym programem studiów Dziekan Wydziału powołuje opiekuna naukowego, na zasadach ustalonych przez Dziekana wydziału po zasięgnięciu opinii Rady Dydaktycznej Wydziału. Opiekun naukowy ustala program studiów zgodny z efektami uczenia się określonymi w programie studiów.
- Dla studentów z odrębnym programem studiów, o którym mowa w ust. 2, nie mogą być tworzone odrębne grupy zajęciowe (ust.2: Studentowi, który został przyjęty na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się na dany kierunek, poziom i profil kształcenia, Prodziekan ds. studenckich może przyznać odrębny program studiów.)

Regulamin studiów w Uniwersytecie Szczecińskim określa udział studenta w zajęciach (§35), zaliczenie przedmiotu (§37), przystąpienie do egzaminu (§38), postępowanie przy niesamodzielności pracy studenta (§39), organizację sesji egzaminacyjnej (§40), wytyczne w sytuacji nieobecności na egzaminach albo zaliczeniach (§41), egzaminy i zaliczenia poprawkowe (§42), egzaminy i zaliczenia w trybie zdalnym (§43), wgląd do pracy egzaminacyjnej albo zaliczeniowej (§44), egzamin komisyjny, zaliczenie komisyjne, komisyjne sprawdzenie pracy (§45), przechowywanie prac (§46), punkty ECTS przypisane do przedmiotu (§47), system ocen (§48), wyniki egzaminów zaliczeń (§49), wpisanie ocen do systemu elektronicznego Uczelni (§50), wytyczne dotyczące rozbieżności w ocenach widocznych w systemie elektronicznym a faktycznie uzyskanymi (§51), średnia za semestr albo rok (§52). Natomiast

rozdział VII Regulaminu studiów przedstawia zasady rejestracji i zaliczenia semestru. W Regulaminie studiów w rozdziale VIII Wznawianie studiów, przeniesienia i zmiana kierunku ujęte są również wytyczne dotyczące uznawania efektów uczenia się podczas wznowienia studiów, przeniesieniu studenta w ramach Uczelni, studiów na innej Uczelni (krajowej albo zagranicznej), przeniesienie studenta z innej Uczelni:

- Wydając decyzję o wznowieniu studiów, Prodziekan ds. studenckich po konsultacji z Zespołem kierunku, może zobowiązać studenta do uzupełnienia różnic programowych wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się (§57 Wznowienie studiów, pkt 4).
- Ze względu na duże różnice programowe, przy uwzględnieniu uzyskanych przez studenta efektów uczenia się, Prodziekan ds. studenckich może podjąć decyzję o wznowieniu studiów przez studenta na semestrze albo roku niższym niż semestr albo rok, który nie został zaliczony przed skreśleniem z listy studentów (§57 Wznowienie studiów, pkt 5).
- Ewentualne różnice programowe wynikające z programu studiów, które student będzie realizować po przeniesieniu, przy uwzględnieniu uzyskanych przez studenta efektów uczenia się oraz tryb i termin ich realizacji określa właściwy Prodziekan ds. studenckich po konsultacji z zespołem kierunku (§58 Przeniesienie w ramach Uczelni, pkt 3).
- Punkty ECTS uzyskane poza Uczelnią zostają uznane przez Prodziekana ds. studenckich w miejsce punktów i przedmiotów zawartych w programie studiów dla kierunków, dla których zostały one określone, jeżeli efekty uczenia się tych przedmiotów oraz praktyk zawodowych w obu uczelniach są zbieżne i komplementarne (§61 Studia w innej uczelni w ramach porozumienia).
- Studentowi przenoszącemu się do Uczelni z innej uczelni krajowej albo zagranicznej Prodziekan ds. studenckich w uzgodnieniu z właściwym koordynatorem uznaje uzyskane efekty uczenia się w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni. Efektem uczenia się w tym przedmiotom zaliczonym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotów z danego programu studiów (§62 Tryb uznawania zajęć).

W celu zapewnienia właściwego poziomu jakości kształcenia oraz wysokiego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się został wprowadzony Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania US (WSZJK) - Załącznik do Uchwały nr 56/2023 Rady Dydaktycznej Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie zaopiniowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (załącznik 3.9). WSZJK obejmuje wszystkie formy i rodzaje studiów, na wszystkich poziomach kształcenia. Podstawowe cele systemu to zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia poprzez: monitorowanie i ocenę jakości procesów umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się, efektywne wykorzystanie i zwiększanie potencjału dydaktycznego Wydziału, wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania, wykorzystywanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, monitorowanie karier zawodowych absolwentów, wymianę dobrych praktyk oraz budowanie akademickiej kultury jakości. WSZJK uwzględnia wymagania rynku pracy, promocję międzynarodowej mobilności studentów i pracowników, stwarzanie warunków dla realizacji strategii uczenia się przez całe życie oraz uelastycznienia systemu kształcenia, między innymi dzięki zapewnieniu możliwości szybkiego reagowania na nowe potrzeby społeczeństwa i rynku pracy. Za funkcjonowanie WSZJK na Wydziale operacyjnie odpowiada Dziekan oraz działające pod nadzorem Dziekana Zespoły kierunków, Prodziekan ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju oraz Wydziałowy Koordynator ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Inne dokumenty dotyczące weryfikacji efektów uczenia się to:

- Zarządzenie nr 02/2022 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 03 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia sposobu przeprowadzenia egzaminów i zaliczeń w sesji

podstawowej i poprawkowej semestru zimowego w roku akademickim 2021/2022 na kierunkach prowadzonych przez Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania (załącznik 3.10).

- Zarządzenie nr 18/2021 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22.09.2021 r. w sprawie zakresu i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku obcym, weryfikacji zdobytych efektów, egzaminów dyplomowych oraz przygotowywania prac dyplomowych (załącznik 3.11).
- Zarządzenie nr 7/2019 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 15.11.2019 roku w sprawie wyznaczenia osób wystawiających ocenę końcową dla całego przedmiotu na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (załącznik 3.12).
- Zarządzenie nr 13/2022 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zasad przechowywania prac zaliczeniowych (załącznik 3.13).

Uniwersytet Szczeciński jako uczelnia współpracująca z jednostkami zagranicznymi posiada także możliwości uznawania efektów uczenia się z ośrodków, do których wyjeżdżają studenci w ramach projektu ERASMUS+. Uczelnia ma również możliwości potwierdzania efektów uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zapewnia w pełni automatyczne uznawanie wszystkich punktów na podstawie punktów ECTS uzyskanych za naukę w przypadku zadowalająco osiągniętych efektów uczenia się w okresie studiów (https://dsm.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Epson_0207.pdf), liczba punktów ECTS przewidziana programem studiów dla semestru wynosi od 28 do 32, a dla roku akademickiego 60 (§14 Punkty ECTS, Uchwała nr 44/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim). Uniwersytet Szczeciński stworzył narzędzia służące potwierdzaniu efektów uczenia się w Uchwale nr 117/2019 Senatu US z dnia 26 września 2019 r. (załącznik 3.14), określając, m.in. zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących. Potwierdzenie efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie następuje zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Jest ono przeprowadzane w celu zaliczenia kandydatowi określonych modułów/przedmiotów wraz z przypisaniem do każdego z nich efektów uczenia się oraz liczby punktów ECTS przewidzianych w programie studiów, bez konieczności jego uczestnictwa w pełnym wymiarze zajęć dydaktycznych. Na Uczelni obowiązuje Zarządzenie nr 149/2019 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów dotyczących potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 3.15).

W Regulaminie studiów w rozdziale V Mobilność krajowa i międzynarodowa w §34 Realizacja części studiów poza Uczelnią. Mobilność międzynarodowa znaleźć można zapis: studentowi realizującemu plan semestralny, roczny albo inny, oferowany w ramach programu wymiany, zalicza się okres studiów zrealizowanych poza Uczelnią na podstawie: 1) Porozumienia o Programie Studiów, które określa przedmioty, jakie student zamierza zrealizować poza Uczelnią wraz z informacją o punktach ECTS, które mają być przyznane za ich zaliczenie. Porozumienie to jest zawarte pomiędzy Uczelnią a uczelnią przyjmującą oraz studentem; porozumienie akceptują właściwy dla kierunku studiów koordynator ds. wymiany międzynarodowej Uczelni i właściwy koordynator w uczelni przyjmującej; 2) wykazu zmian do Porozumienia o Programie Studiów ustalonego i zatwierdzonego przez właściwego koordynatora ds. wymiany międzynarodowej Uczelni i przez właściwego koordynatora w uczelni przyjmującej; 3) wykazu zaliczeń, uzyskanego z uczelni przyjmującej po zakończeniu okresu wymiany, w którym zostają odnotowane moduły, zajęcia, w których student uczestniczył wraz z uzyskaną liczbą punktów ECTS oraz osiągnięte przez studenta wyniki w nauce wyrażone miejscową skalą ocen.

Sposób dokumentowania efektów uczenia się jest realizowany na kilku poziomach. Oceny uzyskiwane w trakcie zaliczania poszczególnych przedmiotów są ewidencjonowane na poziomie dziekanatu, w systemie informatycznym, w zapisach papierowych w postaci protokołów zaliczeniowych. Zarządzenie nr 13/2022 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zasad przechowywania prac zaliczeniowych (załącznik 3.13) wskazuje na konieczność przechowywania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych przez nauczyciela akademickiego przez 12

miesiący, a później zniszczenie ich w sposób zapewniający ich anonimizację. Zaliczenia i egzaminy przeprowadzone zdalnie archiwizowane są w formie zapisów cyfrowych - §9. Archiwizacja prac dyplomowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych, Załącznik do Uchwały nr 56/2023 Rady Dydaktycznej Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 13 lutego 2023 r. w sprawie zaopiniowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (załącznik 3.9).

Dokumentacja związana z procedurą dyplomowania jest prowadzona przez dziekanat w formie kolejnych dokumentów umieszczanych w teczce studenta. Harmonogram przekazywania akt do archiwum określa – Zarządzenie nr 1/2020 Rektora US (załącznik 3.16) oraz Zarządzenie nr 1/2019 Rektora US (załącznik 3.17).

Zasady ogólne sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określa Regulamin studiów. Za sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się odpowiada prowadzący zajęcia. Musi on na pierwszych zajęciach przedstawić sylabus dla zajęć ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się dla zajęć, metod weryfikacji ich osiągnięcia oraz zasad oceniania. Metody weryfikacji efektów uczenia się ujęte są w sylabusach, a ich katalog jest zestandaryzowany. Wśród nich wymienia się: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwia, prezentacje, projekty, prace oraz obserwacje podczas zajęć. Dla lektoratów są to np. kolokwium, praca pisemna/esej/recenzja, projekt, w przypadku zajęć obcych np. - praca pisemna/esej/recenzja, zajęcia praktyczne (weryfikacja poprzez obserwacje), kolokwium, projekt. Zapisanie metody weryfikacji efektów uczenia się dla każdego zajęcia w sylabusie zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Sposobem dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów są m.in.: testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace, zadania wykonane przez studentów, projekty i prezentacje zrealizowane przez studentów, prace dyplomowe oraz protokoły egzaminów dyplomowych.

Dostosowanie realizacji procesu kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami ujęte zostało w § 6 Regulaminu studiów. Uczelnia zobowiązuje się zapewnić studentom ze szczególnymi potrzebami warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia na równych zasadach z innymi osobami, co oznacza dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb tych studentów wynikających ze stanu zdrowia. Regulamin studiów §22 uwzględnia także obecność opiekuna osoby ze szczególnymi potrzebami: 1. Prodziekan ds. Studenckich w porozumieniu z Dziekanem Wydziału, na wniosek studenta ze szczególnymi potrzebami, wyznacza dla niego opiekuna z uwzględnieniem przepisów § 6 ust. 6 Regulaminu. 2. Zadaniem opiekuna osoby ze szczególnymi potrzebami, jest wspieranie studenta w zakresie realizacji jego szczególnych potrzeb dotyczących organizacji i realizacji procesu kształcenia dostosowanego w szczególności do jego sytuacji zdrowotnej. 3. Opiekun osoby ze szczególnymi potrzebami jest wyznaczony niezależnie od asystenta osoby z niepełnosprawnościami przydzielonej przez właściwy dział wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Na Uczelni działa Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, którego zadaniem jest zaoferowanie szerokiego gronu studentów z niepełnosprawnościami niezbędnych form wsparcia w procesie kształcenia. Celem działalności jest też pomoc organizacyjna i merytoryczna adresowana do nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, mających na co dzień kontakt z osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności. Informacje dotyczące działu znajdują się na stronie internetowej bon.usz.edu.pl. Na kierunku zarządzanie studiuje studenci słabowidzący w stopniu lekkim, z dysfunkcją narządów ruchu chodzący w stopniu lekkim oraz studenci z innymi dysfunkcjami. Uczelnia realizuje projekt MAXImUS dostępności, w ramach którego prowadzi cykl szkoleń zwiększających świadomość osób pracujących z osobami z niepełnosprawnością.

Regulamin studiów określa w paragrafie §39. Postępowanie w sytuacji niesamodzielności pracy studenta: jeżeli w trakcie egzaminu albo zaliczenia prowadzący egzamin albo zaliczenie stwierdzi niesamodzielność pracy studenta lub korzystanie przez niego z niedozwolonych materiałów, uznaje egzamin albo zaliczenie za niezdane i wpisuje ocenę „niedostateczny”. §32 natomiast wskazuje na odpowiedzialność dyscyplinarną studenta: za czyn uchybiający godności studenta oraz naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni student ponosi odpowiedzialność przed komisją dyscyplinarną

na zasadach określonych w przepisach dotyczących szkolnictwa wyższego i w Statucie Uczelni. Statut Uczelni - Załącznik do Uchwały Nr 58/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego (załącznik 3.18) w Dziale X określa odpowiedzialność dyscyplinarną studentów i doktorantów:

1. Student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej w zakresie i na zasadach określonych przepisami rozdziału 2 w dziale VII ustawy.

2. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają komisja dyscyplinarna dla studentów oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna dla studentów, powołane na okres kadencji spośród nauczycieli akademickich i studentów Uniwersytetu w trybie określonym w rozdz. 6 działu V Statutu oraz ordynacji wyborczej.

Na Uczelni funkcjonuje również Kodeks etyki nauczyciela akademickiego - Uchwała nr 124/2021 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego Uniwersytetu Szczecińskiego (załącznik 3.19).

Przekazywanie studentom wyników egzaminów, zaliczeń reguluje Regulamin studiów w §49, natomiast §50 wskazuje na konieczność wpisania ocen do systemu elektronicznego Uczelni:

1. Wpisanie ocen do indeksu elektronicznego w elektronicznym systemie Uczelni następuje najpóźniej w terminie trzech dni od zakończenia sesji egzaminacyjnej, określonej przez rektora odrębnym zarządzeniem w sprawie organizacji roku.

2. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do bieżącego wprowadzania wyników zaliczeń i egzaminów do systemu elektronicznego Uczelni. W terminach określonych przez Prorektora ds. Kształcenia, prowadzący zajęcia zobowiązany jest do przekazania wydrukowanych i podpisanych protokołów do dziekanatu.

3. Ocenę cząstkową ze wszystkich form zajęć dydaktycznych prowadzonych w ramach przedmiotu wpisują do elektronicznego protokołu i wysyłają do indeksu elektronicznego studenta prowadzący zajęcia.

4. Koordynator przedmiotu jako osoba zaliczająca przedmiot wpisuje do elektronicznego protokołu ocenę końcową i wysyła do indeksu elektronicznego studenta.

5. Jeżeli przedmiot składa się tylko z jednej formy zajęć dydaktycznych, to osoba prowadząca zajęcia może być jednocześnie koordynatorem przedmiotu.

6. Karta okresowych osiągnięć studenta drukowana jest z systemu elektronicznego Uczelni, po zakończeniu sesji poprawkowej, na podstawie ocen wpisanych do protokołów ocen cząstkowych i końcowych.

7. Kartę okresowych osiągnięć podpisuje prodziekan ds. studenckich, a następnie zostaje ona złożona, przez pracowników dziekanatu, do teczki osobowej studenta.

W rozdziale X Regulaminu studiów opisane są zasady, warunki i tryb dyplomowania. Obszar ten regulują także następujące przepisy uczelniane:

- Zarządzenie nr 01/2023 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (załącznik 3.20) (zastąpiło Zarządzenie 01/2022 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania).
- Zarządzenie nr 02/2023 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie formalnych i merytorycznych kryteriów stawianych pracom dyplomowym pisanym na kierunkach prowadzonych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania (załącznik 3.21) (zastąpiło Zarządzenie nr 20/2021 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28.10.2021 r. w sprawie formalnych i merytorycznych kryteriów stawianych pracom dyplomowym pisanym na kierunkach prowadzonych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania).

Powyższe zarządzenia zawierają załączniki, w których znajduje się strona tytułowa do pracy, zalecenia formalne, wniosek w sprawie zmiany tematu pracy, a także zgoda na przeprowadzenie egzaminu dyplomowego.

Procesu dyplomowania dotyczą także m.in.:

- Zarządzenie nr 18/2022 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zasad prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku obcym, weryfikacji zdobytych efektów uczenia się, egzaminów dyplomowych oraz przygotowywania prac dyplomowych.
- Zarządzenie nr 17/2022 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zasad wyboru promotora pracy dyplomowej oraz trybu uruchamiania seminariów dyplomowych (zastąpiło Zarządzenie nr 16/2021 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22.09.2021 r. w sprawie zasad wyboru promotora pracy dyplomowej oraz trybu uruchamiania seminariów dyplomowych).
- Zarządzenie nr 6/2019 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29.10.2019 roku w sprawie zatwierdzania haseł identyfikacyjnych prac dyplomowych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Zarządzenie nr 01/2023 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30.01.2023 roku w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania.

Dla studentów obcojęzycznych informacje o procesie dyplomowania dostępne są w dokumentach:

- The ordinance no. 20/2021 of Dean of the Faculty of Economics, Finance and Management of the University of Szczecin of October 28, 2021. On the formal and substantive criteria for diploma thesis written as major conducted at the Faculty of Economics, Finance and Management.

Studenci wszystkie potrzebne im informacje dotyczące procesu dyplomowania mogą znaleźć na stronie internetowej Wydziału w zakładce Procedura dyplomowania: <https://efz.usz.edu.pl/studenci/procedura-dyplomowania/>. Znajdują się w niej informacje o sylwetkach promotorów, obronie pracy dyplomowej, zagadnienia na obronę pracy dyplomowej i hasła identyfikacyjne do prac dyplomowych. Promotorem i recenzentem prac mogą być osoby posiadające tytuł co najmniej doktora. Promotorzy prac dyplomowych mają obowiązek zapoznać studentów z procedurą dyplomowania. Tematyka prac dyplomowych odpowiada efektom uczenia się dla kierunku. Wiąże się ona ze specjalnością wybraną przez studenta oraz dorobkiem naukowo-badawczym promotora. W pracy dyplomowej mogą być wykorzystywane badania empiryczne przeprowadzane przez studenta w konkretnej jednostce gospodarczej, przy użyciu zróżnicowanych metod badawczych. Protokoły egzaminów dyplomowych oraz innych dokumentów z nimi związanych (np. dokument z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA)) są sporządzane i archiwizowane zgodnie z przepisami obowiązującymi na całym Uniwersytecie Szczecińskim. Promotor dokonuje analizy skróconej wersji Raportu z JSA podobieństwa pod kątem występowania w pracy nieuprawnionych zapożyczeń.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją powołaną zgodnie z postanowieniami Regulaminu studiów. Komisja powoływana jest na wniosek promotora złożony co najmniej 14 dni przed planowanym terminem obrony. Do wniosku załączana jest praca dyplomowa w wersji elektronicznej i raport sprawdzenia pracy z JSA. W trakcie egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania związane: z zakresem zajęć kierunkowych ujętych programem studiów, zakresem zajęć lub modułów ujętych w programie studiów, związanych z problematyką pracy dyplomowej. Komisja ocenia odpowiedzi na każde pytanie osobno i wpisuje oceny do protokołu egzaminu dyplomowego. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Ocena egzaminu dyplomowego jest obliczana na podstawie średniej ocen z odpowiedzi studenta na pytania egzaminacyjne. Egzamin dyplomowy ma formę ustną, w szczególnych przypadkach może mieć formę pisemną. O wyniku egzaminu komisja decyduje większością głosów (Zarządzenie nr 1/2023 Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania z dnia 30 stycznia 2023 r.

w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzenia egzaminów dyplomowych na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania).

Studując na kierunku zarządzanie studenci ma możliwość rozwijania swoich umiejętności w ramach zespołów badawczych i kół naukowych: „Inicjatywa”, „Efekt Flow Leadership”, „Project”, „Biznes Innowacje Networking” (<https://www.facebook.com/kolonaukowebin/>). Studenci z kierunku zarządzanie współpracują z wykładowcami w ramach różnych działań, między innymi: przy współautorstwie publikacji, udziale w konferencjach, realizacji grantów naukowych, udziałach w konkursach, udziałach w projektach, inicjowaniu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w organizacji warsztatów naukowych (załącznik 3.22.) np.: M. Vikhasta – w ramach współpracy z dr A. Malkowską współautorstwo publikacji: Evaluation of internal communication of an organisation on the example of a student self-government, A. Malkowska, M. Vikhasta, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Seria Organizacja i Zarządzanie - Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series. 2022, Iss. 159, pp.243-253; K. Baczyński, A. Momot, A. Makowska, I. Wysocka, M. Lewandowski - w ramach współpracy z dr A. Rudawską - udział w realizowanym grantie naukowym „Zachowania pracowników związane z dzieleniem się wiedzą – natura, efekty i uwarunkowania organizacyjne” grant krajowy, Narodowe Centrum Nauki, program OPUS; M. Juźwik, K. Janecka- w ramach współpracy z dr J. Rzempałą – udział w projekcie „Badania użyteczności certyfikacji z zarządzania projektami, zbieranie i analiza danych”; K. Baumgart – w ramach współpracy z dr J. Rzempałą – udział w I Ogólnopolskiej Multidyscyplinarnej Studenckiej Konferencji Naukowej, Grudzień 2021, Szczecin; J. Rukowicz, Z. Saryczew, S. Dolinna, S. Bajowska, W. Durys, M. Urbanowicz, D. Wojnowska – w ramach współpracy z dr R. Tylżanowskim – udział w realizacji projektu „Mam talent...- moje predyspozycje zawodowe” 2020; K. Krawczyk, K. Jędrasik, N. Szcześniak, N. Trigo Moutinho, A. Potrzeba, H. Baciocha, T. Wójcik, M. Muża – w ramach współpracy z dr B. Czerniachowicz – pomoc w organizacji IV Warsztatów „Spring Workshop in Management” 30-31.05.2018, Świnoujście, V Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” 30-31.05.2019 w Kostrzyńsko-Słubickiej Strefie Ekonomicznej, VI Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” w Stargardzie 2021, VII Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” w Szczecinie 30.06.-01.07.2022.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na studiach I oraz II stopnia na kierunku zarządzanie prowadzi 118 nauczycieli akademickich, w tym: 7 profesorów, 21 doktorów habilitowanych, 60 doktorów oraz 30 magistrów.

Wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie na studiach I oraz II stopnia w roku akademickim 2022/2023, obejmujący dorobek naukowy, dydaktyczny, doświadczenie zawodowe, a także obciążenie godzinowe podany jest w załączniku 4 do Raportu samooceny – Charakterystyka kadry. Ze względu na szczególny charakter zajęć w zał. 4 nie uwzględniono osób prowadzących lektoraty oraz obowiązkowe szkolenia BHP, biblioteczne oraz e-learningowe, w sumie 15 osób.

Obsługę dydaktyczną kierunku zarządzanie realizowanego na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania współtworzą przede wszystkim pracownicy Instytutu Zarządzania, ale również Instytutu Ekonomii i Finansów oraz Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Geografii Społeczno-Ekonomicznej.

Przygotowanie merytoryczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie potwierdzone jest wieloma aspektami realizowanej pracy naukowej oraz zaangażowania dydaktycznego. Obszary badawcze oraz dorobek nauczycieli akademickich są spójne z zajęciami prowadzonymi przez nich na kierunku zarządzanie. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie tworzą przede wszystkim posiadana wiedza, aktualny dorobek naukowy, organizacja i współorganizacja konferencji międzynarodowych i krajowych, ich aktywny udział w konferencjach międzynarodowych i krajowych, realizacja projektów i grantów badawczych, jak również mobilność stażowa oraz członkostwo w różnych organizacjach i stowarzyszeniach.

Nauczyciele akademicy Instytutu Zarządzania, w tym prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie, dbają o rozwój naukowy, czego dowodem są publikacje naukowe ich autorstwa i współautorstwa (tabela 4.1). Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia jest różnorodny, dostosowany do potrzeb dydaktycznych kierunku i mieści się głównie w dwóch dyscyplinach naukowych tj.: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Także większość kadry jest przypisana do dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości/ ekonomia i finanse (załącznik 2 do Raportu samooceny – obsada).

Tabela 4.1. Osiągnięcia naukowe w zakresie publikacyjnym nauczycieli akademickich Instytutu Zarządzania, w tym prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie w latach 2018-2022

Osiągnięcie naukowe	Liczba osiągnięć w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości					Łącznie
	2018	2019	2020	2021	2022	
Autorstwo monografii	23	13	21	13	7	77
Rozdziały w monografii	105	86	123	71	33	418
Redakcja monografii	14	6	23	10	2	55
Artykuły w materiałach konferencyjnych	12	11	29	67	39	158
Artykuły	264	116	114	122	111	727
Łącznie	418	232	310	283	192	1435

Wykaz najważniejszych publikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie z 2022 roku wykorzystywanych także w procesie kształcenia został przedstawiony w zał. 4.1. Szczegółowy wykaz publikacji nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie znajduje się na stronie: <https://bibliografia.bg.szczecin.pl/Persons/Index>. Wśród nich są m. in. publikacje wydane w wydawnictwach i czasopismach wysokopunktowanych (zgodnie z listą ministerialną), przykładowo:

- Klein M., Spychalska-Wojtkiewicz M.: A transnational strategy for social innovation in the integration of non-EU nationals, Difin, Warszawa 2022, 120 pkt.
- Koziół-Nadolna K.: Przywództwo a innowacyjność organizacji. Perspektywa teoretyczna i praktyczna. Wyd. Difin, Warszawa 2022, 120 pkt.
- Tylżanowski R., Leoński W. Instytucje otoczenia biznesu we współczesnej gospodarce, Difin, Warszawa 2022, 120 pkt.
- Malkowska A., Tokarz-Kocik A., Drela K., Bera A Employee financial wellness programs (EFWPs) as an innovation in incentive systems of energy sector enterprises in Poland during the COVID-19 pandemic: current status and development prospects, *Energies*, Vol. 15, Iss. 6, no 2102, 2022, DOI: 10.3390/en15062102, 140 pkt.
- Słupińska K., Wieruszewski M., Szczypa P., Kożuch A., Adamowicz K. Public perception of the use of woody biomass for energy purposes in the evaluation of content and information management on the Internet, *Energies* 2022, 140 pkt.
- Sokół, A., Mempel-Śnieżyk, A. Is creative capital a function of sustainable development: framework development and application. *Journal of Cleaner Production*. 2022, Vol. 337, 10.1016/j.jclepro.2022.130526, 140 pkt.

W ramach swojej aktywności naukowej i organizacyjnej nauczyciele akademicki włączają się także w organizowanie konferencji międzynarodowych i krajowych. Wykaz najważniejszych z nich z 2022 roku został ujęty w zał. 4.2. Przykłady stanowią poniższe konferencje:

- Joint International Conference on Accounting, Business, Economics and Politics (ICABEP),
- International Conference on Applied Business and Economics (ICABE),
- International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems (KES),
- Conference on Computer Science and Intelligence Systems (FedCSIS),
- International Conference on Optimization, Learning and Analytics in Business (OLAB),
- International Scientific Conference Economy, Management, Environment,
- Kapitał ludzki w przedsiębiorstwie i gospodarce - perspektywa interdyscyplinarna.

Nauczyciele akademicki biorą także czynny udział w konferencjach o zasięgu międzynarodowym i krajowym (zał. 4.3), gdzie mają możliwość dzielenia się wiedzą, prezentowania swoich wyników badań oraz zdobywania doświadczeń, które przenoszą także m. in. do procesu kształcenia. Przykładowo:

- Misiak-Kwit S. Międzynarodowa konferencja ICSR 2022, 9th International Conference in Social Responsibility, Ethics and Sustainable Business, Mid-Sweden University, Ostersund, Szwecja, 15-16.09.2022,
- Rudawska E. 18 th CIRCLE Annual Circle Conference for Marketing, Management, Finance, Consumer Behavior, Tourism and Retailing Research, Higher Education & Tourism: Post Pandemic Trends, Institute of Touris Studies, Malta, 20-22.04.2022,
- Malkowska A., Bera A., Drela K., Tokarz-Kocik A. ReECON.2, 2nd International Conference on Renewable Economics, University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić and Virovitica University of Applied Sciences, Biograd na Moru, Chorwacja 20-22.09.2022,
- Drela K., Szaruga E., Frankowska M., The 5th International Conference on Renewable Energy and Environment Engineering (REEE 2022), University of Brest, CNRS laboratory IRDL, University of Agder, Norway, Brest, Francja, 24-26.08.2022,
- Mazur-Wierzbicka E. The 8th International Conference Equity, Sustainability and Entrepreneurship, Southern University Law Center in Baton Rouge, Global Corporate Governance Institute, Louisiana, USA, 08-10.06.2022,
- Mazur-Wierzbicka E. Konferencja i EIGE Gender Equality Forum, Bruksela, Belgia, 24-25.10.22,
- Rudawska A., Pluta A., Gadomska-Lila K. EURAM 2022 „Leading Digital Transformation”, European Academy of Management, Wintherthur, Szwajcaria, 15-17.06.2022,
- Rudawska A. XXI International Conference ACEDE „Innovation and entrepreneurship in a global and digital environment”, ACEDE, Barcelona, Hiszpania, 19-21 czerwca 2022,

- Szopik-Depczyńska K. XXX National Congress of Commodity Science. Innovation, Quality and Sustainability for a resilient circular economy. The role of Commodity Science, AISME, Bari, Włochy, 27-28.10.2022,
- Stupińska K. Konferencja Naukowa z cyklu „Dylematy Współczesnego Zarządzania”, AWL, Wrocław, 20.10. 2022,
- Smalec A. Konferencja Naukowa pt. Nauki o zarządzaniu i jakości wobec współczesnych wyzwań nauki i biznesu w turbulentnym otoczeniu, Wydział Zarządzania Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów-Polańczyk, 19-21.10.2022,
- Włodarczyk K. Konferencja Naukowa pt. Problemy ekonomii, polityki ekonomicznej i finansów publicznych, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Karpacz 12-14.09.2022,
- Kunasz M., Jarecki W., Mazur-Wierzbicka E., Zwiech P., Młokosiewicz M., Kwarcieńska A. XVI Konferencja Naukowa pt. Sukces w zarządzaniu kadrami, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław, 19-20.09.2022,
- Czaja-Cieszyńska H. Ogólnopolski Zjazd Katedr Rachunkowości 2022, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń, 21-23.09.2022,
- Krok E. Ogólnopolska Konferencja Naukowa Informatyka w Zarządzaniu 2022, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław, 1-2.12.2022.

W latach 2017-2022 nauczyciele akademicy realizowali także projekty i granty naukowe (zał. 4.4) uzyskując finansowanie między innymi z następujących źródeł:

- Narodowego Centrum Nauki, np. prof. dr hab. E. Rudawska, Koncepcja marketingu zrównoważonego i jej stosowanie na wybranych rynkach europejskich - identyfikacja międzynarodowych różnic 25.05.2015-20.08.2018; dr A. Rudawska, Zachowania pracowników związane z dzieleniem się wiedzą - natura, efekty i uwarunkowania organizacyjne 24.01.2019-23.01.2024,
- Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, np. dr hab. M. Frankowska, prof. US, Opracowanie inteligentnego i bezobsługowego systemu stabilizacji pracy dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w oparciu o modułowe instalacje wodorowego bufora energetycznego z perspektywą użytkowego wykorzystania wodoru, 1.01.2021-31.12.2023,
- Programu Interreg Południowy Bałtyk – np. prof. dr hab. P. Niedzielski/dr J. Markiewicz, Establishing an international Cleantech Cooperation Structure in the South Baltic Region (Cleantech International), 1.06.2016-31.05.2019.

Dodatkowo nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie realizowali projekty dydaktyczne m. in.:

- Projekt realizowany przez Uniwersytet Szczeciński, finansowany przez MNiSW pt. Aktywizacja zawodowa i badawcza członków Uniwersytetów Trzeciego Wieku w konkursie realizowanym w ramach programu „Wsparcie Uniwersytetów Trzeciego Wieku” (Umowa 0020/UTW/2018/93). Czas trwania projektu: marzec-październik 2018 r.,
- Projekt pt. Nowe kompetencje w nowym kraju – kurs dla obywateli Ukrainy NCBiR, konkurs nr POWER.03.01.00-IP.08-00-3MU/18 na projekty w programie „Trzecia Misja Uczelni”. Numer projektu: POWR.03.01.00-00-T081/18, wartość projektu: 157 062,50 zł. Czas trwania projektu: 01.11.2018-31.10.2020,
- Ogólnouczelniany projekt Uniwersytet 2.0 – Strefa Kariery współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, konkurs: Zintegrowane Programy Uczelni – Ścieżka I, Uczelnia na swoje działania otrzymała dofinansowanie w kwocie 14 549 171,00 zł. Czas trwania projektu: 01.10.2018 - 30.09.2023.

W celu doskonalenia zawodowego w latach 2017-2022 nauczyciele akademicy podejmowali także aktywność stażową w ramach programu Erasmus+ (zał. 4.5). Brali udział w mobilności dydaktycznej STA, prowadząc zajęcia w uczelniach partnerskich oraz szkoleniowej STT, która dotyczyła wyjazdów zarówno do partnerskich instytucji szkolnictwa wyższego, jak również innych organizacji, w tym przedsiębiorstw zagranicznych. Mobilność obejmowała między innymi: Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia w Rumunii, Università degli studi di Cagliari we Włoszech, Universidad de Córdoba

w Hiszpanii, Hochschule Osnabrück Campus Lingen/Ems w Niemczech, Haliç University - Instanbul w Turcji, University of Oulu w Finlandii, University of Dubrownik w Chorwacji, Econex Verkehrsconsult GmbH w Niemczech. Udział w międzynarodowej aktywności potwierdza także, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie posiadają kompetencje językowe do realizowania zajęć w języku obcym przewidzianych w programie studiów I oraz II stopnia, a także do realizacji współpracy międzynarodowej.

Nauczyciele akademicy Instytutu Zarządzania są także profesorami wizytującymi na uczelniach zagranicznych, np. prof. dr hab. E. Rudawska, która przez okres 6 miesięcy prowadziła zajęcia dydaktyczne na University of Jaen (Hiszpania) oraz przez 12 miesięcy na Washington College (USA). Jest ona także profesorem wizytującym w obszarze współpracy naukowej w Leeds Beckett University (01.06.2021-31.05.2024), dr K. Łobacz, która w 2018 r. zrealizowała mobilności naukowo-dydaktyczne w ramach projektu IMPAKT finansowanego przez Komisję Europejską w National Economics University (Wietnam) oraz w Institut Teknologi Sepuluh Nopember (Indonezja).

Część nauczycieli akademickich, w tym związanych z kierunkiem zarządzania, przynależy do różnych organizacji i stowarzyszeń naukowych. Są to na przykład:

- prof. dr hab. E. Rudawska - Vice-prezes Polskiego Naukowego Towarzystwa Marketingu,
- dr hab. E. Mazur-Wierzbicka prof. US – członek Forum Ekspertów European Institute for Gender Equality (EIGE) – agencji Unii Europejskiej, ekspertka EIGE, członek Eurasia Business and Economic Society, członek Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa (TNOiK),
- dr K. Drela – członek Eurasia Business and Economic Society, członek Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, członek Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, członek Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego ds. Olimpiady Naukowej, Komisja Samorządu Terytorialnego w Polskim Towarzystwie Geopolitycznym, członek i wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Nowa Aktywność Nowa Kultura NANK - wiceprezes Zarządu,
- dr A. Malkowska – członek Eurasia Business and Economic Society, członek zarządu Polskiego Stowarzyszenia Kobiet Nauki POLSENA, członek Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT OT, Członek Zespołu Ekspertów Centrum Innowacji i Szkoleń FSNT NOT w Szczecinie,
- dr J. Rzempała – wiceprezes zarządu IPMA Polska, IPMA World, członek Globalnego Komitetu Finansowego, kierownik międzynarodowego projektu IPMA Kids, międzynarodowy asesor w zakresie standardu IPMA Project Excellence Baseline, kierownik certyfikacji IPMA-Student w Polsce realizowanej przez konsorcjum polskich uczelni, asesor certyfikacji międzynarodowej IPMA 4LC,
- dr M. Spychalska-Wojtkiewicz – ekspert European Innovation Council (EIC) Komisji Europejskiej, członek Zachodniopomorskiej Grupy International Project Management Association Polska, certyfikowany członek międzynarodowego stowarzyszenia International Project Management Association – D, R&D.

Wysoką jakością działalności naukowej nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku zarządzanie potwierdzają otrzymywane przez nich nagrody i wyróżnienia (zał. 4.6). W znaczącym udziale są to nagrody Rektora US przyznawane zgodnie z zapisami Statutu US §174 (zał. 4.7) oraz Zarządzeniem nr 91/2021 Rektora US z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia Regulaminu podziału funduszu nagród i ich przyznawania nauczycielom akademickim w Uniwersytecie Szczecińskim, zaktualizowane (zał. 4.8), Zarządzeniem nr 20/2022 Rektora US z dnia 28 lutego 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu podziału funduszu nagród i ich przyznawania nauczycielom akademickim w US (zał. 4.9), Regulaminem na poziomie Instytutu Zarządzania (zał. 4.10 i 4.11).

Szczególnym wyróżnieniem uzyskanym przez nauczycieli akademickich w ciągu ostatnich 5 lat jest nagroda w postaci Zachodniopomorskiego Nobla. To prestiżowa nagroda nadawana przez Kapitułę Zachodniopomorskiego Klubu Liderów Nauki od 2001 r. w ośmiu dyscyplinach naukowych: humanistycznych, medycznych, ekonomicznych, podstawowych, technicznych, rolniczych, o morzu i od 2008 r. – artystycznych. Celem konkursu jest wyłonienie najważniejszych osiągnięć naukowych

dokonywanych przez naukowców województwa zachodniopomorskiego. Podstawowym kryterium w konkursie są publikacje w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej. Laureatami takiej nagrody byli także pracownicy Instytutu Zarządzania, w 2018 r. dr inż. J. Wątróbski, prof. US w 2020 r. dr hab. K. Szopik-Depczyńska, prof. US i w 2021 r. dr hab. W. Drożdż, prof. US.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie posiadają ugruntowany dorobek dydaktyczny. Jest to uwarunkowane w przypadku części kadry długoletnim stażem pracy w szkolnictwie wyższym, jak i osiągnięciami studentów np. w postaci publikacji artykułów naukowych. W ramach współpracy ze studentami nauczyciele wykazują aktywny udział w realizacji konsolidujących przedsięwzięć. Dotyczą one przygotowania wspólnych artykułów, wykonania zadań w ramach realizowanych grantów, prowadzenia badań, włączania w organizację konferencji i warsztatów naukowych oraz wspólny udział w konferencjach naukowych (zał. 4.12). Przykładowo:

- M. Vikhasta – w ramach współpracy z dr A. Malkowską współautorstwo publikacji: Evaluation of internal communication of an organisation on the example of a student self-government / A. Malkowska, M. Vikhasta. Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Seria Organizacja i Zarządzanie = Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series. 2022, Iss. 159, pp. 243-253;
- I. Osek - w ramach współpracy z dr hab. E. Mazur Wierzbicką, prof. US współautorstwo publikacji: Społeczna odpowiedzialność organizacji medialnych na przykładzie Telewizji Polsat / E. Mazur-Wierzbicka, I. Osek, w: Nowe trendy społeczno-ekonomiczne a rozwój przedsiębiorstwa, red. P. Antonowicz, E. Malinowska, J. Siciński, U. Zaremba; Warszawa; Rzeszów: Oficyna Wydawnicza ASPRA, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, 2021, ss. 81-91;
- K. Baczyński, A. Momot, A. Makowska, I. Wysocka, M. Lewandowski - w ramach współpracy z dr A. Rudawską - udział w realizowanym grantie naukowym pt. Zachowania pracowników związane z dzieleniem się wiedzą – natura, efekty i uwarunkowania organizacyjne, grant krajowy, Narodowe Centrum Nauki, program OPUS;
- M. Juźwik, K. Janecka- w ramach współpracy z dr J. Rzempałą – udział w projekcie pt. Badania użyteczności certyfikacji z zarządzania projektami, zbieranie i analiza danych,
- K. Baumgart – w ramach współpracy z dr J. Rzempałą – udział w I Ogólnopolskiej Multidyscyplinarnej Studenckiej Konferencji Naukowej, Grudzień 2021, Szczecin;
- K. Baumgart, W. Grymuza, A. Gromadzka, W. Gąsiorek, K. Janecka, M. Juźwik, D. Strońska, A. Szwarz, D. Boćko K. Szydłowska, K. Pawlak, P. Fedorowiat, I. Wójcik, K. Warcholak - w ramach współpracy z dr J. Rzempałą – udział w Pm- Edukacja i konferencja IPMA;
- J. Rukowicz, Z. Saryczew, S. Dolinna, S. Bajowska, W. Durys, M. Urbanowicz, D. Wojnowska – w ramach współpracy z dr R. Tylżanowskim – udział w realizacji projektu pt. Mam talent...- moje predyspozycje zawodowe, 2020;
- M. Vikhasta – w ramach współpracy z dr hab. K. Szopik-Depczyńską, prof. US - publikacja artykułu naukowego: K. Szopik-Depczyńska , K. Cheba, M. Vikhasta, R. Depczyński, New form of innovations related to the environment - a systematic review, Procedia Computer Science 192 (2021) 5039–5049, <https://doi.org/10.1016/j.procs.2021.09.282> oraz udział w konferencji naukowej 25th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems (KES 2021), organizator: KES International, 8-10.09.2021, Szczecin;
- K. Krawczyk, K. Jędrasik, N. Szcześniak, N. Trigo Moutinho, A. Potrzeba, H. Baciocha, T. Wójcik, M. Muża – w ramach współpracy z dr B. Czerniachowicz – pomoc w organizacji IV Warsztatów „Spring Workshop in Management” 30-31.05.2018, Świnoujście, V Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” 30-31.05.2019 w Kostrzyńsko-Słubickiej Strefie Ekonomicznej, VI Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” w Stargardzie 2021, VII Warsztatów Naukowych „Workshop in Management” w Szczecinie 30.06.-01.07.2022.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku zarządzanie jest przygotowana do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Od momentu wprowadzenia zajęć zdalnych (zał. 4.13) w semestrze letnim 2019/2020 US organizuje dla nauczycieli akademickich szkolenia w

zakresie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej, tj. platformy Moodle, MS Teams oraz szkolenia tematyczne na przykład w postaci specjalnej instrukcji przygotowanej i opublikowanej na stronie internetowej przez pracowników Uczelnianego Centrum Informatycznego. Dodatkowo uruchomione były także systematyczne konsultacje indywidualne z pracownikami Uczelni odpowiadającymi za przystosowanie i obsługę systemu informatycznego zapewniającego możliwość zdalnego nauczania oraz system reagowania indywidualnego, podczas których nauczyciele akademicy mogli uzyskać każdorazowo adekwatną pomoc zarówno dotyczącą prowadzenia zajęć w sposób zdalny, funkcjonalności platform, jak i przeprowadzania w ten sposób zaliczeń. Było to możliwe poprzez wideopojęcia na platformie MS Teams i telefonicznie. Stale monitorowano potrzeby i przy zauważonym zwiększeniu zainteresowania dodatkowym narzędziem IT lub zwiększoną funkcjonalnością platformy Moodle czy narzędzi Office 365 prośby były weryfikowane i narzędzia sukcesywnie wdrażane. Dotyczyło to na przykład zmiany ustawień w Office 365, doinstalowanie pluginów do Moodle, instalacji nowej wersji Moodle.

Polityka kadrowa realizowana w ramach funkcjonowania kierunku zarządzanie zapewnia prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz pozwala przygotować studentów do prowadzenia działalności naukowej. Pensum nauczycieli zatrudnionych jako pracownicy badawczo-dydaktyczni na stanowisku asystenta oraz adiunkta wynosi 225 godzin. Z kolei pensum nauczyciela na stanowisku profesora US wynosi 195 godzin. Szczegółowy przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe w roku akademickim 2022/2023 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie zostały ujęte w zał. 4 – Charakterystyka kadry oraz 2 - Obsada.

Udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy na kierunku zarządzanie spełnia wymagania określone w art. 73 ust. 2 pkt.1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zał. 2 – Obsada).

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia odbywa się zgodnie z zapisami §75 i §113 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego (zał. 4.14) Dotyczy to zarówno formy studiów stacjonarnej, jak i niestacjonarnej. W praktyce WEFiZ przypisanie pracowników odbywa się poprzez wprowadzenie ich kandydatur do bazy danych przez zastępców Dyrektorów Instytutów. Finalnie obsadę akceptuje Prodziekan ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju.

W obsadzie zajęć uwzględnia się zgodność dorobku naukowego osoby prowadzącej z zakresem merytorycznym zajęć w dyscyplinie, z którą te zajęcia są związane, jak również doświadczenie dydaktyczne prowadzącego. W ramach Katedr kierownicy zapewniają równomierne obciążenie poszczególnych osób godzinami prowadzonych zajęć uwzględniając obowiązujący wymiar godzin oraz potrzeby dydaktyczne. Wykłady powierzane są nauczycielom akademickim ze stopniem minimum doktora, taka sama zasada obowiązuje przy obsadzaniu seminariów - seminarium dyplomowe powierzane jest osobom posiadającym co najmniej stopień naukowy doktora, mający odpowiedni dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne.

Zatrudnianie pracowników w Uniwersytecie Szczecińskim opiera się przede wszystkim na zapisach Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego, Dział IX, Załącznika 6 do Statutu określającego Regulamin konkursu w sprawie zatrudnienia nauczyciela akademickiego (zał. 4.15) oraz Regulaminu pracy US (zał. 4.16).

W przypadku Instytutu Zarządzania inicjatorem zatrudnienia nauczyciela jest Kierownik Katedry, który w tej sprawie kieruje podanie do Dyrektora Instytutu. W dalszej kolejności Dyrektor występuje z wnioskiem do Przewodniczącego Rady Naukowej o opinię Rady. W tej sprawie powstaje uchwała, która jest dołączana po wniosku Dyrektora do Rektora US o utworzenie stanowiska. Po uzyskaniu zgody Rektora US ogłaszany jest konkurs na dane stanowisko i powoływana komisja. Po zakończeniu konkursu komisja wybiera kandydata i przesyła do Rektora US wnioski o zatrudnienie na stanowisku. Jeśli Rektor wyraża zgodę dalsze procedury przejmuje Dział Kadr.

W Uniwersytecie Szczecińskim w ramach wsparcia realizacji działań dydaktycznych i naukowych pracowników oferowane są różnorodne szkolenia (zał. 4.17). Pozwalają one stale doskonalić zarówno kompetencje dydaktyczne nauczycieli, przekładające się na bardziej profesjonalną współpracę ze studentami, jak również ich przygotowanie do pracy naukowej. Przykłady szkoleń: Excel - szkolenie

podstawowe, zaawansowane, praca z grafiką w pakiecie MS Office, Ms Teams - szkolenie podstawowe, zaawansowane, MS Word - Zaawansowane techniki formatowania tekstu, Moodle - szkolenie podstawowe, MS Teams - tworzenie testów, Mapa - ilustracja, narzędzie i przestrzeń prowadzenia badań. Wstęp do MapInfo i QGIS, Search Engine Optimization (SEO), MS Excel i MS Forms - Analiza danych ankietowych. Warto dodać, że w Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje Repozytorium szkoleń i kursów (<https://uniwersytetszczecinski010.sharepoint.com/sites/rk>) umożliwiające zarówno zgłaszanie autorskich szkoleń z szeroko rozumianego obszaru technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak i chęć uczestnictwa pracowników w tych szkoleniach.

Uzupełniające działania rozwijające kompetencje kadry podejmowane są również w ramach Instytutu Zarządzania. Obejmują one m.in. seminaria naukowe dla nauczycieli akademickich. Od 2020 r. odbyły się następujące seminaria:

- „Metody badań w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości”, prof. dr hab. W. Czakon, Uniwersytet Jagielloński, 25.11.2021 r., seminarium w formie zdalnej;
- „Zastosowanie metaanalizy w naukach o zarządzaniu i jakości”, dr hab. D. Turek, prof. SGH, 24.03.2022, seminarium w formie zdalnej;
- „Metodologia badań jakościowych”, prof. D. Maison, Uniwersytet Warszawski oraz prof. W. Czakon, Uniwersytet Jagielloński, 7.04.2022, seminarium w formie hybrydowej;
- „Jak skutecznie publikować w wysoko punktowanych czasopismach”, dr hab. K. Szopik-Depczyńska, prof. US, dr hab. inż. J. Wątróbski, prof. US., 15.12.2022, seminarium w formie zdalnej;
- "Analiza i interpretacja danych w badaniach jakościowych", prof. dr hab. B. Glinka, Uniwersytet Warszawski, 19.01.2023, seminarium w formie zdalnej.

Zasady oceny okresowej nauczycieli akademickich określa Zarządzenie nr 294/2021 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie określenia kryteriów oceny okresowej, trybu jej dokonywania oraz podmiotu dokonującego oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 4.18) oraz Załącznik do Zarządzenia nr 195/2019 (zał. 4.19). Pracownicy oceniani są w zakresie działalności badawczej, dydaktycznej oraz organizacyjnej według arkusza oceny nauczyciela (zał. 4.20). W przypadku, otrzymania przez pracowników okresowej negatywnej oceny uzyskują oni informację zwrotną i niezbędne wsparcie umożliwiające poprawę oceny w kolejnym okresie. System ocen okresowych jest powiązany z oceną wyniku ewaluacyjnego poszczególnych pracowników.

Oceny prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku zarządzanie przez nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia dokonywane są zarówno przez innych nauczycieli, przede wszystkim Kierowników Katedr w formie hospitacji, jak i przez studentów w formie ankietyzacji. Hospitacje dokonywane są na podstawie przepisów Zarządzenia nr 38/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 08.04.2022 r. w sprawie w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w US (zał. 4.21) oraz Zarządzenia 165/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28.11.2022 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w US (zał. 4.22).

Analizą wyników hospitacji zajmuje się Prodziekan ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju, który sporządza zestawienie dla Dziekana, wraz z ewentualnymi rekomendacjami. Finalnie i formalnie Dziekan opracowuje zbiorcze sprawozdanie z hospitacji zajęć dydaktycznych przeprowadzonych na Wydziale w danym roku akademickim i przekazuje je Prorektorowi ds. kształcenia. W uzasadnionych przypadkach mogą być przeprowadzone nieplanowane wizytacje zajęć dydaktycznych. W założeniu mają one charakter interwencyjny i mogą być przeprowadzane w dowolnym terminie. Podczas wizytacji ocenie podlega problem stanowiący powód wniosku o wizytację. Wizytacja zarządzana jest przez Dziekana lub Dyrektora Szkoły Doktorskiej lub Prorektora ds. kształcenia z własnej inicjatywy lub na uzasadniony wniosek: 1) studentów lub doktorantów, za pośrednictwem opiekuna roku lub samorządu studenckiego/doktoranckiego; 2) nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia dydaktyczne; 3) kierownika jednostki, w której zatrudniony jest pracownik.

Protokoły z hospitacji są analizowane przez komisje dokonujące okresowej oceny nauczycieli akademickich. Gdyby ocena z hospitacji była negatywna lub pozytywna, ale z istotnymi uwagami krytycznymi wówczas jedynie bezpośredni przełożony (Dyrektor Instytutu) mógłby przeprowadzić rozmowę z ocenianym pracownikiem mającą na celu ustalenie sposobu postępowania i wdrożenia działań naprawczych. W przypadku wizytacji taka rozmowa jest obligatoryjna.

Sprawozdanie z hospitacji zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2021/2022 stanowi zał. 4.23. Pełne wersje raportów archiwizowane są w sekretariacie Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania. Oryginalne protokoły z indywidualnych hospitacji są zabezpieczone w Sekcji Kształcenia Wydziału. Wyniki hospitacji podlegają weryfikacji i są podstawą do wdrażania działań doskonalących. Hospitacje zajęć z lat 2020/2021 oraz 2021/2022 były w pełni pozytywne zatem ogólnym zaleceniem w zakresie doskonalenia było utrzymanie dotychczasowego poziomu kształcenia.

W czasie prowadzenia zajęć w formie zdalnej (zał. 4.13), niemal w 100% za pośrednictwem Platformy MS Teams, kontrola realizacji zajęć sprowadzała się do pracy przy wykorzystaniu możliwości tej aplikacji. Dotyczyło to zarówno kontroli terminowości zajęć, jak i przeprowadzania hospitacji. Prodziekan ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju, jako dysponent kodów dostępu do zajęć, przynajmniej raz w każdym semestrze sprawdzał terminowość realizacji zajęć każdego nauczyciela akademickiego. W indywidualnych przypadkach niezgodności planów zajęć z faktyczną realizacją Sekcja Kształcenia przeprowadzała postępowanie wyjaśniające. Część rozbieżności wynikała z błędów systemu informatycznego. Kontrola odbywała się w trybie ciągłym i nie sporządzono z niej odrębnych raportów, istotne kwestie z tym związane były przedmiotem omówienia w trakcie posiedzeń Rady Dydaktycznej.

Ocena nauczycieli akademickich przez studentów odbywa się w formie ankiet. Procedura ta uregulowana jest Zarządzeniem nr 187/2019 Rektora US (zał. 4.24) oraz przez zasady przeprowadzania w US ankiet oceny dokonywanej przez studentów i doktorantów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich z wykorzystaniem uczelnianego systemu informatycznego (zał. 4.25). Na podstawie analizy wyników ankietyzacji przygotowywany jest raport oceny (zał. 4.26).

Polityka kadrowa Uczelni umożliwia odpowiedni dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. W ciągu ostatnich 6 lat 8 nauczycieli akademickich, pracowników Instytutu Zarządzania, w tym prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych - nauki o zarządzaniu i jakości. W tym samym czasie 16 uzyskało stopień naukowy doktora (zał. 4.27).

W ramach systemu motywowania nauczycieli akademickich w US za wybitną publikację naukową przysługuje dodatkowe wynagrodzenie. Obowiązujące zasady przyznawania nagród ujęte zostały w Zarządzeniu Rektora nr 13/2022 z dnia 4 lutego 2022 r. w sprawie zasad przyznawania i wysokości dodatkowego wynagrodzenia za wybitne publikacje naukowe w 2022 r. – (zał. 4.28). System motywacyjny pracowników badawczo-dydaktycznych jest ściśle powiązany z rezultatami ich pracy badawczej i dydaktycznej. Uczelnia prowadzi politykę promowania pracowników o największych osiągnięciach naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych w postaci nagród Rektora.

Dodatkowo w US został wdrożony system planowania indywidualnego rozwoju pracowników naukowych. Zgodnie z Zarządzeniem nr 52/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie indywidualnego planu rozwoju pracownika i planu rozwoju dyscypliny naukowej (zał. 4.29) pracownik naukowy zobowiązany jest sporządzać indywidualny plan rozwoju, który składa się z trzech części: pierwszej - obejmującej punktowane publikacje naukowe niebędące monografiami naukowymi lub monografiami naukowymi pod redakcją, które pracownik zamierza opublikować w pierwszym lub drugim roku ewaluacyjnym; drugiej - obejmującej punktowane publikacje naukowe niebędące monografiami naukowymi lub monografiami naukowymi pod redakcją, które pracownik zamierza opublikować w trzecim lub czwartym roku ewaluacyjnym; trzeciej - obejmującej inne aktywności wskazane przez Dyrektora Instytutu, tworzonej na polecenie Dyrektora Instytutu, jeśli

wymaga tego rozwój dyscypliny naukowej. Pracownik składa właściwemu Dyrektorowi Instytutu albo Dyrektorom Instytutów coroczne sprawozdanie z realizacji indywidualnego planu rozwoju.

Realizowana polityka kadrowa w US obejmuje także działania z zakresu zapewnienia równego traktowania wszystkich członków wspólnoty akademickiej oraz zapewnienia ochrony przed występowaniem negatywnych zjawisk, w tym przeciwdziałania mobbingowi oraz dyskryminacji, a także polubownego rozpatrywania sporów pracowniczych. Wdrożone w tym aspekcie procedury i zasady zostały ujęte w kilku uregulowaniach formalnych. Przede wszystkim w US obowiązują:

- Regulamin przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Szczecińskim, stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 7/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. Regulamin zawiera m.in. regulacje dotyczące definicji mobbingu oraz egzemplifikację zachowań mogących stanowić jego przejawy, podstawowe obowiązki uczelni oraz pracownika w zakresie przeciwdziałania mobbingowi oraz procedury postępowania (zał. 4.30);
- Zarządzenie Rektora US nr 21/2022 w sprawie nadania Regulaminu przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 4.31);
- Zarządzenie Rektora US nr 114/2022 dotyczące przyjęcia Planu Równości w tym Planu Równości Płci na lata 2022-2024 w Uniwersytecie Szczecińskim Uczelni (zał. 4.32 i 4.33).
- Kodeks etyki nauczyciela akademickiego Uniwersytetu Szczecińskiego, który został uchwalony przez Senat Uniwersytetu Szczecińskiego uchwałą nr 124/2021 z dnia 23 listopada 2021 r. – (zał. 4.34).

Szczególne zadania z tego zakresu powierzone zostały Pełnomocnicze Rektora ds. równego traktowania dr hab. M. Guzowskiej, prof. US. (<https://usz.edu.pl/pelnomocnicy-rektora-3/>).

Kwestie konfliktów między członkami społeczności akademickiej mogą być rozstrzygane przez Komisję Pojednawczą, Komisję Antymobbingową oraz Komisje Dyscyplinarne, których działalność regulują przede wszystkim następujące Zarządzenia Rektora US i Uchwała Senatu US:

- Zarządzenia Rektora US nr 09/2021 w sprawie powołania Komisji Pojednawczej w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 4.35);
- Zarządzenie nr 101/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie zasad funkcjonowania i trybu powoływania Komisji Pojednawczej w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 4.36);
- Zarządzenie nr 151/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 7 listopada 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Komisji Antymobbingowej w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 4.37);
- Uchwała nr 75/2020 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 24 września 2020 r. w sprawie wyboru Uczelnianej komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (zał. 4.38).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Ekonomii Finansów i Zarządzania, na którym prowadzony jest kierunek studiów zarządzanie, posiada obecnie dwa kampusy: Cukrowa i Mickiewicza. Zaplecze dydaktyczne i naukowe przeznaczone dla studentów kierunku zarządzanie zlokalizowane jest w kampusie Cukrowa, dodatkowo studenci mogą korzystać z biblioteki znajdującej się w kampusie Mickiewicza.

Baza dydaktyczna kampusu Cukrowa, mieści się w budynkach przy ul. Cukrowej 8 i 12 o powierzchni użytkowej: budynek A – 4735,0 m², budynek B – 2580,70 m² oraz budynek SIL – 8425,74 m². Pozwala ona na realizację różnych projektów dydaktyczno-badawczych. W budynkach kampusu Cukrowa znajduje się 27 sal dydaktycznych i 15 sal seminaryjnych o łącznej powierzchni 2324,00 m², z 1605 miejscami studenckimi oraz 10 laboratoriów komputerowych ze 198 stanowiskami komputerowymi, z podłączeniem do Internetu, wyposażonych w rzutniki multimedialne (załącznik 5 do Raportu samooceny), biblioteka wraz z czytelnią, dziekanat, pomieszczenia administracyjne oraz pokoje dla wykładowców.

Stan techniczny wszystkich budynków, sal, łącznie z pomieszczeniami bibliotecznymi podlega regularnym okresowym przeglądom w ramach oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy. Potwierdzają to protokoły pokontrolne (zał. 5.1), przykładowo: Protokół z kompleksowej kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w obiekcie Cukrowa 8 budynek A; Protokół z kompleksowej kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w obiekcie Cukrowa 12 budynek SIL; Protokół z kompleksowej kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej Cukrowa 8; Protokół z kompleksowej kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej Cukrowa 12; Protokół z okresowej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego Cukrowa 8, budynek dydaktyczny, segment A i B; Protokół z okresowej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego Cukrowa 12, budynek dydaktyczny SIL.

Budynki US wyposażone są w odpowiednią infrastrukturę oraz specjalnie przystosowaną do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami bazę lokalową. Dotyczy to obu kampusów WEFiZ, gdzie znajdują się specjalne podjazdy dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz windy. Szerokie korytarze oraz przestronne sale również zapewniają odpowiedni komfort studiowania dla osób z niepełnosprawnościami. Na kampusowych parkingach wydzielono miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami. We wszystkich budynkach zlokalizowano toalety przystosowane do ich potrzeb. Z kolei specjalistyczne tablety zakupione z funduszy projektu Maximus realizowanego przez US (nr projektu UDA-POWR.03.05.00-00-A031/20 w ramach Działania 3.5 Kompleksowe Programy Szkół Wyższych, Priorytet III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój) umożliwiają połączenie z tłumaczem języka migowego. Znajdują się między innymi w dziekanacie kampusu Cukrowa, dziekanacie kampusu Mickiewicza, Akademickim Biurze Karier, którego siedziba znajduje się w budynku SIL kampus Cukrowa. Uczelnia zadbała także o zakup pętli indukcyjnej, aby ułatwić odbiór przekazywanych treści osobom słabosłyszącym lub niedosłyszącym. W kampusie Cukrowa wyposażonych jest w nią 6 sal dydaktycznych (S 314, S 315, S 316, S 323, S 324, S 325).

Liczba sal dydaktycznych i seminaryjnych, laboratoriów, stanowisk, oraz ich wielkość i wyposażenie, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych odpowiadają liczebności grup studenckich oraz potrzebom prowadzonego kształcenia na kierunku zarządzanie.

Dla studentów kierunku zarządzanie bazę dydaktyczną niezbędną w procesie edukacji stanowi infrastruktura informatyczna. Istnieje możliwość prowadzenia kształcenia na odległość, a studenci i pracownicy mogą korzystać z systemu e-learningowego. Do użytku przeznaczone są serwery użytkowe, serwer aplikacji i plików. Na szczególną uwagę zasługuje wdrożony zintegrowany system zarządzania MPR II iScala na potrzeby dydaktyki. Przeszkoleni wykładowcy-trenerzy prowadzą w oparciu o ten system zajęcia dydaktyczne. Na Wydziale funkcjonują następujące serwery użytkowe: Serwer WWW – FS TX200S3, HP DL380G7, Serwer poczty elektronicznej – HP DL380G7, Serwer aplikacji i plików - HP DL380G7, Serwery Windows Serwer 2003 – 3 szt., Serwery Windows Serwer 2008 – 1 szt., Serwery Unix – 2 szt.

Infrastruktura informatyczna, specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do procesu kształcenia i potrzeb współczesnego rynku pracy kierunku zarządzanie. Do realizacji zajęć na kierunku zarządzanie wykorzystywane jest następujące oprogramowanie zainstalowane na stanowiskach komputerowych (załącznik 5 do Raportu samooceny): MS Windows 10, MS Office 2019, serwery WWW, bazy danych, środowiska programistyczne, pakiety finansowo-księgowo, zintegrowane systemy zarządzania, zintegrowane systemy informatyczne, pakiety do obliczeń naukowych, inżynierskich i symulacji komputerowych, pakiety do zarządzania procesami biznesowymi, pakiety graficzne, pakiety komputerowego wspomagania projektowania. W procesie nauczania wykorzystywane są oprogramowania klasy Business Intelligence, takie jak Microsoft Power BI i Tableau, a także środowiska developerskie: Inteli Idea oraz Justinmind. Poza tym studenci mogą również korzystać z subskrypcji Azure Dev Tools for Teaching, pakietu Statistica, programu Microsoft IT Academy (studenci w ramach zajęć otrzymują certyfikaty Microsoft IT Academy). Przykładami zajęć, w trakcie których wykorzystuje się specjalistyczne oprogramowania są: analiza danych marketingowych (Statistica), metody zarządzania projektami (MS Project/Gantt Project – elementy do wykonania harmonogramu, zależności, WBS), nowoczesne koncepcje i metody zarządzania (Trello - aplikacja internetowa służąca do zarządzania tablicami kanban, Asana - internetowa i mobilna platforma „zarządzania pracą”). Wykorzystanie na zajęciach prowadzonych przez pracowników kierunku zarządzanie, specjalistycznego oprogramowania, gier, symulacji zostało zestawione w zał. 5.2.

Studentom nie udostępnia się laboratoriów bez nadzoru pracownika jednakże oprogramowanie, które jest zainstalowane na serwerach Uczelni zainstalowane jest również na komputerach w czytelnicy mieszczącej się w kampusie Cukrowa, gdzie udostępniane jest wszystkim zainteresowanym studentom w godzinach pracy biblioteki od poniedziałku do piątku: 9.00 – 19.00 oraz we wszystkie soboty: 9.00 – 14.00. Oprogramowanie w czytelnicy instalują pracownicy działu Uczelnianego Centrum Informatycznego (UCI) na prośbę prowadzącego laboratorium. Część oprogramowania, zgodnie z panującą na rynku tendencją, jest oprogramowaniem działającym w chmurze, więc studenci mogą z niego korzystać również w domach. Tak jest np. z oprogramowaniem ERP ISOF, czy ADONIS'em służącym do modelowania procesów biznesowych. Studenci mogą również pracować w laboratoriach pod nadzorem pracowników badawczo-dydaktycznych podczas konsultacji, w miarę dostępności sal komputerowych.

W skład infrastruktury niezbędnej do prostego i bezpiecznego korzystania z Internetu na US jest stosowana usługa EDUROAM, za pomocą, której zarówno pracownicy, jak i studenci uzyskują bezpłatny dostęp do bezprzewodowego Internetu (WiFi). Warunkiem uzyskania dostępu do sieci jest posiadanie uczelnianego konta poczty elektronicznej w domenie @usz.edu.pl. Posiadane konto umożliwia dostęp do Internetu na terenie jednostek uczestniczących w projekcie EDUROAM w Polsce i innych krajach europejskich.

Systemem przeznaczonym do obsługi studentów, doktorantów i pracowników (zarówno wykładowców, jak i pracowników administracyjnych, np. z dziekanatu) jest system Prodziekan. Zaletą tego systemu jest fakt, że wymienione wyżej grupy osób logują się do niego za pomocą konta do poczty uczelnianej założonego w Microsoft Office 365. System posiada bardzo prosty interfejs oraz zdecydowanie ułatwia prace w zakresie np. wypełniania ocen czy generowania raportów końcowych. Podczas pandemii, kiedy większość zajęć była prowadzona zdalnie korzystano z aplikacji Microsoft Teams jako usługi w Microsoft Office 365, do którego bezpłatny dostęp posiadają wszyscy studenci i pracownicy US. Celem sprawnego logowania oraz przeprowadzania zajęć została przygotowana i opublikowana na stronie internetowej przez pracowników UCI specjalna instrukcja. Dodatkowo istniała możliwość wykorzystania Platformy Moodle. Wszystkie te narzędzia spełniają standard WCAG 2.1 w stopniu przynajmniej minimalnym oraz zapewniają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami i prowadzącymi zajęcia dydaktyczne. Stwarzają jednocześnie możliwość udostępniania studentom, także tym z niepełnosprawnościami, w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej.

Corocznie, komisja powoływana przez Dziekan, ocenia stan ilościowy, dostępność oraz stan techniczny infrastruktury dydaktycznej Wydziału. Odpowiednich przeglądów dokonuje również administracja centralna. Na bieżąco stan infrastruktury jest monitorowany przez Kierownika ds. administracji oraz podległych mu pracowników. Stan bazy dydaktycznej jest również corocznie oceniany przez studentów w formie ankiety on-line w postaci pytania ws. oceny zadowolenia z infrastruktury wspomagającej kształcenie na kierunku.

Dla utrzymania odpowiedniej ilości, właściwego standardu jakości oraz sprawności użytkowania infrastruktury informatycznej i oprogramowania na Wydziale prowadzone są następujące działania:

- Przynajmniej raz w roku (lub częściej, jeżeli jest taka potrzeba) przeprowadzany jest przegląd sprzętu komputerowego w laboratoriach komputerowych i na tej podstawie przygotowywany jest harmonogram modernizacji. Realizacja harmonogramu następuje w miarę dostępnych środków finansowych.
- Bieżący przegląd, aktualizacja i instalacja niezbędnego oprogramowania. Rodzaj zainstalowanego oprogramowania wynika z zapotrzebowania zgłaszanego przez wykładowców i studentów. Działania prowadzone są przynajmniej raz w semestrze lub według potrzeb.
- Studenci mogą, poprzez wykładowców, wystąpić o dostęp do programów komputerowych, do których Wydział posiada licencje. Udostępnienie następuje w miarę posiadanych licencji.

W kampusie Cukrowa mieści się także biblioteka, która prowadzi działalność usługową oraz dydaktyczną dla studentów i pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, zapewniając im dostęp do literatury z zakresu procesu kształcenia, a także prowadzonych prac naukowo-badawczych. Jest ona usytuowana na 2 poziomach w nowoczesnych pomieszczeniach zajmując prawie 2 tys. m². Studenci na terenie wypożyczalni i czytelnicy mają do dyspozycji 310 miejsc siedzących w tym 26 przy stanowiskach komputerowych z dostępem do Internetu i baz danych. Cała biblioteka znajduje się w zasięgu wydziałowej sieci WiFi. Na terenie wypożyczalni znajduje się 6 „group room” – pokoi przeznaczonych do pracy zespołowej lub indywidualnej. Studenci mogą korzystać ze wszystkich dostępnych miejsc w czytelnicy poza godzinami zajęć - w godzinach otwarcia biblioteki.

Zarówno w czytelnicy, jak i w wypożyczalni istnieje wolny dostęp do księgozbioru. Od 2014 r. biblioteka posiada system RFID, który doskonale zabezpiecza zbiory, umożliwia ich łatwą kontrolę oraz ewidencję czytelników. Urządzenia działające w systemie RFID, takie jak kiosk i wrzutnia, pozwalają na samodzielne wypożyczanie oraz oddawanie księgozbioru przez czytelników.

Rejestracja nowych czytelników odbywa się drogą elektroniczną. Przez Internet możliwe jest również zamawianie i rezerwowanie książek do wypożyczenia. Wybór książek może odbywać się również przez bezpośredni kontakt z książką w wypożyczalni.

Książki wypożyczane są na okres 1 miesiąca. Biblioteka posiada system elektronicznego powiadamiania czytelników o terminach zwrotu materiałów bibliotecznych poprzez system komputerowy. Jeżeli wypożyczone egzemplarze nie zostaną zarezerwowane elektronicznie przez następnego czytelnika, istnieje możliwość przedłużenia terminu zwrotu książek albo poprzez przyście i zgłoszenie osobiste w bibliotece, lub też telefonicznie, jak również drogą mailową.

Zasoby biblioteczne są aktualne i zgodne z zakresem tematycznym oraz zasięgiem językowym. Różnorodne formy wydawnicze, tradycyjne oraz bazy dostępne zdalnie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz liczbą studentów na kierunku zarządzanie, zatem umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Księgozbiór Biblioteki kampusowej Cukrowa to 41021 vol. w tym 36820 vol. wydawnictw zwartych i 4201 vol. wydawnictw ciągłych oraz depozyt z biblioteki kampusowej Mickiewicza liczący 5,5 tys. vol. Dodatkowo zapewniony jest dostęp do prenumerowanych czasopism, w 2022 r. było to 31 tytułów czasopism polskich, m.in.: Marketing i Rynek, Marketing w Praktyce, Media i Marketing, Organizacja i Kierowanie, Personel i Zarządzanie, 4 tytuły czasopism niemieckich. Poza tym pracownicy i studenci WEFiZ mają nieodpłatny dostęp do wielu polskich i zagranicznych baz danych. Ponadto w bibliotece tworzona jest baza ekonomiczna własna z artykułów czasopism wpływających do biblioteki (18908 rekordów), dostępna również on-line. Od 2013 r. Biblioteka należy także do Konsorcjum Bibliotek Ekonomicznych i w ramach umowy

współtworzy BazEkon. US uczestniczy również w projekcie - książka dostępna przez ibuk.pl. Ibuk. pl to jedna z największych wypożyczalni w kraju, która oferuje bogaty wybór e-booków. W ibuk.pl dostępne są e-podręczniki najpopularniejszych wydawców, m.in. PWN, PWE, C.H.Beck, Scholar. US wybrał 670 pozycji, do których ma dostęp przez cały rok. Co roku zmienia się lista wybranych tytułów. Chcąc skorzystać w domu z zasobów ibuk.pl, trzeba zgłosić się do biblioteki, w celu uzyskania indywidualnego kodu do logowania.

Wszyscy czytelnicy mają wolny dostęp do księgozbioru. W celu szybkiego dotarcia do poszukiwanej pozycji, każda książka w katalogu internetowym posiada półkę wirtualną. Księgozbiór ułożony jest na następujących półkach: Analiza ekonomiczna i finansowa, Analiza rynku, Audyt, Badania jakościowe, Badania marketingowe, Badania operacyjne, Bankowość, Bezpieczeństwo, Bilans, Biuro, Biznes, Biznes plan, Budżet, Coaching, Controlling, Demografia, E-biznes, E-learning, Ekonometria, Ekonomia (makro- i mikro-), Energetyka, Etyka, Factoring, Filozofia, Finanse (w tym: behawioralne, międzynarodowe, osobiste, przedsiębiorstw, publiczne, samorządowe), Franchising, Fundusze UE, Fuzje i holdingi, Geografia, Globalizacja, Gospodarka (przestrzenna, rolna, światowa), Gospodarstwa domowe, Handel (detaliczny, elektroniczny, zagraniczny), Historia, Historia myśli ekonomicznej, Hotelarstwo, Informatyka, Innowacje, Inwestycje, Jakość, Kierowanie personelem, Kłustry, Komunikacja marketingowa i społeczna, Konsumpcja, Kreatywność, Kredyty, Lean Manufacturing, Leasing, List motywacyjny CV, Logika, Logistyka (dystrybucji, miejska, produkcji), Łańcuch dostaw, Magazynowanie, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Marka, Marketing (międzynarodowy, w Internecie, w turystyce), Matematyka, Mobbing, Motywacja, Nauki polityczne, Negocjacje, Nieruchomości, Ochrona środowiska, Ochrona zdrowia, Organizacja i zarządzanie, Organizacja przedsiębiorstw, Outsourcing, Poczta i łączność, Podatki, Polityka społeczno-gospodarcza, Praca, Prawo, Prognozowanie, Promocja, Prywatyzacja, Przedsiębiorczość, Psychologia, Public relations, Rachunek kosztów, Rachunkowość (finansowa, zarządcza), Reklama, Rekrutacja, Relacje z klientem, Restrukturyzacja, Rynek kapitałowy, Samorząd terytorialny, Socjologia, Spedycja, Społeczeństwo informacyjne, Sprawozdawczość finansowa, Statystyka, Stosunki międzynarodowe, Strategie marketingowe, Systemy informacyjne, Szkolenia, Telekomunikacja, Transport (lądowy, lotniczy, wodny), Turystyka, Ubezpieczenia, UE, Usługi, Zarządzanie (czasem, finansami, logistyczne, marketingowe, płynnością finansową, produkcją, projektami, ryzykiem, strategiczne, wiedzą).

Studenci WEFiZ mają nieodpłatny dostęp do wielu polskich i zagranicznych baz danych takich jak: BazEkon, BazTech, CEEOL, CEIC, Cambridbe Core, EBSCO, Elsevier Science Direct, EMIS, EquityRT, JSTOR, LEGALIS, LEX, Notoria Serwis, PERSEE, PROQUEST, Scite, SpringerLink, Tylor&Francis, Web of Science. Z baz można korzystać ze wszystkich komputerów dostępnych w kampusie Cukrowa, a także z komputerów w domu poprzez odpowiednie logowanie dostępne dla studentów i pracowników Wydziału.

W procesie wykorzystania materiałów bibliotecznych pracownicy biblioteki oferują wsparcie zarówno pracownikom WEFiZ, jak i studentom studiującym na kierunku zarządzanie. Polega to między innymi na pomocy w doborze literatury na podstawie posiadanego księgozbioru i baz danych. Dodatkowo od 2020 r. czytelnicy zarejestrowani w bibliotece i posiadający aktywne konto biblioteczne mogą korzystać z nowej usługi proponowanej przez bibliotekę – „zamów skan”. Zgodnie z poszanowaniem prawa autorskiego biblioteka wykonuje skanowanie artykułów z czasopism bądź fragmentów książek (pojedyncze rozdziały), które umożliwiają zapoznanie się z treścią publikacji, a nie wyczerpują jej całej treści.

Księgozbiór, prenumeraty czasopism oraz bazy on-line są konsekwentnie uaktualniane i uzupełniane o kolejne pozycje w miarę potrzeb pracowników i studentów kierunku zarządzanie. Są to najnowsze znaczącej pozycji rynkowej wydawnictwa, materiały źródłowe oraz kompendia z różnych dziedzin naukowych. Prowadzący zajęcia oraz studenci mogą składać wnioski o ich zakup w trybie ciągłym. Dodatkowo raz w roku wysyłany jest do każdego pracownika WEFiZ mail z przypomnieniem i prośbą o wskazanie zasobów bibliotecznych, z których korzysta na prowadzonych zajęciach wraz z koniecznością uzupełnienia zasobów biblioteki o dodatkowe egzemplarze dostępne dla studentów kierunku zarządzanie. System informacyjno-biblioteczny US umożliwia studentom i pracownikom naukowym

udział w procedurze uzupełnienia księgozbioru o nowe pozycje. Odbywa się to poprzez zakładkę „Zaproponuj książkę”, na stronie Biblioteki Głównej US, gdzie wyświetla się formularz zawierający podstawowe dane (autor, tytuł, nr ISBN, link do strony www księgarni, nr karty bibliotecznego wnioskującego). W głównej mierze jednak uzupełnienie księgozbioru oparte jest na tradycyjnych metodach, tzn. poprzez bieżące śledzenie przez pracowników biblioteki zapowiedzi wydawniczych wydawców oraz ofert księgarni.

Pracownicy mogą zgłaszać również potrzebę dostępu do baz on-line i w zależności od kosztów zakupu takiej bazy oraz rzeczywistych potrzeb (liczby studentów, zajęć i prowadzących korzystających z danego zakupu) rozważany jest ich zakup i uzupełniany spis dostępności do zasobów baz online.

Zakup publikacji udostępnianych na nośnikach elektronicznych oraz baz danych opiera się głównie na procedurze bezpłatnych testów. Na stronie Biblioteki Głównej US w zakładce bazy danych zawsze widnieje informacja o aktualnych bazach testowych. Dostawca udostępnia na określony czas (zazwyczaj kilka tygodni) bezpłatny dostęp do swojego produktu. Dostęp do testu mają zazwyczaj wszystkie komputery zainteresowanego produktem Wydziału, poprzez klasę adresów IP. Umożliwia to Wydziałom dokładne dostosowanie baz danych do profilu zainteresowań naukowo-dydaktycznych.

Studenci kierunku zarządzanie uprawnieni są także do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej US oraz innych bibliotek wydziałowych. Zawarte porozumienia z wszystkimi publicznymi uczelniami Szczecina oraz Książnicą Pomorską gwarantują dostęp do zasobów bibliotek na podstawie karty międzybibliotecznego wydawanej w wypożyczalni Biblioteki Głównej US.

Systemem biblioteczno-informacyjnym Uczelni jest system Koha, uwzględniający zasady otwartego oprogramowania, wprowadzony w Bibliotece Głównej US, który obowiązuje w całej sieci Bibliotek US. Wszystkie zasoby biblioteczne znajdują się w katalogu online oraz w zasobach zdigitalizowanych. Dzięki systemowi użytkownicy mogą korzystać z baz online w ramach licencji krajowych oraz zakupionych przez Bibliotekę Główną US i poszczególne Wydziały. System informacyjny Biblioteki Głównej US zawiera także bazy danych tworzone przez pracowników Biblioteki Głównej oraz bibliotek wydziałowych, w tym bazę publikacji pracowników naukowych US-Publi. W systemie Koha funkcjonują moduły gromadzenia książek (służy on do planowania i realizacji zakupów wydawnictw zwartych), opracowania, wypożyczalni międzybibliotecznego i czytelnicy. Ze zdalnego dostępu z komputerów domowych (w przypadku niektórych baz z urządzeń mobilnych - tablet, komórka) mogą korzystać wszyscy autoryzowani użytkownicy, czyli pracownicy US oraz studenci i doktoranci.

Zbiory z dziedzin odpowiadających kierunkowi studiów zarządzanie zawiera również księgozbiór biblioteki kampusowej Mickiewicza. W Bibliotece kampusowej Mickiewicza funkcjonują: czytelnia czasopism i książek oraz wypożyczalnia. Biblioteka dysponuje łącznie 62 miejscami dla czytelników, z czego 26 to stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i baz danych. Powierzchnia biblioteki wynosi 700 m². Pomieszczenia biblioteki znajdują się w zasięgu wydziałowej sieci WiFi. Księgozbiór biblioteki kampusowej Mickiewicza to ponad 55 tysięcy książek oraz blisko 20 tysięcy vol. wydawnictw ciągłych. W 2022 r. prenumerowanych tam było 68 tytułów czasopism, w tym 6 zagranicznych. Tam również użytkownicy społeczności akademickiej WEFiZ, posiadający ważne konto bibliotecznego, mają nieodpłatny dostęp do wielu polskich i zagranicznych baz danych, m.in. CEEOL, EBSCO, EMIS, EquityRT, Notoria Serwis, PROQUEST. Ponadto w bibliotece tworzona jest od 1993 r. i dostępna lokalnie baza bibliograficzna WINISIS, rejestrująca artykuły z czasopism oraz zeszytów naukowych prenumerowanych i opracowywanych w Bibliotece kampusowej Mickiewicza, baza zawiera ponad 213 tysięcy rekordów. Biblioteka zlokalizowana w kampusie Mickiewicza od 2013 r. należy także do Konsorcjum BazEkon.

Oprócz już wskazanych zbiorów bibliotecznego studenci i pracownicy w ramach tzw. wypożyczeń międzybibliotecznego mogą dokonać wypożyczenia książek bądź artykułów z czasopism z innych bibliotek w kraju na zasadach określonych przez daną bibliotekę, najczęściej jest to: wypożyczenie książki, bądź ksero artykułu.

Biblioteka kampusu Cukrowa znajduje się na parterze budynku, do którego wejście przystosowane jest dla osób z niepełnosprawnościami. W bibliotece osoby poruszające się na wózkach mogą skorzystać z windy dla osób z niepełnosprawnościami, korzystając w ten sposób ze zbiorów biblioteki

rozmieszczonych na 2 kondygnacjach. Z myślą o osobach z niepełnosprawnościami w czytelnicy bibliotecznej kampusu Cukrowa są stanowiska komputerowe wyposażone w monitory 23" zapewniające także możliwość ustawienia kontrastu. Oprócz tego biblioteka uniwersytecka dysponuje programami pomocy dla osób niewidomych/niedowidzących, takimi jak konwertujące tekst na mowę - Ivona Mini Reader, Ivona Reader oraz NVDA. Program konwertujący tekst na język Braillea- Win Braille 5.1. BONA udostępnia również czytniki powiększające dla osób niedowidzących oraz sprzęt brajlowski.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Na kierunku zarządzanie współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest systematyczna, stała i zróżnicowana. Główną motywacją do jej rozwoju jest chęć upracticznienia procesu nauczania. Współpracę z interesariuszami otoczenia na poziomie Wydziału odbywa się przede wszystkim poprzez **Radę Pracodawców**. Rada Pracodawców została powołana na kadencję 2021-2024 w dniu 18.11.2021 r. (<https://efz.usz.edu.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/powolanie-rady-pracodawcowrada-pracodawcow-kopia/>; załącznik 6.1).

Członkami Rady Pracodawców kierunku zarządzanie są menedżerowie zarządzający przedsiębiorstwami oraz instytucjami gospodarczymi (tabela 6.1). Niektórzy z nich są absolwentami Wydziału.

Tabela 6.1. Skład Rady Pracodawców kierunku zarządzanie

Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Firma
Aleksandra Dudek	Dyrektor ds. handlu i administracji	Farmer sp. z o.o.
Artur Kozak	Kierownik sprzedaży	ASPROD sp. z o.o.
Radosław Paszkowski	Finansowy Partner Biznesowy	Carlsberg Supply Company Polska S.A.
Michał Kwiecień	Założyciel i właściciel firmy Flamma	Flamma
Jakub Boczkowski	Dyrektor Operacyjny	Red Snake S.A.
Artur Zaranek	Menedżer ds. Kluczowych Klientów	Alior Bank
Łukasz Sienkiewicz	Członek Zarządu	IPMA Polska

Spotkania z Radą Pracodawców kierunku zarządzanie są ważnym forum współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w trakcie których omawiany jest program studiów dla kierunku zarządzanie oraz konsultowane efekty uczenia (załącznik 6.2). Przede wszystkim Rada została zapoznana z najważniejszymi dokumentami i informacjami dotyczącymi kierunku zarządzanie, m.in. związanymi z:

- efektami uczenia się dla studiów I i II stopnia,
- programami studiów kierunku zarządzanie I stopnia i II stopnia.

Członkowie Rady Pracodawców podczas dyskusji zgłosili niewielkie uwagi, które zostały w miarę możliwości uwzględnione pod kątem:

- przydatności efektów uczenia się w praktyce dla studiów I i II stopnia na kierunku zarządzanie,
- kompetencji, które powinien opanować absolwent kierunku zarządzanie, których nie ujęto w efektach uczenia się,
- przydatności przedmiotów w praktyce, ujętych w programie studiów kierunku zarządzanie I i II stopnia,
- przedmiotów (zagadnień), które powinien mieć absolwent kierunku zarządzanie, których nie ujęto w programie studiów.

Opinie Rady Pracodawców są zbierane również za pomocą ankiet (załącznik 6.3), które skupiają się na określeniu właściwości zestawu przedmiotów, liczby godzin i formy realizowanych przedmiotów, efektów uczenia się, propozycji tematów/zagadnień prac dyplomowych ważnych z punktu widzenia praktyki gospodarczej i możliwości propozycji wykładu/spotkania dla studentów ze strony przedstawiciela Rady Pracodawców na określony temat.

Współpraca z Radą Pracodawców kierunku zarządzanie jest w miarę potrzeb i możliwości systematyczna, przy czym w roku akademickim 2021/2022 i 2022/2023 wiązała się ze spotkaniami z Władzami Wydziału oraz Zespołu kierunkowego (załącznik 6.4).

Współpraca Instytutu Zarządzania (IZ) z otoczeniem ma charakter wielowątkowy i wieloaspektowy. Dotyczy ona zarówno kwestii czysto naukowych, jak i tych związanych z kontaktami z pracodawcami oraz partnerami biznesowymi w ramach realizacji kształcenia na kierunku zarządzanie. Partnerami

współpracy są zarówno instytucje naukowe (w tym inne uczelnie krajowe i zagraniczne), instytucje administracji centralnej i samorządowej oraz przedsiębiorstwa z różnych sektorów gospodarki.

Uniwersytet Szczeciński współpracuje w ramach wielu umów oraz inicjatyw z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego. Strategia Uniwersytetu Szczecińskiego (załącznik 6.5) ukierunkowuje działania na kontakt i relacje z otoczeniem zewnętrznym w obszarze kształcenia studentów, praktyk zawodowych, a także projektów naukowo-badawczych, komercjalizacji wyników badań, dzięki czemu tworzy kierunki, które są teraz i będą w przyszłości potrzebne.

Również Strategia rozwoju Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2020 – 2024 (załącznik 6.6) podkreśla znaczenie współpracy w obszarze otoczenia społeczno-gospodarczego. Cel operacyjny 5 Strategii ukierunkowuje Wydział na rozwój i intensyfikację współpracy Wydziału z szeroko rozumianym otoczeniem na różnych płaszczyznach.

Także Strategia Rozwoju Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego na lata 2021 – 2024 odnosi się do kształtowania swojego potencjału naukowo-badawczego, który powinien stanowić centrum wsparcia i aktywizacji rozwoju gospodarczego na szczeblu regionalnym oraz krajowym. Zatem IZ nastawiony jest na nawiązywanie współpracy z przedsiębiorstwami oraz jednostkami samorządu terytorialnego (w Szczecinie, w regionie zachodniopomorskim oraz z jednostkami krajowymi) oraz budowanie solidnych i trwałych relacji nauki z otoczeniem. Dla IZ ważna jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym i wspólne inicjowanie oraz realizacja innowacyjnych badań, których celem będzie wzrost konkurencyjności (przekształcanie wyników badań w nowe, lepsze usługi i produkty). Równie istotny jest aspekt transferu wiedzy do praktyki gospodarczej, czy jednostek samorządowych. W Strategii jednym z celów strategicznych jest „Otwartość na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje” (Cel strategiczny 2 - załącznik 6.7).

Biorąc pod uwagę powyższe, strategię oraz kaskadowość realizacji celów w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, należy wspomnieć o następujących działaniach:

1. Podpisywanie umów partnerskich z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego

Podpisane umowy z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego są podwaliną realizowanych programów studiów. Przykładowo w dniu 28 lutego 2023 r. Uniwersytet Szczeciński i Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny Technopark Pomerania podpisali umowę o współpracy. W ramach działań zostały wskazane między innymi wspólne projekty badawcze, konsultacje, a także praktyki zawodowe i staże dla studentów.

(link: <https://usz.edu.pl/uniwersytet-szczecinski-i-technopark-pomerania-podpisali-umowe-o-wspolpracy/>; załącznik 6.8).

Natomiast 3 marca 2023 r. Uniwersytet Szczeciński rozpoczął współpracę ze Stowarzyszeniem International Project Management Polska (IPMA). Podpisana umowa daje możliwości uzyskania przez Studentów Certyfikacji IPMA-Student oraz międzynarodowego certyfikatu IPMA-D, który jest obwarowany restrykcyjnymi zabezpieczeniami międzynarodowymi. Umożliwi to studentom kierunku zarządzanie rozpoczęcie ścieżki kariery młodego project managera (Certyfikowany Specjalista ds. Zarządzania Projektami). Uzyskana wiedza w zakresie zarządzania projektami potwierdzona certyfikatami jest obiektywnym i rozpoznawalnym przez pracodawców świadectwem posiadanych kwalifikacji, które są uniwersalne i niezależne od sektora rynku.

(<https://usz.edu.pl/wspolpraca-uniwersytetu-szczecinskiego-i-international-project-management-association-polska/>; załącznik 6.9).

Również Wydział Ekonomii, Finansów i Zarządzania oraz Instytut Zarządzania ukierunkowany jest na współpracę z jednostkami otoczenia społeczno-gospodarczego. Porozumienia o współpracy Instytutu Zarządzania, w tym obejmujące działania inicjowane przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie (załącznik 6.10), dotyczą między innymi następujących podmiotów:

- BOSSARD w zakresie instalacji rozwiązania Smart Factory Logistics w Laboratorium Badań i Analiz Logistycznych, badania nad zarządzaniem organizacjami i funkcjonalnościami rozwiązania Smart Factory Logistics (od 2019) – dr hab. M. Frankowska, prof. US;

- Rohlig SUUS Logistics SA w zakresie zarządzania oraz dzielenia się wiedzą oraz wymiany doświadczeń, organizacji wspólnych cyklicznych seminariów w tym zakresie (od 2020) - dr inż. M. Sowa;
- ELO Digital Office w zakresie rozwoju produktów firmy oraz popularyzacji stosowanych rozwiązań w zakresie obiegu dokumentów elektrycznych wśród studentów (od 2021) - prof. dr hab. inż. K. Nermend, dr A. Rzczycki.

2. Współpraca naukowa z jednostkami naukowo-badawczymi krajowymi i międzynarodowymi

US nawiązał współpracę z innymi uczelniami funkcjonującymi lokalnie i regionalnie, głównie w Szczecinie, a także krajowymi oraz zagranicznymi. Wymiar współpracy przekłada się na różnorodne aktywności pracowników Instytutu Zarządzania, w tym na wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku zarządzanie, między innymi są to:

1. Praca naukowo-badawcza, która przekłada się również na publikacje naukowe, jak m. in. współpraca z pracownikami Uczelni w Szczecinie, na przykład: Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, Politechniki Morskiej w Szczecinie, współpraca z pracownikami polskich Uczelni, m.in. Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego, Wyższej Szkoły Logistyki w Poznaniu, Politechniki Rzeszowskiej oraz Uczelni zagranicznych np. Harvard University, Leshan Normal University, University of Messina, University of Naples "L'Orientale", University of Tuscia (rezultatem są artykuły naukowe, których współautorami są m.in.: dr hab. J. Wątróbski prof. US; dr hab. K. Szopik-Decpczyńska, prof. US, dr hab. W. Drożdż, prof. US; dr hab. Marzena Frankowska, prof. US; dr A. Malkowska; dr M. Rabe; dr hab. R. Miśkiewicz, prof. US).

2. Realizacja projektów naukowych i dydaktycznych (załącznik 6.11), przykładowo:

- konsorcjum z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie przy realizacji projektu NCBiR pt. Opracowanie inteligentnego i bezobsługowego systemu stabilizacji pracy dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w oparciu o modułowe instalacje wodorowego bufora energetycznego z perspektywą użytkowego wykorzystania wodoru (H2EBuffer) - dr hab. M. Frankowska; prof. US; prof. K. Nermend; dr M. Mańkowska; dr M. Rabe; dr A. Rzczycki; dr E. Szaruga; dr K. Dreła; dr M. Kogut-Jaworska; dr M. Sowa; dr hab. K. Błoński, prof. US; prof. M. Borawski; dr B. Czerniachowicz; dr hab. K. Szopik-Decpczyńska, prof. US; dr hab. K. Kozioł-Nadolna, prof. US; dr J. Drobiazgiewicz (2021-2023);
- w ramach projektu „Zintegrowane wirtualne Herbarium Pomorza - Herbarium Pomeranicum - digitalizacja i udostępnienie zbiorów herbariów jednostek akademickich Pomorza poprzez ich połączenie i udostępnienie cyfrowe” pracownicy Instytutu Zarządzania współpracowali z członkami konsorcjum projektowego: Akademią Pomorską w Słupsku (lider projektu) w tym: Herbarium SLTC – Herbarium Slupensis, z Herbarium SZUB – Herbarium Stetinense Stetinense (Uniwersytet Szczeciński - partner) oraz Szczecin Diatom Culture Collection - Szczecińska Kolekcja Okrzemek SZCZ, Uniwersytetem Gdańskim, w tym: Herbarium UGDA – Universitatis Gedanensis – Zielnik Roślin i Grzybów. Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr 2 „E-administracja i otwarty rząd” Działanie nr 2.3 „Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego” Poddziałanie nr 2.3.1 „Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki” (typ II projektu: „Cyfrowe udostępnienie zasobów nauki”; listopad 2019 - czerwiec 2023).

3. Ważny kierunek współpracy Uniwersytetu Szczecińskiego, Wydziału oraz Instytutu to współpraca naukowa z uczelniami europejskimi. Istniejący program Erasmus+ skierowany do studentów i pracowników Uczelni oferuje kontakty z ponad 40 Uczelniami w krajach partnerskich. Podobny w założeniach program MOST również daje możliwość mobilności w kształceniu zarówno wśród studentów, jak i kadry naukowej, co umożliwia realizację działań w różnych obszarach. W ostatnich latach Uczelnia nawiązała współpracę z uczelniami z Azji, Afryki i Ameryki Północnej (Kanada), co również zaowocowało obecnością nowych grup studentów z zagranicy oraz wyjazdami kadry

naukowej. Wpływa to na umiędzynarodowienie Uczelni, a co za tym idzie na podnoszenie kompetencji społecznych, również studentów kierunku zarządzanie, jak i pracowników realizujących zajęcia na tym kierunku (przykładowo: uczelnie z północnej Afryki: Universite De Bejaia, Universite 8 Mai 1945 Guelma, Alexandria University, Cairo University, Misurata University, University Of Zawia, Universite Cadi Ayyad -Marrakech, Universite Ibn Zohr A Agadir, Universite Sidi Mohammed Den Abdellah –Fez, Universite De Gabes, Sfax University, University Of Sousse oraz kooperacja z uczelniami europejskimi: Universidad De Las Palmas De Gran Canaria i Universita Degli Studi Di Roma La Sapienza, w ramach projektu międzykontynentalnego Euro-African Network of Excellence for Entrepreneurship and Innovation (INSTART, 2016-2021) – w którym brali udział w imieniu Uniwersytetu Szczecińskiego i Instytutu Zarządzania: dr hab. K. Szopik-Depczyńska, prof. US; dr hab. J. Korpysa, prof. US; dr B. Czerniachowicz).

3. Współpraca z organizacjami w otoczeniu społeczno-gospodarczym w ramach realizowanych projektów krajowych i międzynarodowych

Obecnie duży nacisk kładzie się na to, aby uniwersytety działały na rzecz innowacyjnej gospodarki. To co jest istotą ustawy Konstytucja dla Nauki, przyjętej kilka lat temu przez Sejm, możemy nazwać posłannictwem Uniwersytetu na rzecz nowoczesnej gospodarki.

- a) Przykładowo współpraca pomiędzy Wydziałem Ekonomii, Finansów i Zarządzania, a w tym pracownikami Instytutu Zarządzania, którzy realizują zajęcia na kierunku zarządzanie a Technoparkiem Pomerania istnieje od wielu lat. W ramach tej współpracy były realizowane **międzynarodowe projekty**, przykładowo PEESA III (2017-2021) oraz INSTART (2016-2021) (Technopark był partnerem strategicznym w projektach międzynarodowych, członkowie projektów: dr hab. K. Szopik-Depczyńska, prof. US; dr hab. J. Korpysa, prof. US; dr B. Czerniachowicz). Dodatkowo współpraca daje możliwość dla studentów kierunku zarządzanie, uczestniczenia w warsztatach i spotkaniach organizowanych przez Technopark Pomerania, również w wizytach studyjnych (wycieczki studyjne).
- b) Realizowana była również współpraca ze szwedzkimi organizacjami Winnet Sweden i Swedish Institute w ramach **projektu międzynarodowego** pt. Zmiana pozycji kobiet na rynku pracy. Analiza sytuacji w Polsce na tle Unii Europejskiej. Pracownicy Wydziału (w tym Instytutu Zarządzania, którzy prowadzą zajęcia na kierunku zarządzanie: dr S. Misiak-Kwit, dr M. Wiścicka-Fernando) opracowali 120 opisów kwalifikacji rynkowych i potrzebnych społecznie wraz z narzędziami walidacji oraz rozwiązaniami w obszarze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości nadawanych kwalifikacji (NR sprawy: IBE/19/2018, organ finansujący: Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie ze środków UE Zrównoważony Rozwój).
- c) Kolejnym przykładem może być długofalowa współpraca z ENEA SA, szczególnie w ramach realizacji projektów. Pracownicy Instytutu Zarządzania, którzy prowadzą zajęcia na kierunku zarządzanie, aktywnie uczestniczyli w następujących **projektach krajowych** (załącznik 6.11):
 - H2EBuffer Opracowanie inteligentnego i bezobsługowego systemu stabilizacji pracy dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w oparciu o modułowe instalacje wodorowego bufora energetycznego z perspektywą użytkowego wykorzystania wodoru;
 - Innovative services of the energy storage improving the quality and efficiency of the energy use;
 - Opracowanie inteligentnego i bezobsługowego systemu stabilizacji pracy dystrybucyjnych sieci systemu stabilizacji pracy dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w oparciu o modułowe instalacje wodorowego bufora energetycznego z perspektywą użytkowego wykorzystania wodoru;
 - System bilansowania mocy i energii oraz monitorowania jakości dostawy energii elektrycznej rozproszonych źródeł i zasobników energii.
- d) Inne **podmioty współpracujące** z pracownikami Instytutu to między innymi: Północna Izba Gospodarcza, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości, HEUTHES, Benson Consultants, OMM Business Technology, KGM Investments, KK Wind Solutions, Ikea, Leroy Merlin Szczecin Kołbaskowo/Ustowo, Konig Freight Logistics Sp. z

o.o., Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, Centrum Logistyczne Gryf, i inne. Współpraca głównie polega na zapraszaniu menedżerów oraz właścicieli na wystąpienia, prelekcje w ramach konferencji, debat czy warsztatów naukowych.

- e) Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przekłada się również na poszerzanie **infrastruktury** w Instytucie Zarządzania, przykładowo „SMARTLAB - utworzenie centrum akceleracyjnego mającego na celu podnoszenie kompetencji programistów przy równoczesnym dążeniu do rozwiązywania problemów społecznych lub gospodarczych przy wykorzystaniu zaawansowanych kompetencji cyfrowych” (wykonawcy i członkowie zespołu projektowego: prof. dr hab. P. Niedzielski, dr K. Łobacz, dr J. Markiewicz), Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 3.3. Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020, oś priorytetowa - Cyfrowe kompetencje społeczeństwa. Projekt realizowany w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pt. e-Pionier – wsparcie uzdolnionych programistów na rzecz rozwiązywania zidentyfikowanych problemów społecznych lub gospodarczych (2018 - 2020).

4. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana przez Akademickie Biuro Karier

Utworzone w 2005 r. Akademickie Biuro Karier (ABK) oferuje wiele możliwości rozwoju dla studentów kierunku zarządzanie oraz pracowników Instytutu Zarządzania, przykładowo obecnie umożliwia uczestnictwo w ogólnouczelnianym projekcie pt. **UNIwersYTET 2.0 – STREFA KARIERY** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, konkurs Zintegrowane Programy Uczelni – Ścieżka I, kwota dofinansowania 14 549 171,00 zł. Celem głównym projektu jest poprawa jakości kształcenia na US oraz wzrost prestiżu uczelni wśród krajowych i światowych uniwersytetów poprzez realizację 4 – letniego Zintegrowanego Programu Uczelni opracowanego i dostosowanego do potrzeb społeczno-gospodarczych (01.10.2018 do 30.09.2023 r.). Została stworzona Platforma Student, która umożliwi kształcenie kompetencji oczekiwanych przez pracodawców na rynku pracy m.in. interpersonalnych, komunikacyjnych, z zakresu przedsiębiorczości, informatycznych, zawodowych, językowych (<https://abk.usz.edu.pl/uniwersytet-2-0-strefa-kariery/#>). Następną propozycją ABK są **Giełdy Pracy**, które realizowane są dwa razy w roku – w semestrze zimowym oraz letnim, zarówno na kampusie Cukrowa, jak i na kampusie Mickiewicza. Kolejna edycja Giełdy Pracy będzie 20 marca 2023 r. - swój udział zapowiedziało udział 50 organizacji (<https://gieldapracy.usz.edu.pl/>; załącznik 6.12 Notatka ABK i zapowiedź Giełdy Pracy do mediów). Giełdy Pracy oferują spotkania z wieloma pracodawcami z regionu. W ramach Giełdy istnieje możliwość wzięcia udziału w warsztatach z praktykami biznesu. Po wcześniejszych Giełdach Pracy organizowano unikatowy program intive Patronage, polegający na zdobyciu doświadczenia zawodowego dla studentów kierunku zarządzanie.

Inne propozycje Akademickiego Biura Karier to „**Strefy kariery – ABK na wydziałach**” (<https://abk.usz.edu.pl/>), spotkania z doradcami zawodowymi oraz ambasadorami ABK, przedstawicielami Profi Competence – Testy kompetencji i osobowości, Santander Universidades Polska i Uniwersytetu Szczecińskiego.

ABK również oferuje praktyki, wyjazdy studyjne, doradztwo zawodowe, szkolenia i warsztaty zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne, realizowane przez współpracujące podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładowo realizowany projekt „**Aktywnie Buduj Karierę**” miał na celu zaoferowanie kontaktu z doradcą zawodowym dla kilkuset studentów oraz zbudowanie diagnozy kompetencji mającej umożliwić efektywne znalezienie miejsca pracy. W poprzednich latach zaoferowano studentom płatne staże przy wykorzystaniu Design Thinking z elementami mentoringu z uwzględnieniem zaleceń w sprawie ram jakości staży (Rada UE 2014/C 88/01).

Akademickie Biuro Karier również jest odpowiedzialne za monitorowanie opinii pracodawców na temat m.in. przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, do pracy zawodowej oraz stale zmieniających się potrzeb rynku pracy, biorąc pod uwagę w szczególności obszar wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych oraz wymagań wobec

przyszłych pracowników (załącznik 6.13). W ostatnich trzech latach ze względu na problemy techniczne oraz kadrowe ABK US, jak i realizację przez ABK wielu projektów, monitorowanie pracodawców nie zostało zrealizowane. ABK powróci do realizacji monitoringu w obu obszarach w bieżącym roku.

5. Różnorodne formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku zarządzanie obejmuje różne formy, w tym:

- a) **Organizacja fakultatywnych praktyk i staży** - program studiów nie przewiduje obowiązkowych praktyk studenckich na kierunku zarządzanie. Ich miejsce, obok innych form współpracy z pracodawcami, zajęły fakultatywne praktyki studenckie i program staży. Ich organizacją zajmuje się Akademickie Biuro Karier i mają one na celu pogłębianie wiedzy oraz doskonalenie praktycznych umiejętności studenta i jego kompetencji społecznych w wybranym podmiocie gospodarczym lub instytucji (<https://abk.usz.edu.pl/praktyki-abk-us/>).
- b) **Organizacja wizyt studyjnych** - we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego organizowane są wizyty studyjne w podmiotach, których profil działalności jest zgodny z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia. Były to w ostatnich latach wizyty studyjne m.in. w: zakładach produkcyjnych zlokalizowanych w regionie, firmach doradczo-audytorskich.
- c) **Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć** - do prowadzenia zajęć ze studentami zapraszani są przedstawiciele podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujących z Uczelnią, ale analiza stanu faktycznego wskazuje, że pożądana jest w tym zakresie większa aktywność Uczelni w odniesieniu do potrzeb dydaktycznych związanych z poszczególnymi przedmiotami przewidzianymi w programie studiów.
- d) Wprowadzanie **nowatorskich form kształcenia** z wykorzystaniem studium przypadków, gier i symulacji dostarczanych przez partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego - działania takie obejmują biznesowe gry strategiczne, rozwiązywanie zadań biznesowych opracowanych przez interesariuszy zewnętrznych (załącznik 6.14).

6. Organizacja spotkań z przedsiębiorcami, konferencji i warsztatów

W latach 2021-2022 w Instytucie Zarządzania podejmowano inicjatywy służące zbliżeniu środowiska naukowego i praktyki biznesowej, jak np. organizacja warsztatów dla studentów w dniu 8.11.2022 r. pt. "Najlepsze praktyki zarządzania na Pomorzu Zachodnim", pod patronatem Klastra IT Pomorze Zachodnie, w którym uczestniczyli przedstawiciele firm z branży nowoczesnych technologii, m.in. GlobalLogic, Intive, Sagra Technology, Nemera, Ampio czy Kongsberg Maritime Poland, a także pracownicy naukowcy Instytutu Zarządzania.

Organizacja konferencji naukowych krajowych i międzynarodowych przez pracowników Instytutu Zarządzania wskazuje na tendencję ściślejszej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Tematyka konferencji naukowych jest zgodna z programem studiów, koncepcją i celami kształcenia na kierunku zarządzanie. Przykłady takich wydarzeń, realizowanych w ostatnim czasie, obejmują m.in.: konferencję pt. "Zarządzanie Innowacjami" (załącznik 6.15).

W ramach współpracy z kołami naukowymi prowadzonymi przez pracowników Instytutu Zarządzania i mającymi zajęcia na kierunku zarządzanie inicjowanie różnych form aktywności z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczymi. Przykładowo pracownicy wraz ze studentami z Koła Naukowego Ekonomiki Przedsiębiorstw zrealizowali warsztaty naukowe pt. "Workshop in Management" m.in. w Stargardzie, Szczecinie, Kostrzynie (załącznik 6.15), a także wyjścia i wycieczki dydaktyczne dla studentów kierunku zarządzanie przykładowo do Muzeum Narodowego w Szczecinie (dr B. Czerniachowicz, dr A. Wieczorek-Szymańska).

Studenci kierunku zarządzanie uczestniczyli również w spotkaniach, organizowanych przez ABK US, jednostki biznesu współpracujące z Instytutem Zarządzania np. Technopark lub byli przyjmowani w ramach wycieczek studyjnych.

7. Transfer wiedzy między Instytutem Zarządzania a otoczeniem społeczno-gospodarczym

W ramach realizacji strategicznego celu 2 „Otwartość na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje” w Strategii Instytutu Zarządzania, podjęto również działania na rzecz wykorzystywania potencjału intelektualnego i technicznego IZ celem pogłębienia współpracy z otoczeniem zewnętrznym (realizacja prac naukowo-badawczych oraz transfer wyników do praktyki społeczno-gospodarczej).

W latach 2021-2022 w Instytucie Zarządzania opracowane zostały liczne **ekspertyzy** na rzecz podmiotów gospodarczych, zarówno działających na rynku lokalnym, jak i mających zasięg ogólnokrajowy, a także ekspertyzy dla organów instytucji europejskich oraz na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i instytucji państwowych, np. Główny Urząd Statystyczny (analiza organizacyjna, kadrowa i kultury organizacyjnej; Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie, Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim, Urzędy Skarbowe w Szczecinie i Drawsku Pomorskim i inne w zakresie diagnozy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz doradztwa w tym obszarze (dr B. Czerniachowicz); instytucje sektora energetycznego (przykładowo: dr hab. M. Frankowska prof. US, dr M. Rabe), sądy, banki, przedsiębiorstwa (m. in. dr A. Malkowska), organizacje audytorskie i doradcze, na przykład współpraca z PwC Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. (dr B. Czerniachowicz), Benson Consultants (dr M. Malinowska).

Pracownicy Instytutu Zarządzania również są zaangażowani w podnoszenie swoich kompetencji zawodowych w ramach współpracy i różnych działań na rzecz jednostek otoczenia społeczno-gospodarczego. Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na zarządzaniu aktywnie uczestniczy w realizacji przedsięwzięć we współpracy z jednostkami administracji państwowej (przykładowo dr K. Łobacz, dr A. Malkowska, dr K. Dreła, dr B. Czerniachowicz), aktywnego uczestnictwa w opracowaniu Strategii Rozwoju Szczecina do 2025 roku, czy w zespole opracowującym Strategię Rozwoju Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (dr K. Kazojć), jak również opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Pełczyce na lata 2016-2023 (dr R. Tylżanowski).

Stosowane na kierunku zarządzanie metody kształcenia pozwalają zdobyć umiejętności z zakresu samodzielnego pozyskiwania i przetwarzania informacji, sprawnej komunikacji, współpracy w zespole i prezentacji wyników samodzielnej pracy dzięki tworzeniu projektów własnych w ramach wielu prowadzonych przedmiotów. Aby tematyka projektowa była jak najbardziej powiązana z realiami otoczenia społeczno-gospodarczego, na Wydziale realizowane są wyjścia studyjne do większych firm reprezentujących specyfikę lokalnego rynku. Były to m.in. takie organizacje jak Północna Izba Gospodarcza, Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego, Polska Fundacja Przedsiębiorczości (dr W. Leoński, dr R. Tylżanowski).

Liczne inicjatywy związane z rozwojem współpracy wewnątrzinstytutowej oraz z jednostkami spoza Instytutu oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, mają służyć inspirowaniu pracowników i stymulowaniu do podejmowania ambitnych wyzwań naukowych oraz wzmacniają ofertę dydaktyczną. Prowadzą także do przybliżenia procedur oraz uwarunkowań organizacyjnych w celu efektywnej realizacji zamierzeń naukowych, a w konsekwencji do rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości (załącznik 6.16).

8. Inicjowanie i koordynowanie współpracy z otoczeniem

W latach 2021-2022 w Instytucie Zarządzania rozwijano współpracę z wieloma podmiotami z otoczenia biznesu m.in.: Urzędy Marszałkowskie, Urzędy Wojewódzkie, Urzędy Miast, Centra Innowacji i Transferu Technologii różnych Uczelni. Toczyła się ona na różnych polach, zwłaszcza w zakresie realizacji wspólnych projektów. Ponadto nawiązano współpracę z wieloma przedsiębiorstwami województwa zachodniopomorskiego, m. in. z firmami KK Wind Solutions, GlobalLogic, Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, DGS Diagnostics, Ikea. Współpraca z GlobalLogic zaowocowała podpisaniem umowy o współpracy, która określona została szeroko i dotyczy rozwoju naukowego i dydaktycznego w obszarze informatyki. Na etapie formalnych uzgodnień warunków współpracy jest również umowa z DGS Diagnostics. Obecnie podjęto już działania w obszarze projektowania opakowań transportowych firmy, w ramach którego przewiduje się wytworzenie patentów i/lub wzorów użytkowych.

Pracownicy Instytutu Zarządzania uczestniczyli w pracach organów wielu instytucji z otoczenia biznesu, jak: Północna Izba Gospodarcza, Business Club Szczecin, Technopark Pomerania, Ikea, Leroy Merlin

Szczecin Kołbaskowo/Ustowo oraz Konig Freight Logistics Sp. z o.o., KK Wind Solutions, Carlsberg Polska – Browar Bosman Szczecin, DGS Diagnostycistp (przykładowo: dr Andrzej Rzeczycki, dr inż. M. Sowa, dr inż. J. Myszak, dr R. Tylżanowski, dr W. Leoński).

9. Organizacja Plebiscytów

W 2022 r. odbyła się 10 edycja **Plebiscytu „Równa Firma”** na najbardziej odpowiedzialną społecznie firmę w Zachodniopomorskiem (<https://fundacijabin.pl/plebiscyt-rowna-firma/>). Plebiscyt „Równa firma” jest organizowana przez studentów i pracowników Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, zrzeszonych w Fundacji Biznes Innowacje Networking. W Kapitułę konkursu są pracownicy IZ, przedstawiciele władz samorządowych oraz różnych organizacji otoczenia społeczno-gospodarczego. Inicjatorką jest dr K. Kazojć, która wraz z członkami studenckiego Koła Naukowego Biznes Innowacje Networking co roku współtworzy to przedsięwzięcie.

Celem Plebiscytu jest wyróżnienie odpowiedzialnych społecznie organizacji z regionu, które wykazują się ponadprogramową i niewymuszoną prawem dbałością o pracowników, kontrahentów, społeczność oraz środowisko. Do konkursu zgłoszono 189 podmiotów, a zakwalifikowano 80. Laureatem Plebiscytu został Garo Polska sp. z o.o., a wyróżnionych w poszczególnych kategoriach było ponad 20 organizacji (załącznik 6.17). Na Gali Plebiscytu „Równa firma” było 64 przedstawicieli przedsiębiorstw oraz instytucji okołobiznesowych, partnerów przedsięwzięcia, w tym przedstawiciele władz samorządowych oraz Uczelni.

W latach 2020-2022 dokonano również podsumowania wielu lat pracy nad Plebiscytem „Równa Firma” i przygotowano trzy Przewodniki dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności biznesu na bazie działań wyróżnianych w Plebiscycie organizacji (załączniki 6.18, 6.19). Przewodnik dobrych praktyk CSR, może być wskazówką dla innych organizacji, jaka aktywność ceniona jest przez otoczenie i jaka powinna być nagradzana nie tylko w plebiscytach, ale także przez klientów i konsumentów, poprzez ich świadome decyzje zakupowe. Jest to dobry przykład współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, dający możliwości realizacji różnych projektów wraz z pracownikami i studentami oraz w ramach zajęć dla studentów, pisania prac licencjackich i magisterskich na podstawie tych podmiotów. CSR może być narzędziem budowania wizerunku przedsiębiorstwa na rynku oraz na rynku pracy czy w środowisku akademickim (staże, praktyki dla studentów, szukanie przyszłych pracowników, realizacja prac badawczych oraz licencjackich i magisterskich).

Przez ten sam Zespół organizowany jest także Plebiscyt **Menedżer Roku**, którego w 2022 r. odbyła się już piąta edycja (<https://fundacijabin.pl/plebiscyt-menedzer-roku/>). Celem Plebiscytu jest nagrodzenie najbardziej aktywnych i skutecznych w działaniu osób o wysokim potencjale menedżerskim, które mają znaczący wpływ na rozwój biznesowy przedsiębiorstwa na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz przedstawienie ich osiągnięć. Plebiscyt Menedżer Roku jest okazją do:

- nagrodzenia osób na stanowiskach odpowiedzialnych za rozwój biznesowy przedsiębiorstwa za działania godne wyróżnienia, a dzięki temu do wskazania studentom i absolwentom kierunku zarządzania możliwych ścieżek kariery;
- ukazania godnych naśladowania praktyk, z których studenci mogą czerpać inspiracje;
- integracji środowiska akademickiego oraz biznesowego, możliwości nawiązania współpracy przez pracowników oraz kontaktów przez studentów, aby zrealizować praktykę czy staż, albo zebrać dane potrzebne do przygotowania projektu na zajęcia lub pracę licencjacką/magisterską;
- spotkania elit biznesu i budowanie prestiżu związanego z obecnością na gali rozdania nagród wybitnych menadżerów na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, którzy nadają ton gospodarce województwa Zachodniopomorskiego.

Podsumowując należy podkreślić, iż w ramach współpracy Wydziału, jak i Instytutu z instytucjami gospodarczymi i badawczo-rozwojowymi zostały wdrożone następujące działania:

1. Powołana jest Rada Pracodawców, której celem jest m.in. określanie kierunków kształcenia zgodnie z oczekiwaniami regionalnego rynku pracy.

2. Zbierane są opinie Rady Pracodawców kierunku za pomocą ankiet oraz na spotkaniach Władz Wydziału i Zespołów Kierunków. Członkowie Rady Pracodawców kierunku to praktycy uznani w środowisku, w większości absolwenci Wydziału.
3. Funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (przegląd programów studiów i ich weryfikacja, monitoring realizacji studiów, monitorowanie karier zawodowych absolwentów w celu doskonalenia procesu kształcenia, wykorzystywanie opinii pracodawców do tworzenia i doskonalenia programu studiów, analiza efektów realizacji praktyk).
4. Informacje dotyczące zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy otrzymywane są z różnych źródeł: Rada Pracodawców, koordynator praktyk na kierunku, Akademickie Biuro Karier.
5. Organizowane są spotkania otwarte studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej z zaproszonymi przedsiębiorcami i przedstawicielami lokalnych instytucji wspierania biznesu, spotkania z praktykami na uczelni. Jest to ważny element mający wpływ na jakość kształcenia na kierunku zarządzanie, gdyż takie spotkania studentów z praktykami gospodarczymi, w tym menedżerami przedsiębiorstw oraz dyrektorami instytucji umożliwiają dzielenie się wiedzą praktyczną i doświadczeniami, wpływają także na kształtowanie umiejętności interpersonalnych.
6. Wydział aktywnie współpracuje z Akademickim Biurem Karier i Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości.
7. Kadra naukowo-dydaktyczna aktywnie uczestniczy w realizacji przedsięwzięć we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym: np. w ramach konferencji, prowadzenia szkoleń i cykli spotkań z praktykami (studiów Master of Business Administration), współdziałanie w ramach projektów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Na podkreślenie zasługuje prowadzony nieprzerwanie od 2012 r. **Plebiscyt „Równa Firma”** na najbardziej odpowiedzialną społecznie firmę w Zachodniopomorskiem. Zaangażowane jest w nią środowisko studenckie, nauczyciele akademicy, jak i praktycy biznesu. Plebiscyt propaguje zasady, wartości, cele, które wpasują się nie tylko w koncepcję CSR, ale także szerzej w realizację celów 17 zrównoważonego rozwoju.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesów kształcenia to jeden z kluczowych elementów zawartych w misji, wizji, a także celach strategicznych Uniwersytetu Szczecińskiego (załącznik 7.1) oraz WEFiZ (załącznik 7.2). Wizja Uniwersytetu Szczecińskiego zakłada, że w 2028 r. Uniwersytet powinien być między innymi ośrodkiem naukowym na najwyższym światowym poziomie, który prowadzi współpracę w zakresie kształcenia i prac naukowo – badawczych z uczelniami krajowymi, europejskimi i pozaeuropejskimi, a także zapewnia warunki rozwoju naukowego pracowników zgodnie z najwyższymi standardami międzynarodowymi. Ponadto zgodnie z misją Uniwersytetu na uczelni są podejmowane problemy badawcze w wymiarze interdyscyplinarnym i międzynarodowym. W celach strategicznych i operacyjnych Uniwersytetu znajduje się np. rozwój różnorodnych form współpracy międzynarodowej w obszarze kształcenia oraz uzyskanie krajowych i zagranicznych akredytacji realizowanych kierunków studiów.

Umiędzynarodowienie odgrywa także fundamentalną rolę w strategii rozwoju Instytutu Zarządzania (IZ) (załącznik 7.3). W wizji ujętej w strategii IZ zwraca się uwagę na zaangażowanie kadry w międzynarodowe aktywności naukowe oraz programy badawcze, nawiązywanie współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi (uczestnictwo w projektach międzynarodowych, wspólne badania), a także uczestnictwo w prestiżowych krajowych i międzynarodowych organizacjach i stowarzyszeniach naukowych. Elementem misji nadrzędnej IZ jest między innymi współpraca z renomowanymi ośrodkami naukowymi w Polsce i na świecie. Ponadto pierwszym celem strategicznym jest osiągnięcie znaczącej krajowej i międzynarodowej pozycji naukowej Instytutu Zarządzania. Osiągnięcie tego celu w zakresie umiędzynarodowienia jest realizowane np. poprzez udzielanie wsparcia pracownikom aplikującym o krajowe i międzynarodowe granty badawcze, wspieranie programów mobilności międzynarodowej kadry naukowej przez tworzenie warunków do nawiązywania kontaktów i współpracy w zakresie zagranicznych staży naukowych, projektów badawczych (np. we współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi), prestiżowych konferencji międzynarodowych. Kolejnymi celami strategicznymi Instytutu Zarządzania są otwartość na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje oraz podnoszenie kompetencji pracowników badawczo-dydaktycznych. Warto zaznaczyć, że cele operacyjne zmierzające do osiągnięcia ww. celów strategicznych zawierają elementy umiędzynarodowienia. Warto podkreślić, że co roku są sporządzane raporty i sprawozdania z realizacji strategii rozwoju Instytutu Zarządzania (załącznik 7.4).

Elementy umiędzynarodowienia widoczne są także w obowiązującym programie studiów kierunku zarządzania. Jako podstawę dla kierunkowych efektów uczenia się na kierunku zarządzanie uwzględniono między innymi wskazówki Brytyjskiej Agencji Zapewnienia Jakości Szkolnictwa Wyższego (The Quality Assurance Agency for Higher Education, www.qaa.co.uk) zawartych w publikacji z serii Subject Benchmark Statements poświęconej kształceniu w zakresie zarządzania i biznesu (General Business and Management). Uwzględniano ponadto informacje o programach studiów w zakresie Zarządzania amerykańskich uczelni, m.in. Carnegie Mellon University, University of Pittsburgh.

O znaczącej roli umiędzynarodowienia zarówno procesu kształcenia, jak i planach rozwoju kierunku świadczy znaczna liczba podpisanych umów z uniwersytetami zagranicznymi (72 uczelnie). Zarówno studenci, jak i kadra akademicka kierunku zarządzanie mają możliwość odbywania wyjazdów dydaktycznych w ramach programu Erasmus+ (wyjazdy STA) do 16 uczelni zagranicznych w Europie (załącznik 7.5). Warto dodać, że wyjazdy dydaktyczne studenci i kadra mogą realizować także w krajach partnerskich (spoza Unii Europejskiej) np. Concordia University of Edmonton, University of Montenegro, National Economics University, Wietnam. Lista umów interinstytucjonalnych podpisanych na wymianę w ramach danego Wydziału i kodu ISCED stanowi załącznik nr 7.6.

W ramach programu studiów na kierunku zarządzanie, zarówno na studiach I, jak i II stopnia realizowana jest tematyka międzynarodowa. Przykładami przedmiotów realizujących ww. tematykę są marketing międzynarodowy (I stopień, 15 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń), przedsiębiorstwo na rynku globalnym (II stopień, 15 godzin ćwiczeń). Celem pierwszego przedmiotu jest przekazanie wiedzy

na temat uwarunkowań determinujących wybór strategii ekspansji na rynki zagraniczne, umiejętności ich analizy oraz wykorzystania dla rozwoju organizacji. Natomiast celem przedmiotu przedsiębiorstwo na rynku globalnym jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu procesu globalizacji, gospodarki globalnej, funkcjonowania przedsiębiorstw globalnych na rynku światowym, a także z zakresu różnic kulturowych w biznesie międzynarodowym. Celem jest również nabycie umiejętności analizy przedsiębiorstw globalnych na wybranych przykładach z praktyki gospodarczej oraz umiejętność zabrania głosu i dyskusji na forum grupy. Tematyka międzynarodowa – realizowana jest także w ramach innych przedmiotów prowadzonych na kierunku zarządzanie.

Oprócz lektoratów studenci kierunku zarządzanie zarówno na I, jak i II stopniu mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w języku obcym. Z uwagi, iż większość studentów zarówno I, jak i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wybiera lektoraty języka angielskiego a nie niemieckiego, oferta przedmiotów do wyboru w języku angielskim jest szersza. Dostępne przedmioty w języku angielskim to dla studentów I stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (załącznik 7.7): marketing success stories, EU project management, contemporary business models, stakeholder relationship management oraz jeden przedmiot w języku niemieckim - internet marketing. Przedmioty te są realizowane na 5 semestrze III roku studiów. Natomiast na II stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie studenci mają do wyboru cztery przedmioty w języku angielskim: consumer behaviour, case studies on management, packaging design, creativity, a także jeden przedmiot w języku niemieckim - Deutsch-Polnische grenzüberschreitende projekte (załącznik 7.8). Przedmioty te są realizowane na 4 semestrze II roku studiów. W trakcie zajęć na kierunku zarządzanie studenci zachęceni są do większej otwartości na praktyczne aspekty umiędzynarodowienia, w tym opisaną w dalszej części mobilność międzynarodową.

W ostatnich latach obserwowany jest wzrost liczby studentów zagranicznych, którzy przyjeżdżają do Polski by uzyskać dyplom ukończenia studiów. W tym kontekście warto zwrócić uwagę, że znaczna część studentów kierunku zarządzanie pochodzi z innych krajów. Tylko w roku akademickim 2022/23 na kierunku zarządzanie studiuje 55 obcokrajowców, głównie z Ukrainy i Białorusi (załącznik 7.9). Procentowy udział obcokrajowców w ogóle studentów na kierunku zarządzanie (649 osób) wynosi 8,5%. Dla porównania w roku akademickim 2019/2020 na kierunku zarządzanie studiuwało 23 zagranicznych studentów. Zatem w przeciągu niedługiego czasu odnotowano 96% wzrost obcokrajowców studiujących na kierunku zarządzanie.

Języki obce na Uniwersytecie Szczecińskim, w tym na kierunku zarządzanie są nauczane w oparciu o Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: Uczenie się, Nauczanie, Ocenianie, ESOKJ (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, CEFR). Absolwent US (I stopnia studiów) powinien reprezentować znajomości przynajmniej jednego języka obcego na poziomie przynajmniej B2 według ESOKJ. Akademickie Centrum Kształcenia Językowego (ACKJ) jest największym na Pomorzu Zachodnim ośrodkiem skupiającym wysoko wykwalifikowaną kadrę w zakresie nauczania języków obcych. Gwarancją ich wysokich kwalifikacji jest pkt 6 § 60 Statutu Uniwersytetu, który stanowi, że „na stanowisku lektora może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej tytuł magistra filologii języka obcego, którego będzie nauczać, a nadto posiadająca odpowiednie przygotowanie pedagogiczne”. ACKJ organizuje kursy oraz egzaminy w zakresie języków obcych i innych działań edukacyjnych, z których mogą korzystać między innymi studenci i kadra akademicka. Ośrodek posiada licencję na organizowanie egzaminów i wydawanie certyfikatów honorowanych na całym świecie. ACKJ jest jednocześnie centrum TOEIC, TOEIC Bridge, TFI WiDAF.

Umiejętności posługiwania się językiem obcym są weryfikowane testem diagnostycznym, tzw. testem poziomującym umiejętności językowe, który jest przeprowadzony na I roku studiów. Test składa się z 90 pytań, podane są 3 odpowiedzi A,B,C; tylko jedna odpowiedź jest poprawna, jeżeli student przerwie test lub nie uzyska oczekiwanego wyniku przy pierwszym podejściu, może podejść jeszcze raz. Możliwe są 2 podejścia do testu. Pod uwagę brany jest najwyższy wynik (kryterium punktacji (0-33%) – poziom A1, (34%-66%) – poziom A2, (67%-100%) – poziom B1). Umiejętności posługiwania się językiem obcym mają także swoje potwierdzenie w programie studiów odbywającym się zgodnie z sylabusami do języków obcych.

Studenci kierunku zarządzanie mogą wybrać jeden lektorat spośród pięciu języków obcych (angielski, niemiecki, hiszpański, francuski, rosyjski). Łączny nakład pracy studenta na studiach I stopnia kierunku zarządzania wynosi 250 godzin, w tym 120 godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych i 60 godzin na studiach niestacjonarnych, a na studiach II stopnia 50 godzin, w tym 30 godzin dydaktycznych (studia stacjonarne) lub 15 godzin dydaktycznych (studia niestacjonarne).

Na I stopniu studiów lektoraty są prowadzone w 4 semestrach na II i III roku studiów. W każdym semestrze po 30 godzin (studia stacjonarne) lub 15 godzin (studia niestacjonarne). Natomiast na II stopniu studiów lektorat jest realizowany na II roku studiów w 3 semestrze w wymiarze 30 godzin (studia stacjonarne) lub 15 godzin (studia niestacjonarne).

W obecnym roku akademickim studenci kierunku zarządzanie uczęszczają na następujące lektoraty:
Studia stacjonarne:

rok 2 i stopień – język: angielski, niemiecki,

rok 3 i stopień – język: angielski, niemiecki,

rok 2 ii stopień - język angielski, niemiecki,

studia niestacjonarne:

rok 2 i stopień – język: angielski, niemiecki,

rok 3 i stopień – język: angielski, niemiecki,

rok 2 ii stopień- język angielski, niemiecki.

Stosowane metody kształcenia w przypadku języków obcych na kierunku zarządzanie to między innymi: konwersacje, symulacja scenek z życia codziennego, słuchanie dialogów, tekstów i wiadomości, oglądanie krótkich filmów (sceny z życia codziennego), czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, ćwiczenia gramatyczne (pisane i interaktywne), pisanie krótkich tekstów (maile, listy), prezentacje samodzielnie przygotowanych zagadnień.

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych odbywa się poprzez: kolokwium, pracę pisemną, esej, recenzję, zajęcia praktyczne (weryfikacja przez obserwację), projekt, egzamin pisemny.

Student jest zobowiązany w trakcie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia opanować przynajmniej jeden język obcy na poziomie B2. Kierunkowym efektem uczenia się w obszarze umiejętności na I roku studiów kierunku zarządzanie jest „absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie języka specjalistycznego”. Na II stopniu jednym z kierunkowych efektów uczenia się w obszarze umiejętności jest „posługiwanie się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie języka specjalistycznego”. Lektorat zarówno na studiach I, jak i II stopnia kończy się zaliczeniem z oceną.

WEFiZ US aktywnie działa na rzecz zapewnienia studentom i kadrze możliwości zdobycia międzynarodowego doświadczenia oraz nowych umiejętności podpisując umowy z uczelniami zarówno z krajów programu (krajami programu są: 27 państw UE, 3 kraje EOG, Serbia, Turcja, Macedonia Północna, Wielka Brytania), jak i krajów partnerskich. Studenci kierunku zarządzanie mają możliwość odbywania mobilności zarówno w krajach UE, jak i poza UE w ramach programu Erasmus+. Studenci mogą w ramach mobilności Erasmus+ realizować studia (SMS) i praktyki (SMP). Wyjazd na studia w Programie Erasmus+ może być zrealizowany tylko w ramach umowy z uczelnią partnerską, która przewiduje mobilność studentów/doktorantów „wyjazd na studia” i podpisaną przed rozpoczęciem kwalifikacji. W tabeli 7.1 przedstawiono mobilność studentów kierunku zarządzanie (wyjazdy na studia) do krajów programu oraz krajów partnerskich, a także przyjazdy studentów zagranicznych na WEFiZ US (załącznik 7.10).

Ponadto studenci i doktoranci mogą realizować praktykę w programie Erasmus+. Wyjazd na praktykę może być zrealizowany do instytucji zarejestrowanych w krajach uczestniczących w programie Erasmus+ tzw. Krajach Programu. Instytucje, w których można zrealizować praktykę to np. uczelnie, instytuty naukowe, placówki badawcze, placówki oświatowe, przedsiębiorstwa, organizacje kościelne, stowarzyszenia, partie polityczne, organizacje pozarządowe i in. W roku akademickim 2019/2020 na praktyki w ramach programu Erasmus+ wyjechało 5 studentów WEFiZ, z tego 2 z kierunku zarządzanie.

Natomiast w r.a. 2020/2021 z praktyk skorzystało 7 studentów Wydziału, w tym 2 studentów zarządzania, zaś w r.a. 2021/22 – 6 studentów Wydziału (w tym jeden student zarządzania).

Tabela. 7.1 Mobilność studentów kierunku zarządzanie oraz studentów WEFiZ (studia) w ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2022

Studenci/RA	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023 semestr zimowy
Studenci wyjeżdżający (kraje programu)	2 osoby Universidade Autonoma De Lisboa/ Portugalia, 1 osoba Universidad Catolica De Valencia "San Vicente Martir"/ Hiszpania	1 osoba University of Rijeka/ Chorwacja	1 osoba Kiel University/ Niemcy 1 osoba Johannes Gutenberg University of Mainz, Niemcy	1 osoba Kiel University/ Niemcy 1 osoba Johannes Gutenberg University of Mainz, Niemcy
Studenci przyjeżdżający (dotyczy WEFiZ), kraje programu	106	30	108	38
Studenci wyjeżdżający (kraje partnerskie)	0	0	0	0
Studenci przyjeżdżający (dotyczy WEFiZ), kraje partnerskie, doktoranci	9	4	10	2

Mobilności dydaktyczne kadry akademickiej STA w ramach programu Erasmus+ można realizować wyłącznie w ramach podpisanych umów interinstytucjonalnych oraz w ramach dyscyplin. Lista uczelni partnerskich (kraje programu), do których może aplikować kadra dydaktyczna (stan na 06.02.2023 r.) stanowi załącznik 7.5. Kadra może realizować także wyjazdy szkoleniowe STT, których celem jest doskonalenie zawodowe w partnerskiej instytucji szkolnictwa wyższego lub innej organizacji w jednym z krajów programu w formie szkoleń. Te same mobilności kadra może realizować w krajach partnerskich. Warto dodać, że mobilności STT były realizowane także w przedsiębiorstwach zagranicznych. Wyjazdy STA i STT do krajów programu oraz krajów partnerskich pracowników Wydziału w latach 2018-2022 przedstawiono w tabeli 7.2. Szczegółowe dane dotyczące tych wyjazdów znajdują się w załączniku 7.11. Znaczna część z tych mobilności realizowana była przez kadrę Instytutu Zarządzania. Niestety pandemia COVID-19 miała znaczący wpływ na realizację wyjazdów pracowników w ramach programu Erasmus+ kraje programu i kraje partnerskie w 2020 r.

Tabela 7.2 Mobilność kadry w ramach programu Erasmus+ w latach 2018-2022

Mobilność	2018	2019	2020	2021	2022
STA (kraje programu)	18	37	7	20	12
STT (kraje programu)	44	37	10	48	22
STA (kraje partnerskie)	7	13	0	2	5
STT (kraje partnerskie)	3	3	0	2	11

Wyjazdy międzynarodowe wzbudzają duże zainteresowanie kadry akademickiej. Warto zaznaczyć, że liczba realizowanych mobilności kadry w ramach programu Erasmus+ do krajów programu mogłaby być większa, gdyby nie wprowadzone limity wyjazdów, np. w roku akademickim 2022/23 limit

wyjazdów STT pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych dla poszczególnych wydziałów (w tym WEFiZ) jest równy limitowi wyjazdów dydaktycznych STA tych jednostek i wynosi tylko 3 wyjazdy. Podobna sytuacja miała miejsce z wyjazdami do krajów partnerskich, gdzie w ramach jednego projektu pracownik może aplikować o tylko jedną mobilność STA lub STT. W projekcie 2020-1-PL01-KA107-079886 (okres trwania 1.08.2020 – 31.07.2023), kadra miała możliwość realizacji 4 mobilności STT i 29 mobilności STA w 14 krajach, przy czym limit ten dotyczył całego Uniwersytetu Szczecińskiego, a nie pojedynczego Wydziału (<https://dsm.usz.edu.pl/erasmus/wyjazdy-krajow-programu/dla-pracownikow/stt/>).

Kadra realizuje także staże międzynarodowe poza programem Erasmus+. Cześć wyjazdów na staże międzynarodowe została zrealizowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019 – 2022. W ramach tego programu kadra odbyła mobilności do: Utrecht Summer School (Holandia), Jan Evangelista Purkyně University in Usti nad Labem (Czechy), Akademia Policyjna w Pradze (Czechy), Polytechnic Institute of Setúbal (Portugalia). Ponadto kadra zrealizowała staże międzynarodowe w: Brno University of Technology, Faculty of Business and Management (Czechy), West Georgia University (USA), National Economics University (Wietnam), Institut Teknologi Sepuluh Nopember (Indonezja).

Kadra Instytutu Zarządzania publikuje artykuły naukowe w języku angielskim, które są wydawane zarówno w polskich czasopismach i monografiach, jak i czasopismach zagranicznych np. Journal of Cleaner Production, International Journal of Environmental Research and Public Health, European Research Studies Journal, Technological and Economic Development of Economy, Business Strategy and the Environment, Energies, Sustainability, Science of the Total Environment. Warto podkreślić, że tylko w 2022 r. pracownicy Instytutu Zarządzania opublikowali między innymi 7 artykułów za 200 pkt, 49 artykułów za 140 pkt i 49 artykułów za 100 pkt (załącznik 7.4).

Pracownicy Instytutu Zarządzania stanowiący przeważającą część kadry na kierunku zarządzanie realizują granty i projekty międzynarodowe, zarówno jako kierownicy jak i wykonawcy. Przykładami projektów międzynarodowych są np. „Digital innovation”, „Co-Creation Aid Kit 4.0”, „Visual Literacy for Engineering Education”, w których kierownikiem była dr K. Łobacz, czy też „Establishing an international Cleantech Cooperation Structure in the South Baltic Region”, „Lean Innovation for Micro Enterprises” (kierownik projektu dr J. Markiewicz). Ponadto pracownicy instytutu Zarządzania byli wykonawcami projektów międzynarodowych między innymi: „Students' support towards entrepreneurial spirit development”, „Euro-African Network of Excellence for Entrepreneurship and Innovation (INSTART)”, „Kulturamt Stadt Eberswalde” – „Weihnachtsmarkt Eberswalde mit deutschen und polnischen Kunsthandwerkern”, „European Baltic Sea Region Forum for Gender Equality and Growth, 3.0”, „Past, present and future challenges of HRM in V4 countries”, Personalized Engineering Education in Southern Africa (PEESA III).

Kadra kierunku zarządzanie brała aktywny udział w międzynarodowych konferencjach odbywających się zarówno za granicą, jak i w Polsce (załącznik nr 4) np. EURAM 2022 „Leading Digital Transformation”, „26th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems (KES 2022)”, „Marketing Changes to Meet Sustainability Goals”, „Annual Circle Conference for Marketing, Management, Finance, Consumer Behavior”, Tourism and Retailing Research, „Third e-World Marketing Summit, organized by Kotler Impact Never Stop Organization”, „International Conference on Applied Business & Economics”, „The Fourth Global Conference on Creating Value”, „5th Dubrovnik International Economic Meeting (DIEM). Global Challenges, Crisis Management and Sustainable Development”. Ponadto pracownicy Instytutu Zarządzania byli organizatorami lub współorganizatorami wielu konferencji międzynarodowych (w tym konferencji cyklicznych) np: The Fourth Global Conference on Creating Value, ISRCM2 (International Student Conference in Marketing) „The new normal: Embracing change and transformation in industry 4.0”, Konferencja Międzynarodowa „People of Management - Management for People”, „International Symposium on Information Tools in Management”, „International Conference on Applied Business and Economics”, International Scientific Conference „Economy, Management, Environment”, Scientific International Conference „Economics and Management from a Global Perspective”. Warto dodać, że

kadra kierunku zarządzanie brała udział w komitetach Rad Naukowych/Programowych oraz Komitetach Organizacyjnych tych konferencji.

Monitorowanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się na kilku płaszczyznach. Na poziomie Wydziału, Koordynator ds. wymiany międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ dla kierunku zarządzanie dokonuje analizy ilościowej i jakościowej mobilności pracowników i studentów. Kolejnym podmiotem odpowiedzialnym za realizację wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale jest Prodziekan ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju, który dokonuje analizy z badań dotyczących procesu jakości kształcenia na kierunku zarządzanie.

Natomiast na poziomie Uczelni monitorowaniem umiędzynarodowienia zajmuje się Dział Spraw Międzynarodowych (DSM), który w corocznym sprawozdaniu z działalności przedstawia wyniki i ocenia trend procesu umiędzynarodowienia Uczelni (załącznik nr 7.13). Dział Spraw Międzynarodowych jest jednostką odpowiedzialną za wymianę oraz inicjowanie współpracy międzynarodowej, które są jednym z elementów umiędzynarodowienia uczelni, a w szeroko rozumianym kontekście wpływają także na umiędzynarodowienie kształcenia.

Na Wydziale funkcjonuje wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia (załącznik 7.14). Podmiotem odpowiedzialnym za realizację tego systemu na Wydziale jest między innymi Zespół kierunkowy, którego jednym z wielu zadań jest dokonywanie okresowych przeglądów programu studiów oraz warunków realizacji procesu kształcenia na kierunku zarządzanie, a także występowanie z propozycją zmian w niniejszym zakresie. Wśród działań, które mają pomóc w lepszym monitoringu i ocenie umiędzynarodowienia na kierunku zarządzanie zespół zaproponował, aby coroczną ankietę skierowaną do studentów kierunku poszerzyć o kwestie związane z umiędzynarodowieniem (załącznik 7.15 – protokół zebrania -brak dokumentu w MSTeams). Warto dodać, że jakość kształcenia kierunku zarządzanie, plany jego rozwoju są także poddawane dyskusji w trakcie zebrań Zespołu kierunkowego zarządzanie. Dyskusje te dotyczą także kwestii umiędzynarodowienia zarówno w aspekcie dydaktycznym jak i naukowym. Dokonując analizy aspektów umiędzynarodowienia kierunku zarządzanie Zespół zwrócił między innymi uwagę, na to, aby położyć większy nacisk na (załącznik 7.15):

- współpracę naukową ze studentami,
- wzmocnienie współpracy z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce i na świecie,
- zwiększenie wymiany studentów z zagranicznymi ośrodkami naukowymi,
- intensyfikację realizacji nowych projektów międzynarodowych,
- zwiększenie ilości wizytujących profesorów z zagranicznych ośrodków naukowych,
- wymianę wiedzy dotyczącą programów studiów z polskimi i zagranicznymi ośrodkami.

Powyższe kwestie są realizowane w ramach kierunku zarządzanie, jednak ich wzmocnienie w dobie dużego nacisku na kwestie umiędzynarodowienia Uczelni w Polsce wydają się wskazane.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia, w tym WEFIZ dysponują kompleksowym systemem udzielania studentom wsparcia w procesie uczenia się w obszarach nauki, dydaktyki, organizacji, informacji, planowania i rozwijania karier zawodowych i sportowych, pomocy materialnej i pomocy psychologicznej czy podstawowej opieki zdrowotnej. Zakres i rodzaje udzielanego przez WEFIZ wsparcia są dostosowane do indywidualnych potrzeb i sytuacji studentów. Szczególną opieką ze strony WEFIZ otoczeni są studenci z niepełnosprawnościami, studenci zagraniczni oraz studenci, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. W działaniach tych Władze oraz jednostki administracyjne wspiera Samorząd Studencki, który na swojej stronie internetowej (<https://samorząd.usz.edu.pl/>) oraz na swoich profilach w mediach społecznościowych (m.in. na Facebooku (<https://www.facebook.com/samorząd.wefiz/>)) publikuje najważniejsze informacje.

Na WEFIZ podejmowane są działania prowadzące do zapewnienia studentom jak najlepszej opieki. Powołanych jest dwóch Prodziekanów ds. studenckich, którzy formalnie przypisani są do kampusów Cukrowa i Mickiewicza. W przypadku nieobecności, któregoś z Prodziekanów jego obowiązki doraźnie przejmuje drugi z nich. Prodziekani pełnią dyżury dziekańskie, których cotygodniowe terminy podane są na stronie wydziałowej: <https://efz.usz.edu.pl/studenci/dziekanat/>. W trakcie dyżuru dziekańskiego studenci mogą pozyskać informacje nt. swojej sytuacji studenckiej oraz otrzymać propozycje możliwych rozwiązań przysługujących studentowi zgodnie z Regulaminem studiów.

Na Uczelni funkcjonuje Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI), którego zadaniem jest pomoc i wsparcie użytkowników w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych i nowoczesnych. UCI odpowiedzialne jest za utrzymywanie i prawidłowe funkcjonowanie infrastruktury cyfrowej, uczelnianych systemów informatycznych oraz działa w zakresie rozwoju narzędzi i kompetencji cyfrowych. Pełni także funkcję obsługi użytkowników sieci uczelnianej i umożliwia im zgłaszanie oraz rozwiązywanie ich problemów dzięki dedykowanej zakładce „Pomoc”. W okresie pandemicznym, gdy wprowadzono i wykorzystywano oprogramowanie do kształcenia na odległość, UCI było odpowiedzialne za wsparcie użytkowników sieci uczelnianej korzystających z tego typu oprogramowania oraz jego niezawodność. Pracownicy, jak i studenci WEFIZ mogli i nadal mogą liczyć na pomoc i w tym zakresie.

Znaczącą rolę w pomocy i wprowadzaniu studentów Uczelni na rynek pracy odgrywa Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego (ABK). ABK wspiera nie tylko studentów, ale również absolwentów Uczelni w wyborze ich ścieżki zawodowej oraz pomaga im w znalezieniu zatrudnienia spełniającego ich oczekiwania, aspiracje i kwalifikacje (<https://abk.usz.edu.pl/zadania-abk-us/>). Wspieranie studentów i absolwentów jest nadrzędną misją ABK, a realizowana ona jest poprzez:

- prowadzenie i bieżące aktualizowanie bazy ofert pracy, staży, praktyk i wolontariatu,
- przygotowywanie wielotematycznych bezpłatnych warsztatów i szkoleń – samodzielnie i przy współdziałaniu z firmami i instytucjami,
- współpracę z pracodawcami, instytucjami i organizacjami z całego kraju,
- bezpłatne udostępnianie publikacji, informatorów i poradników związanych z rynkiem pracy i rozwojem osobistym,
- zapoznavanie studentów i absolwentów ze standardami tworzenia dokumentów aplikacyjnych na indywidualnych konsultacjach,
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów uczelni, co pozwala na dopasowanie programów studiów do potrzeb zmieniającego się rynku pracy,
- świadczenie doradztwa zawodowego,
- współorganizowanie wydarzeń takich jak Targi i Giełda Pracy,
- wydawanie cotygodniowego newslettera zawierającego informacje z życia Uczelni, oferty dla studentów i absolwentów i inne.

W celu umożliwienia studentom efektywnego wejścia na rynek pracy i podjęcia przez nich satysfakcjonującego zatrudnienia, Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego wystosował list do Dziekanów

Wydziałów US (załącznik 8.1). W liście tym szczegółowo zostały opisane rekomendacje dla Wydziałów dotyczące udostępnienia profesjonalnych narzędzi, mogących zwiększyć szanse studentów na rynku pracy. List ten jest pokłosiem podpisanej umowy z czerwca 2022 r. przez Rektora US i firmę Profi Competence Europe oraz międzynarodową firmę JobTeaser. Wynikiem tej umowy jest nieodpłatne dostarczenie dostępu do nowoczesnej, międzynarodowej platformy rekrutacyjnej Career Center dla Uczelni. Unikatowy projekt łączący działania akademickie z biznesem i rynkiem pracy pozwala studentom (również kierunku zarządzania) na wykonywanie profesjonalnych testów dotyczących określenia ich kompetencji, budowania świadomości własnych zasobów, cech osobowościowych i zawodowych. Przeprowadzenie testów skutkuje tworzeniem raportów określających powyższe informacje i może wpływać efektywnie na proces rozwoju zawodowego oraz dostarczać zalecenia związane z własnym rozwojem. Ponadto, do dyspozycji studentów w ramach platformy zostały udostępnione profile firm oraz informacje na temat wydarzeń związanych z rozwojem kariery – szkoleń, giełd pracy, ofert pracy, praktyk, staży polskich i zagranicznych oraz kalendarz do umawiania spotkań z doradcami zawodowymi. Wspomniana platforma rekrutacyjna jest obsługiwana przez Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego. Właśnie w tej komórce funkcjonują wspomniani doradcy zawodowi, dostępni dla studentów.

Wsparcie w procesie uczenia się i przygotowanie do wejścia na rynek pracy realizowane jest również w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego. Doktoranci we współpracy z kadrą naukowo-dydaktyczną organizują spotkania z przedsiębiorcami w ramach cyklu „Spotkanie z praktykiem”. Uczelnia zapewnia wybranym doktorantom możliwość przystąpienia do studiów ramach Doktoratu wdrożeniowego.

Od momentu rozpoczęcia kształcenia na kierunku zarządzanie student zostaje otoczony wsparciem ze strony WEFIZ. Wszelkie niezbędne informacje są publikowane na stronie <https://efz.usz.edu.pl/studenci/dziekana/>. Pierwsze dni roku akademickiego poświęcone są na tzw. dni adaptacyjne, podczas których odbywają się spotkania z władzami WEFIZ, opiekunem roku i Samorządem Studenckim.

WEFIZ zapewnia studentom możliwość rozwoju swoich zainteresowań naukowych. Przejawia się to przede wszystkim w programie studiów, który pozwala studentom na swobodny dobór zajęć fakultatywnych oraz modułów, które będą pogłębiały ich wiedzę w wybranych dziedzinach. Studenci mają także możliwość wyboru seminariów dyplomowych, prowadzonych przez specjalistów z zakresu określonych dziedzin.

Na WEFIZ funkcjonuje 8 kół naukowych silnie powiązanych z programem studiów kierunku zarządzanie i adresowanych bezpośrednio do studentów tego kierunku. Informacje o kołach naukowych i ich charakterystyce są publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni pod adresem (<https://zar.usz.edu.pl/ksztalcenie/kola-naukowe/>). Studenci kierunku zarządzanie w celu pogłębiania wiedzy stosownej do właściwych sobie zainteresowań tematycznych z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, mogą przystąpić do następujących kół naukowych:

- KN „Biznes Innowacje Networking”
- KN „Efekt Flow Leadership”
- KN „Ekonomiki Przedsiębiorstw”
- KN „Kaizen”
- KN „Lean&Smart”
- KN Marketingu
- KN Organizacji i Zarządzania „Inicjatywa”
- KN „Project”.

Koła naukowe oprócz stwarzania możliwości pogłębienia wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, umożliwiają studentom rozszerzenie umiejętności praktycznych i organizacyjnych oraz pozwalają na przystąpienie do uczestnictwa w inicjatywach społecznych. Nauczyciele akademicy są także zaangażowani w działalność studenckich kół naukowych, w których pełnią funkcję opiekunów naukowych. Koła naukowe mogą uzyskać finansowanie na zasadach określonych w Regulaminie ds. Uczelnianych Organizacji Studenckich, ale również mogą pozyskiwać inne źródła finansowania - od

WEFIZ, zewnętrzne itp. Informacje i wyjaśnienia w zakresie finansowania kół są podane na stronie internetowej jednostki odpowiedzialnej za działalność kół naukowych: <http://sks.usz.edu.pl/>. Ponadto Opiekunowie Kół są zobowiązani do corocznego sporządzania raportu z działalności Kół Naukowych, który to raport zawiera informacje dotyczące m.in. aktywnych członków, podejmowanych inicjatyw naukowych i organizacyjnych oraz społecznych. Raport jest przekazywany do Rektoratu Uniwersytetu Szczecińskiego.

W ramach Szkoły Doktorskiej US (do której przyjmowani są także kandydaci związani z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości) działalność prowadzi Interdyscyplinarne Koło Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego (IKSDUS). Każdy chętny do zaangażowania się w działalność IKSDUS doktorant ma szansę na bycie współorganizatorem szeregu inicjatyw m. in.: spotkań naukowych z autorami, wykładów otwartych, konferencji ogólnokrajowych i międzywydziałowych, seminariów doktorancko-studenckich. Do najpoważniejszych sukcesów IKSDUS należy wymienić zorganizowanie Międzynarodowej Multidyscyplinarnej Konferencji Doktorantów Uniwersytetu Szczecińskiego; realizację projektu opartego na szeregu spotkań konferencyjnych pt. „Lokalne Spotkania Interdyscyplinarne”; prowadzenie inicjatyw społecznych w ramach akcji „#UszydoGóry”. Wszelkie działania podejmowane przez IKSDUS dążą do jak najszerszego rozprzestrzenienia się w społeczności akademickiej, co skutkuje uzyskiwaniem patronatów nie tylko od podmiotów badawczo-naukowych, ale również tych z otoczenia społeczno-gospodarczego. Podsumowanie dotychczas dwuletniej działalności IKSDUS wraz z wykazem zrealizowanych inicjatyw i osiągnięć jest dostępne na głównej stronie internetowej Koła pod adresem <https://szkoladoktorska.usz.edu.pl/interdyscyplinarne-kolo-naukowe-doktorantow/>.

Studenci Uczelni, w tym także studenci kierunku zarządzanie mają możliwość uczestnictwa w programie MOST. Jest to system mobilności studentów, pozwalający jego uczestnikom na odbycie części studiów poza uczelnią macierzystą. Od roku akademickiego 2019/2020 z programu wymiany skorzystało 3 studentów zarządzania, a w tym samym okresie Uczelnia umożliwiła uczestnictwo w zajęciach na tym kierunku dla 1 studenta przyjeźdnego. Uniwersytet Szczeciński jest jedną z 19 Uczelni w całej Polsce biorących udział w tym programie. Program pozwala uczestniczącym w nim studentom na przystępowanie do zajęć nieoferowanych w uczelni macierzystej, dostęp do bibliotek i laboratoriów uczelni przyjmującej, kontakt ze specjalistami z interesujących studentów dziedzin w Uczelni przyjmującej oraz możliwość rozwoju zainteresowań, pogłębiania wiedzy i nawiązywanie nowych kontaktów. Warunkiem uczestnictwa w programie jest zaliczenie drugiego semestru studiów jednolitych magisterskich lub studiów I stopnia. Dla studentów II stopnia możliwość wyjazdu zapewnia zaliczenie pierwszego semestru studiów. Dodatkowy warunek stanowi zaliczenie semestru/roku poprzedzającego wyjazd. Aplikację na wyjazd studenci mogą składać w witrynie internetowej pod adresem <https://most.uka.uw.edu.pl/>. Rozpatrzenie i akceptacja lub odrzucenie wniosku należy do Uczelnianej Komisji Kształcenia. Po przystąpieniu do programu, student nie traci możliwości pobierania i wypłacania świadczeń socjalnych w swojej uczelni macierzystej. Regulamin programu, wzory podań, wykaz uczelni oraz koordynatorów biorących udział w programie oraz inne informacje znajdują się na stronie internetowej Uniwersytetu Szczecińskiego pod adresem <https://studenci.usz.edu.pl/most/>.

Studenci Uczelni mają możliwość aplikowania do programu Erasmus+, który umożliwia im uczenie się za granicą, realizację części studiów i praktyk. Jest to program, którego realizatorem w Polsce jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Komórką odpowiedzialną za przyjmowanie i przekazywanie wniosków studenckich związanych z uczestnictwem w programie jest Dział Spraw Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego (DSM). DSM koordynuje działania zwłaszcza w zakresie Mobilności edukacyjnej, co stanowi jeden z dwóch elementów struktury programu Erasmus+, obok Współpracy z organizacjami i instytucjami. Na swojej stronie internetowej DSM gromadzi i przekazuje publicznie informacje dotyczące zasad mobilności studenckiej, aktualnych ofert zagranicznych oraz zamieszcza pomocnicze materiały dla zainteresowanych takie jak szkolenia językowe, międzykulturowe i z zarządzania projektami w formie samodzielnej (<https://dsm.usz.edu.pl/self-study/>) oraz publikacje pomocne w codziennej komunikacji w języku angielskim (załącznik 8.2). W ostatnich latach studenci

kierunku zarządzanie chętnie korzystali z możliwości programu, co potwierdzają informacje udostępniane przez DSM (załącznik 8.3).

Uczelnia współpracuje z państwowymi i międzynarodowymi podmiotami angażującymi się w mobilność edukacyjną. Do najważniejszych partnerów w tym zakresie należy zaliczyć Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA), Research in Poland, Euraxess Researchers In Motion czy Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej (DAAS Polska) (<https://dsm.usz.edu.pl/>). Inne programy, które wpisują się w realizowanie misji kształcenia studentów na drodze wymiany to EDUKACJA (<https://https://usz.edu.pl/program-edukacja/>) i Fulbright Poland (<https://dsm.usz.edu.pl/fulbright/>). Dla studentów przewidziane są stypendia naukowe, które mają zmobilizować ich do osiągnięcia lepszych wyników w nauce. Osobom, które uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce przyznawane są one według zasad określonych w Zarządzeniu nr 112/2022 Rektora US z dnia 1 sierpnia 2022 r., w sprawie ustalenia Zasad przyznawania stypendium Rektora dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Studenci mogą także ubiegać się o stypendium Prezydenta Miasta Szczecina oraz stypendium Ministra za znaczące osiągnięcia. Najważniejsze informacje dotyczące składania wniosków o wskazane stypendia oraz sposobu ich składania udostępnione są na stronie internetowej uczelni: <https://studenci.usz.edu.pl/stypendia/#3>. Dodatkowych informacji udzielają pracownicy DOS.

Do ważnych narzędzi motywowania studentów do osiągnięcia efektów uczenia się należy zaliczyć corocznie organizowany przez Dziekana konkurs na najlepsze prace dyplomowe. Jego laureaci otrzymują nagrody, a promotorzy zwycięskich prac otrzymują list gratulacyjny. Wszelkie informacje na temat konkursu wraz z wynikami są publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni pod adresem <https://efz.usz.edu.pl/studenci/konkurs-dziekana/>.

WEFIZ wspiera studentów, którzy chcą rozwijać swoje pozanaukowe pasje, jak np. zdolności sportowe, artystyczne czy organizacyjne. Na Uczelni działa chór, który kilkakrotnie koncertował w Filharmonii Szczecińskiej i Operze na Zamku w Szczecinie. Dla osób, które wyróżniają się w innym niż nauka obszarze aktywności przewidziane jest przede wszystkim wsparcie w postaci Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), natomiast dla studentów, którzy uzyskują wybitne osiągnięcia w nauce lub sporcie, przyznawany jest dodatkowo Indywidualny Program Studiów (IPS). Studenci kierunku zarządzanie niejednokrotnie w ostatnich latach korzystali głównie z IOS, bardzo sporadycznie z IPS – w ostatnich latach odnotowano jedynie jeden taki przypadek dla studenta kierunku zarządzanie. Zasady przyznawania IOS oraz IPS znajdują się w Regulaminie studiów. Studenci mają możliwość skorzystania z oferty sportowej przygotowanej przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego, uczestniczyć w Dniach Sportu i zawodach sportowych organizowanych w trakcie Juwenaliów. Ponadto, Uczelnia zapewnia studentom możliwość uczestnictwa w działalności na rzecz rozwoju pracowni i studia telewizyjnego oraz rozgłośni radiowej Uniwersytetu Szczecińskiego, które swoją siedzibę posiadają w Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności.

W Uniwersytecie Szczecińskim w celu opieki nad studentami zagranicznymi powoływani są koordynatorzy ds. wymiany międzynarodowej. Dla ułatwienia studentom wymiany międzynarodowej, cyklicznie odbywają się spotkania informacyjne. Uzupełnienie studenckiej mobilności stanowi krajowa wymiana studencka w ramach programu MOST. Studentom, którzy przyjeżdżają na WEFIZ oraz chcą wyjechać na odbycie części studiów do innych polskich uczelni, towarzyszy specjalnie powołany do tego koordynator (m.in. udziela studentom informacji nt. możliwości wyjazdów oraz wsparcia podczas procesu rekrutacji). Szczegółowe informacje nt. zagranicznych i krajowych wyjazdów udostępnione są na stronie internetowej WEFIZ w zakładce <https://efz.usz.edu.pl/studenci/programy-wymiany-studentow/>.

Uczelnia zapewnia również możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej w Punkcie Pomocy Psychologicznej dla Studentów i Pracowników US (<http://uce.usz.edu.pl/punkt-pomocy-psychologicznej/>).

Studenci mogą korzystać także z pomocy prawnej. Bezpłatnych porad udzielają studenci "Kliniki Prawa" Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego (utworzona mocą Zarządzenia Rektora US nr 40/2021).

Konsekwencją Zarządzenia Rektora US nr 82/2021 na Uczelni powołany został Zespół do spraw zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (załącznik 8.4). Do najważniejszych zadań Zespołu należy:

- realizacja obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 ze zm.),
- identyfikacja osób i potrzeb szczególnych,
- wsparcie dostępu do usług świadczonych przez US dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- przygotowanie, wdrożenie i koordynacja „Planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”,
- weryfikacja zapewnienia Uniwersytetu Szczecińskiego dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie ze standardami ustawy.

Zespół działa w stałym kontakcie i porozumieniu z Pełnomocnikiem Rektora ds. równego traktowania oraz Pełnomocnikiem Rektora ds. społecznej odpowiedzialności uczelni.

Określenie szczegółowego sposobu realizacji uprawnień osób ze szczególnymi potrzebami na Uczelni odbywa się w oparciu o Zarządzenie Rektora US nr 26/2022 (załącznik 8.5). W Zarządzeniu ustanowiono:

- zasady pozyskiwania odpowiedniej komunikacji z Uczelnią przez osoby ze szczególnymi potrzebami,
- możliwości wskazywania braku dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej lub cyfrowej,
- sposoby składania żądań i wniosków o zapewnienie dostępności cyfrowej,
- zasady rozpoznawania żądań i wniosków,
- zasady zapewnienia i odmowy dostępności,
- możliwości i procedury związane z rozpatrywaniem skarg i skarg do Prezesa Zarządu PFRON.

Stosowne wzory podań dotyczące zgłaszania spraw związanych z zapewnieniem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami stanowią załączniki do Zarządzenia (załączniki 8.6-8.8), które są dostępne na stronie Uczelni.

W Uniwersytecie Szczecińskim system wsparcia studentów ze stwierdzonymi niepełnosprawnościami jest dostosowany do ich indywidualnych potrzeb, zależnych od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Zgodnie z Regulaminem studiów US (<https://studenci.usz.edu.pl/regulamin-studiow/>) mają oni prawo do szczególnych warunków uczestnictwa w zajęciach oraz realizacji programu studiów w oparciu o indywidualną organizację studiów, a w uzasadnionych przypadkach także indywidualnych zajęć oraz indywidualnej opieki wybranego nauczyciela akademickiego. Oferowane przez WEFIZ działania na rzecz studentów z niepełnosprawnościami to również e-learning, stypendia specjalne, pośrednictwo w kontaktach z Akademickim Biurem Karier, proponującym studentom szkolenia i warsztaty (w ramach tej jednostki organizowane jest dodatkowe pośrednictwo pracy dla osób z niepełnosprawnościami).

Organizacją odpowiednich form wsparcia studentów z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia im pełnego udziału w procesie kształcenia, zajmuje się Biuro ds. osób niepełnosprawnych Uniwersytetu Szczecińskiego (BON) (<https://bon.usz.edu.pl/>). Istotnym elementem wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest pomoc organizacyjna i merytoryczna adresowana do nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, mających na co dzień kontakt z osobami z orzeczeniem o niepełnosprawności

Przedsięwzięciem, którego celem jest poprawa dostępności Uniwersytetu Szczecińskiego dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami, jest realizowany w ramach konkursu "Uczelnia dostępna" oraz współfinansowany z funduszy Europejskich w partnerstwie z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie, projekt "Uniwersyteckie Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie" (<https://bon.usz.edu.pl/universyteckie-centrum-wiedzy-o-dostepnosci/>). W ramach dostosowania i rozwoju systemu wsparcia dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami Uniwersytetu Szczecińskiego, realizowany jest projekt pt. MaximUS dostępności w partnerstwie ze stowarzyszeniem Twoje Nowe Możliwości (załącznik 8.9). Środki na realizację projektu również pochodzą z funduszy Europejskich. Celem projektu jest zwiększenie

świadomości pracy z osobami z niepełnosprawnością dla różnych grup zawodowych i pracowników uczelni. Realizacja opiera się na przeprowadzaniu cyklu szkoleń w formacie blokowym, które to bloki obejmują: szkolenia świadomościowe dla wszystkich pracowników US, szkolenia specjalistyczne dla kadry naukowo-dydaktycznej oraz kadry administracyjnej i pomocniczej, a także warsztaty dla kadry zarządzającej.

Proces rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zazwyczaj rozpoczyna się w odpowiedniej dla właściwego Wydziału Sekcji ds. Studenckich – w Dziekanacie. Na stronie Uniwersytetu Szczecińskiego jest dostępny komplet wzorów wniosków, które student może wydrukować, wypełnić i złożyć w Dziekanacie w dotyczącej studenta kwestii (<https://dos.usz.edu.pl/wzory-dokumentow/>). Złożenie wniosku przez studenta skutkuje uruchomieniem procesu rozpatrywania i określania zasadności zgłaszanych i opisanych w odpowiednim podaniu spraw. W zależności od rodzaju zgłaszanej sprawy, złożony wniosek jest przekazywany do odpowiedniej instancji. Wszelkie informacje dotyczące godzin otwarcia i kontaktu do osób pracujących w Dziekanacie są dostępne na stronie WEFIZ pod adresem <https://dos.usz.edu.pl/cukrowa/>. Student może również załatwiać sprawy i zgłaszać wnioski drogą elektroniczną poprzez funkcjonujący na WEFIZ system e-Prodziekan. Sprawy studenckie mogą być również zgłaszane ustnie, bezpośrednio w Dziekanacie czy też drogą telefoniczną lub mailową. Wszelkie skargi i wnioski, w zależności od wagi i specyfiki sprawy, mogą być rozpatrywane w określonym toku. Problemy zgłaszane Prodziekanowi ds. studenckich – ustnie, drogą mailową czy telefoniczną – często są rozpatrywane przez Prodziekana, który posiada do tego odpowiednie kompetencje. Odpowiedzi na wnioski lub skargi studentów przyjmują formę pisemną i są zaadresowane bezpośrednio do wnioskodawcy. Inny tok przyjmują problemy, za których rozpatrzenie i propozycję rozwiązania odpowiadają Zespoły Kierunkowe ds. Jakości i Programów Kształcenia – zgłaszane problemy do tych instancji są dyskutowane na forum odpowiedniego Zespołu, w porozumieniu z jego członkami. Dopiero podjęcie kwestii podczas zebrania odpowiednich organów i wydanie opinii przez każdego z jego członków, skutkuje wydaniem właściwej decyzji i odpowiedzi na skargę lub wniosek.

Uczelnia prowadzi działania dotyczące przeciwdziałaniu mobbingowi w Uniwersytecie Szczecińskim. Wraz z Zarządzeniem nr 7/2020 Rektora US wprowadzony został Regulamin przeciwdziałania mobbingowi (załącznik 8.10). Konsekwencją tych działań było powołanie Komisji Antymobbingowej w Uniwersytecie Szczecińskim jak wynika z Zarządzenia nr 154/2020 zmienionego Zarządzeniem nr 151/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 7 listopada 2022 r. (załącznik 8.11). Powyższe działania, mimo że prowadzone szczególnie w interesie ochrony samych pracowników Uczelni, mogą skutecznie wpłynąć na budowę świadomości i umiejętność rozpoznawania sytuacji noszących znamiona dyskryminacji wymierzonej w kierunku studentów Uczelni lub będących przypadkami naruszenia bezpieczeństwa i zagrożenia.

Wynikiem Zarządzenia Rektora US nr 09/2021 było powołanie i określenie zasad funkcjonowania Komisji Pojednawczej w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 8.12). Zadaniem Komisji jest rozpatrywanie roszczeń pracowników ze stosunku pracy, a celem jest polubowne załatwianie sporów wynikających na tym polu.

W ramach prowadzonych działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz ustalania zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, a także pomocy jej ofiarom, Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego powołał Pełnomocnika ds. Równego traktowania (załączniki 8.13-8.15). Do zadań Pełnomocnika o tym charakterze należy wskazać:

- podejmowanie działań mających na celu pełne poszanowanie i urzeczywistnienie zasady równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek cechę,
- diagnozowanie i monitorowanie przypadków dyskryminacji i nierównego traktowania oraz opracowanie procedury zgłaszania i reagowania na te przypadki,
- rozwijanie kultury poszanowania różnorodności i troski o inkluzowość we wszystkich obszarach funkcjonowania uczelni,

- inicjowanie rozwiązań na rzecz równego traktowania dla całej społeczności akademickiej,
- podejmowanie działań edukacyjnych na rzecz upowszechniania wiedzy oraz promowania postaw związanych z szacunkiem i równym traktowaniem, a także przeciwdziałanie negatywnym stereotypom i mowie nienawiści, w szczególności w formie spotkań, szkoleń, warsztatów oraz konferencji kierowanych do społeczności akademickiej,
- tworzenie procedur antydyskryminacyjnych oraz promowanie i upowszechnianie postaw zapewniających równe traktowanie,
- udzielanie wsparcia osobom pokrzywdzonym, przed wszystkim poprzez udostępnienie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia i specjalistycznej pomocy,
- współpraca z Komisją Pojednawczą, Komisją Antymobbingową oraz z pozostałymi pełnomocnikami Rektora w zakresie edukacji i promowania postaw sprzyjających tolerancji i poszanowaniu różnorodności oraz w zakresie przeciwdziałania zachowaniom dyskryminacyjnym,
- reprezentowanie Uczelni m.in. na konferencjach, seminariach dotyczących tematu równego traktowania i niedyskryminacji, a także współpracy z instytucjami rządowymi (m.in. Pełnomocnikiem Rządu ds. równego traktowania, Rzecznikiem Praw Obywatelskich) i samorządowymi (m.in. Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego) oraz organizacjami, których zadaniem jest wspieranie zasady równego traktowania.

Procedury przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji na Uniwersytecie Szczecińskim, w szczególności molestowania i molestowania seksualnego oraz wiktylizacji członków społeczności akademickiej, zostały określone w Regulaminie przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Szczecińskim – Zarządzenie Rektora US nr 21/2022 (załącznik 8.16). Postanowienie ogólne regulaminu stanowi tworzenie bezpiecznego, wolnego od dyskryminacji środowiska dla wszystkich uczestników życia akademickiego, chroniąc równość i godność człowieka, a także szanując różnorodność. Zastosowanie Regulaminu odnosi się do członków społeczności akademickiej: pracowników, studentów i doktorantów. Stroną odpowiedzialną za rzetelne i obiektywne rozpatrywanie skarg w tym zakresie jest Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania pracowników oraz Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania studentów i doktorantów w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 8.17). Stosowne dokumenty dotyczące zgłaszania, weryfikacji i rozstrzygania spraw związanych z dyskryminacją i nierównym traktowaniem stanowią załączniki do Regulaminu (załączniki 8.18-8.24), które są dostępne na stronie Uczelni. W Uczelni powołany został także Rzecznik Praw Studenta Uniwersytetu Szczecińskiego, prowadzący współpracę ze studentami Uczelni w zakresie przestrzegania ich praw oraz przeprowadzania odpowiednich czynności w przypadku ich łamania w porozumieniu z Władzami Uczelni oraz Samorządem Studenckim. Kontakt oraz informacje o dyżurach są dostępne dla studentów pod adresem <https://studenci.usz.edu.pl/rzecznik-praw-studenta/>.

Działaniem mającym na celu wspieranie równego traktowania oraz promującym niedyskryminację jest Zarządzenie Rektora US nr 114/2022 dotyczące przyjęcia Planu Równości w tym Planu Równości Płci na lata 2022-2024 w Uniwersytecie Szczecińskim (załączniki 8.25 i 8.26). To dokument, który zawiera całokształt zobowiązań i działań, których głównym celem jest promowanie równości w Uniwersytecie Szczecińskim, w tym równości płci, a także różnorodności i integracji w społeczności akademickiej Uczelni. W Planie Równości cel główny został rozbity na 9 celów strategicznych, których realizacja została zaplanowana na lata 2022-2024. W Planie zawarty został również harmonogram podejmowanych działań, wskazane są jednostki je koordynujące oraz zostały określone sposoby monitorowania wskaźników i mierniki osiągnięcia planowanych działań. Do celów strategicznych tego dokumentu należy wskazać:

- promowanie kultury organizacyjnej opartej na poszanowaniu i docenianiu różnic,
- ułatwienie godzenia życia zawodowego i rodzinnego osób pracujących i studiujących w Uniwersytecie Szczecińskim,
- promowanie równowagi płci na stanowiskach kierowniczych, w ciałach decyzyjnych oraz w strukturach zarządczych US,

- zmniejszenie segregacji poziomej poprzez promowanie działań wspierających równowagę płci w rekrutacji,
- ponoszenie świadomości na temat zasad równości i niedyskryminacji oraz uwzględnianie aspektu płci w krajowych oraz międzynarodowych projektach badawczych i rozwojowych,
- promocja tematyki równościowej w programach studiów,
- zwiększenie świadomości społeczności akademickiej w zakresie mobbingu oraz dyskryminacji, w tym ze względu na płeć i niepełnosprawność,
- zwiększenie efektywności obowiązujących na Uczelni procedur antymobbingowych i antydyskryminacyjnych,
- implementowanie mechanizmów efektywnego wsparcia pracowników, studentów i doktorantów doświadczających dyskryminacji lub molestowania.

Na WEFiZ funkcjonuje system opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się. Studenci mają możliwość skorzystania zależnie od potrzeb z wielu sposobów/narzędzi/możliwości opieki, wsparcia i rozwoju. Do najważniejszych należą:

- opiekunowie pierwszego roku,
- opiekunowie praktyk (nie dotyczy kierunku zarządzanie),
- działalność kół naukowych, Samorządu Studenckiego, AIESEC, Akademickiego Biura Karier US oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości,
- możliwość wyjazdu na studia i praktyki zagraniczne w ramach Programu Unii Europejskiej Erasmus lub Programu MOST,
- możliwość kontaktowania się z pracownikami dydaktycznymi w wyznaczonych godzinach konsultacji oraz drogą mailową, jak i możliwość zgłaszania problemów Prodziekanowi ds. studenckich,
- możliwość uczestnictwa w wykładach otwartych naukowców z innych uczelni i praktyków gospodarczych, jak i szkoleniach organizowanych przez koła naukowe, Instytuty czy organizacje studenckie,
- możliwość korzystania ze staży, realizacji projektów w przedsiębiorstwach, praktyk, w tym programu płatnych staży i praktyk,
- możliwość korzystania z zasobów bibliotek w kampusach Cukrowa i Mickiewicza na WEFiZ, jak i bibliotek na pozostałych wydziałach US,
- możliwość korzystania z bezpłatnej sieci WiFi i udostępnianego przez WEFiZ oprogramowania,
- możliwość uczestnictwa w projektach badawczych,
- odpowiednia liczebność grup studenckich na zajęciach dydaktycznych, co określa Zarządzenie nr 28/2021 Rektora US z dnia 12.02.2021 r. (<https://bip.usz.edu.pl/attachments/download/8171>).

Studentom znajdującym się w ciężkiej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc finansowa. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się również na stronie internetowej Uczelni: <https://studenci.usz.edu.pl/stypendia/#3>. Studenci dodatkowo informowani są o możliwości składania wniosków na stronie internetowej oraz przez pracowników DOS.

Poza wskazanymi w Ustawie z dn. 20 lipca 2018 r. (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) materialnymi środkami motywowania studentów do osiągania dobrych wyników w nauce, Uczelnia z własnej inicjatywy uruchomiła w 2021 r. program Nagrody Rektora, do którego swoje osiągnięcia naukowe, sportowe, artystyczne czy organizacyjno-społeczne mogą zgłaszać studenci (załącznik 8.27). W ramach Nagrody przyznawane jest jednorazowe wsparcie finansowe dla studentów, którzy osiągnęli najwyższą punktację po merytorycznej ocenie wniosków. W ubiegłych latach kwoty Nagrody uplasowały się przedziałach od 3500 do 6000 zł. Przyznanie Nagrody odbywa się zgodnie z Zarządzeniem Rektora. Wszelkie informacje, progi kwalifikacyjne oraz punktacyjne dostępne są pod adresem <https://studenci.usz.edu.pl/nagroda-rektora/>.

Zgodnie z Obwieszczeniem NR 1/2021 Rektora US, wszyscy pracownicy Uczelni niebędący nauczycielami akademickimi, zostają objęci programem corocznej oceny okresowej (załącznik 8.28). W obwieszczeniu został opublikowany ujednolicony regulamin dotyczący tego procesu. Ocena okresowa

jest realizowana za pomocą sformalizowanych narzędzi w oparciu o ściśle określone kryteria oceny. Głównymi powodami realizacji oceny okresowej pracowników niebędących nauczycielami akademickimi są: regularne sprawdzanie kompetencji zawodowych pracownika i ich przydatność na zajmowanym stanowisku, informowanie pracownika o ocenie jego wyników pracy, odnotowywanie i docenianie osiągnięć pracownika, identyfikacja i analiza problemów występujących w wykonywaniu obowiązków pracowniczych, rozpoznawanie i eliminacja negatywnych postaw pracownika, rozpoznawanie potrzeb w zakresie rozwoju zawodowego oraz dostarczenie informacji wspomagających decyzje w zakresie awansów, przesunięć czy zwolnień pracowników. Oceny dokonuje bezpośredni przełożony pracownika zgodnie z hierarchią służbową określoną w Regulaminie organizacyjnym Uniwersytetu Szczecińskiego. Zasady, narzędzia i inne niezbędne informacje związane z procesem oceny pracowników obsługi, kadry kierowniczej oraz niebędących nauczycielami akademickimi, znajdują się na stronie internetowej pod adresem <http://dso.usz.edu.pl/ocena-okresowa-pracownikow/> (załączniki 8.28-8.31). Formalizacja działań prowadzących do oceny pracowników z obszarów innych niż naukowo-dydaktyczne, pozwala Uczelni na podnoszenie kwalifikacji tych pracowników, co może przekładać się na skuteczniejszą identyfikację i rozwiązywanie problemów, z którymi mogą mierzyć się studenci w toku studiów.

Samorząd Studencki jest tworzony przez reprezentantów wszystkich studentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Reprezentatywnymi organami Samorządu są Wydziałowe Rady Samorządów Studenckich oraz Zarząd Samorządu Studenckiego, występujące odpowiednio przed Władzami Wydziału oraz Władzami Uczelni. Samorząd zaangażowany jest w wiele aspektów dotyczących procesu kształcenia na Uniwersytecie. Obecność przedstawicieli Samorządu należy wskazać w gremiach takich jak: Senat Uczelni, Rada Uczelni, Komisje Dyscyplinarne, Uczelniana Rada ds. Kształcenia, Rady Dydaktyczne na Wydziałach oraz Kolegium Elektorów. Uczestnictwo w zebraniach w/w komórek umożliwia studentom skuteczne reprezentowanie i przekazywanie głosu studenckiego w postaci przedstawiania uwag i wniosków dotyczących studiów oraz wpływania na podnoszenie jakości studiowania na Uniwersytecie.

Samorząd Studencki zgodnie ze wspomnianą ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, otrzymuje od Uczelni wsparcie materialne w postaci budżetu do realizacji działań kulturalno-socjalnych dla studentów. Oprócz tego, organy Samorządu Studenckiego mogą korzystać z dostępnej infrastruktury. Na WEFIZ Rada Samorządu Studenckiego posiada dwa biura – po jednym na każdym kampusie: pomieszczenie o numerze 032 w kampusie Cukrowa i pomieszczenie nr 0317 w kampusie Mickiewicza. Samorząd Studencki w sposób aktywny kreuje społeczność akademicką poprzez organizację wydarzeń oraz inicjatyw kulturalnych i społecznych. Do najważniejszych inicjatyw tego typu należy wskazać: Juwenalia organizowane w porozumieniu z innymi Samorządami Studenckimi Szczecińskich Uczelni Wyższych, Galę Aktywności Studenckiej „Gryfy Samorządności”, #USzczęśliwiał, Strefa Nauki, Akademia Rozwoju Młodego Naukowca, Be ECO with US, Rights for US, Akcja Ewaluacja, Tydzień Ziemi, Otrzęsiny, Szczecin Wita Studentów, Rozkręcamy wiosnę. Ponadto Samorząd zaangażowany jest w organizację Wydziałowych imprez tematycznych, szkoleń i warsztatów, spotkań ze specjalistami, paneli dyskusyjnych czy wyborów Mentorów Wydziałów. Informacje na temat inicjatyw podejmowanych przez Samorząd Studencki są dostępne na stronie Uczelni pod adresem <https://samorzad.usz.edu.pl/projekty/>.

Zaangażowanie Samorządu Studenckiego można zauważyć również w sprawach socjalnych studentów. Przedstawiciele studentów zajmują się przydzielaniem miejsc w Domach Studenckich US oraz wspólnie z pracownikami administracyjnymi US współtworzą Komisję Stypendialną przyznającą stypendia.

Samorząd Studencki prowadzi również działalność wspierającą Koła Naukowe i organizacje studenckie poprzez dotacje celowe na wyjazdy i konferencje naukowe. W porozumieniu ze Strefą Kultury Studenckiej organizowane są cykliczne Przeglądy Kół Naukowych.

Należy wskazać, że przedstawiciele Samorządu Studenckiego są aktywni na forum ogólnopolskim, reprezentując głos studentów w Forum Uniwersytetów Polskich oraz Parlamencie Studentów RP. Obecnie, Zarząd Samorządu Studenckiego US na lata 2022-2024 składa się z 8 reprezentantów (<https://usz.edu.pl/samorzady-us/>).

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego biorą aktywny udział w pracy organów wydziałowych – oprócz wspomnianych gremiów, przedstawiciele studentów są obecni w poszczególnych Zespołach kierunkowych, również kierunku zarządzanie. Zapewnia to studentom wpływ m.in. na tworzenie planów studiów, formułowanie katalogu zajęć do wyboru oraz pytań ogólnych losowanych w trakcie egzaminów dyplomowych. Programy studiów są opiniowane przez Samorząd Studencki – program kierunku zarządzanie został pozytywnie zaopiniowany (załączniki 8.32 i 8.33).

Organizacje studenckie w Uniwersytecie Szczecińskim otrzymują ze strony Uczelni wsparcie zarówno materialne w postaci dofinansowań na realizowane przez nie projekty, jak również na bieżącą działalność organizacji. Przedstawiciele studenckiego ruchu naukowego mają możliwość wnioskowania do ogólnouczelnianej komisji o wsparcie finansowe na działalność przynajmniej jednokrotnie w ciągu roku akademickiego. Oprócz tego organizacje studenckie, jak również studenci indywidualnie, mają możliwość wnioskowania o przyznanie dofinansowania na realizację projektów naukowych, sportowych, artystycznych czy społecznych do Prorektora ds. studenckich. Każda organizacja studencka w Uczelni ma możliwość nieodpłatnego wykorzystania dostępnej infrastruktury w celu realizacji przedsięwzięć skierowanych do społeczności akademickiej.

Członkowie studenckiego ruchu naukowego w 2021 r. mieli możliwość wzięcia udziału w Akademii Rozwoju Młodego Naukowca – wyjazdowym szkoleniu dla przedstawicieli kół naukowych, podczas którego odbyły się szkolenia z podstaw tworzenia wniosków o dofinansowania, promocji działań, prawnych aspektów funkcjonowania organizacji studenckich czy współpracy z biznesem. Szkolenia były prowadzone zarówno przez pracowników Uczelni, ale również przedstawicieli Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Forum Uniwersytetów Polskich. Projekt był współfinansowany ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Dziekan powołuje spośród kadry naukowej opiekunów roku, którzy pełnią zadania doradcze i konsultacyjne oraz udziela pomocy w rozwiązywaniu trudnych dla studentów sytuacji, a także monitoruje bieżące potrzeby studentów (w szczególności związane z procesem kształcenia). W okresie kształcenia zdalnego kontakt z opiekunami roku odbywał się w formie rozmowy telefonicznej i korespondencji mailowej oraz za pomocą aplikacji MS Teams (rozmowa, czat, wideokonferencja). Szczegółowe informacje odnośnie do powołanych opiekunów i możliwości kontaktu z nimi udostępnione są na stronie internetowej WEFIZ w zakładce <https://efz.usz.edu.pl/studenci/opiekunowie-roku/>.

Studenci mają możliwość oceny zajęć prowadzonych przez nauczyciela akademickiego w trakcie przeprowadzania corocznych ankiet. W ankietach tych studenci określają stopień zadowolenia z punktualności wykładowcy, stosowanych przez niego narzędzi kształcenia, a także z treści, które są przedmiotem przeprowadzanych zajęć. Dzięki temu kadra dydaktyczna może dostosować swój system nauczania do preferencji studentów. Innym narzędziem, które podnosi poziom nauczania, są przeprowadzane co najmniej raz w roku akademickim hospitacje zajęć pracowników.

Również Samorząd Studencki cyklicznie przeprowadza wśród studentów ankietę ewaluacyjną dotyczącą funkcjonowania elementów wsparcia i motywowania studentów, w tym sposobów przyznawania świadczeń w Uczelni, oceny funkcjonowania dziekanatów, jednostek dydaktycznych wspierających proces kształcenia (Akademickie Biuro Karier, Strefa Kultury, Akademickie Centrum Kształcenia Językowego, Strefa Wychowania Fizycznego i Sportu) oraz w przypadku korzystania z programów typu Erasmus+ oceny współpracy z Działem ds. Międzynarodowych. Opracowane wyniki ewaluacji skierowane są do Prorektora ds. studenckich oraz do Prorektora ds. kształcenia w celu przedstawienia perspektywy studentów na realizowane przez Uczelnię wsparcie.

O skuteczności systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów świadczą informacje na temat absolwentów kierunku zarządzanie, zawarte w badaniach skupionych na monitoringu ścieżek zawodowych absolwentów realizowanych przez Akademickie Biuro Karier. Informacje na temat podejmowanych ścieżek zawodowych absolwentów kierunku zarządzanie są również dostępne w ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) szkół wyższych. Podstawą pozytywnej oceny systemu opieki, wspierania i motywowania studentów mogą być również pozytywne oceny końcowe z realizowanych zajęć, jak i obronione prace dyplomowe.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje dotyczące rekrutacji, pomocy materialnej, opłat za studia, regulaminów, programów studiów, organizacji roku akademickiego oraz domów studenckich dostępne są na stronie <https://bip.usz.edu.pl/> po wybraniu zakładki „**Studia**” oraz interesującego działu w kolumnie menu przedmiotowego.

Wydział Ekonomii Finansów i Zarządzania zapewnia publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Każda osoba odwiedzająca stronę internetową <https://efz.usz.edu.pl/> może w prosty sposób odnaleźć potrzebne jej informacje, niezależnie od miejsca, w którym się znajduje, czasu oraz sprzętu, z którego korzysta. Strona dostępna jest w języku polskim oraz angielskim.

W zakładce „**Wydział**” widoczne są wydarzenia, które wyznaczały kierunki kształtowania się Wydziału i wpłynęły na jego obecną formę, możemy znaleźć film promocyjny o Wydziale oraz pobrać logo i charakterystyczne dla Wydziału tło do prezentacji multimedialnej. Dostępne są również informacje dotyczące władz Wydziału – pełniona funkcja, tytuł, imię i nazwisko i dane kontaktowe wraz ze zdjęciem oraz skład Rady Pracodawców z wykazem firm i instytucji z jakimi Rada współpracuje. W „Ofercie dla szkół” dostępny jest harmonogram cyklicznych imprez organizowanych na Uniwersytecie, lista dostępnych wykładów otwartych dla szkół oraz oferta zajęć dla nauczycieli. „Oferta dla biznesu” opisuje proponowane usługi/badania w dostępnych na WEFiZ laboratoriach oraz innych pracowniach lub centrach badawczych. Uczelnia na swojej stronie promuje sukcesy swoich studentów, udziela informacji na temat udziału w projekcie „Doskonalenie jakości badań naukowych w naukach ekonomicznych ze szczególnym uwzględnieniem sektora usług (RID)” oraz podaje informacje o ogólnopolskim programie edukacji ekonomicznej dla dzieci i młodzieży Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy i Akademia Młodego Ekonomisty. W zakładce można również znaleźć instrukcję postępowania w przypadkach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi i kontakt do kierowników obiektów kampusów.

Informacje o Instytutach współpracującymi z Wydziałem znajdują się w zakładce „**Instytuty**”. Po kliknięciu w wybrany Instytut widoczny jest jego adres, numerem kontaktowy, adres e-mailowy oraz dane Dyrektora Instytutu i jego zastępców, a także link prowadzący do strony internetowej Instytutu. Umieszczone zostały również dane pozostałych Instytutów Uniwersytetu Szczecińskiego.

Po wejściu w zakładkę „**Pracownicy**” jest możliwość wyszukania pracownika Wydziału. Wyświetlany jest tytuł, instytut, adres e-mailowy oraz przy niektórych osobach numer kontaktowy.

Zakładka „**Kontakt**” zawiera mapy z oznaczonymi adresami kampusów Wydziału oraz ich numery kontaktowe.

Wchodząc na **stronę Wydziału** (za pomocą komputera lub urządzenia mobilnego) po prawej stronie znajdują się ikona z ludzikiem, która po naciśnięciu rozwija opcje ułatwień dostępu: nawigacja za pomocą klawiatury, wyłączenie animacji, włączenie kontrastu, powiększenie tekstu, pomniejszenie tekstu, czytelna czcionka, oznaczenie tytułów, oznaczenie łączy i przycisków.

W lewym dolnym rogu natomiast widoczna jest ikona języka migowego, po której naciśnięciu następuje przeniesienie na stronę Działu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Uniwersytet oferuje usługę tłumacza Polskiego Języka Migowego, asystentów osób z niepełnosprawnością, transport dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz zajęcia z neurodydaktykiem. Na stronie WEFiZ dostępna jest treść deklaracji dotyczącej dostępności strony internetowej zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dn. 4 kwietnia 2019 r., którą Uczelnia zobowiązuje się przestrzegać (<https://efz.usz.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/>).

Wydział posiada swoją stronę na Facebooku (<https://www.facebook.com/wefiz.us>), na której udostępniane są aktualności z życia uczelni oraz pomocne informacje dla studentów (np. informacja o inicjatywie „różowa skrzyneczka” lub o nowych terminach składania wniosków o stypendia, czy też o wprowadzonych przez Rektora zarządzeniach). Na kanale na YouTube

(<https://www.youtube.com/user/UniwersytetUS>) udostępniane są filmy promocyjne oraz relacje z wydarzeń, w których Studenci Uniwersytetu brali udział.

Wszelkie **informacje dotyczące studiowania** kierunku zarządzanie na WEFIZ dostępne są pod adresem internetowym <https://kandydaci.usz.edu.pl/zarzadzanie/>. Wspomniana sekcja strony internetowej Uczelni jasno określa wymagania stawiane kandydatom rozważającym rozpoczęcie nauki na tym kierunku – kompetencje oczekiwane od kandydatów i warunki przyjęcia na studia, które określone są na podstawie dedykowanego algorytmu, stworzonego w celu odpowiedniego profilowania potencjalnych kandydatów (<https://kandydaci.usz.edu.pl/algorytm-przeliczania-punktow-kandydata/>). Ponadto znajduje się tam terminarz procesu przyjęcia na studia, wymagane dokumenty, informacja o opłatach za rekrutację i za studia oraz dostępny jest „Informator dla kandydatów” w formie elektronicznej. Podstrona opisuje również umiejętności uzyskiwane w trakcie studiów, przykładowe zajęcia oraz miejsca, w których absolwent może pracować po ukończeniu danego kierunku. Proces nauczania i uczenia się, realizowane zajęcia na poszczególnych etapach studiów oraz procedury uznawania efektów uczenia się w toku realizacji studiów, są jasno określone w programach studiów dla I stopnia (załącznik 9.1), oraz II stopnia (załącznik 9.2) na kierunku zarządzanie.

Strona Uczelni oferuje szereg udogodnień i informacji wspomagających studentów w procesie uczenia się. W zakładce „**Studenci**” na stronie internetowej Uczelni, umieszczone są informacje dotyczące planów zajęć, organizacji roku akademickiego i sesji egzaminacyjnej, wzory podań, procedury dyplomowania, konkursu na prace dyplomowe, praktyk studenckich, programów wymian studenckich, organizacji studenckich oraz znajdują się tam informacje na temat opiekunów roku, konsultacji nauczycieli akademickich, czy też wsparcia psychologicznego dla studentów. W zakładce tej można również znaleźć „Dobre zwyczaje na US”, które są pomocnymi wskazówkami dla nowych studentów (jak zwracać się do wykładowców, jak zachowywać się na zajęciach i egzaminach, jak pisać e-maile do wykładowców).

Zakładka „Kształcenie” oferuje m. in. informacje na temat kierunków studiów, planów studiów programów studiów (informacje dotyczące wewnętrznych aktów prawnych oraz Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym raporty samooceny i akredytacje kierunków studiów. Stosowne zasady dotyczące wykorzystywanych metod i technik, wsparcia merytorycznego i technicznego oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności kształcenia prowadzonego na odległość, określa Zarządzenie nr 7/2023 JM Rektora US (załącznik 9.3). Dokument ten szczegółowo opisuje wszelkie kwestie związane z realizacją toku studiów w trybie kształcenia na odległość. Ustala on niezbędne założenia mające zasadniczą moc do realizacji toku studiów lub jego poszczególnych elementów w takiej formie. Jest to dokument ogólnodostępny, cyklicznie aktualizowany, a jego kompleksowa rozbudowa i uszczelnienie nastąpiła zwłaszcza w okresie pandemicznym.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym na szczeblu Uczelni reguluje Statut Uniwersytetu Szczecińskiego (<https://usz.edu.pl/statut>; załącznik 10.1). Zgodnie z § 11 tego statutu w Uniwersytecie działa **Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK)**, którego działaniem objęci są studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz pracownicy Uniwersytetu Szczecińskiego.

Struktura organizacyjna USZJK określona została w Zarządzeniu Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego nr 194/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (<https://bip.usz.edu.pl/zarządzenie/13279/zarządzenie-nr-194-202>; załącznik 10.2).

W ramach USZJK działają:

- 1) Uczelniany zespół ds. jakości kształcenia,
- 2) Rady dydaktyczne wydziałów oraz Rada naukowa szkoły doktorskiej,
- 3) Zespoły kierunków,
- 4) Akademickie Biuro Karier.

Nadzór nad USZJK sprawuje Prorektor właściwy ds. kształcenia, natomiast prace w ramach USZJK koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia.

Cele i zakres działania USZJK ustalone zostały Uchwałą Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego nr 109/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w przedmiocie działania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (<https://bip.usz.edu.pl/uchwała/13284/uchwała-nr-109-2020>; załącznik 10.3).

Zgodnie z wymienioną Uchwałą Senatu US i Zarządzeniem Rektora US na Wydziale Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego funkcjonuje **Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK)** (<https://efz.usz.edu.pl/jakosc-ksztalcenia/wszjk>; załącznik 10.4).

Funkcjonowanie WSZJK ma charakter ciągły i systematyczny, a jego zasadniczym celem jest: zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w odniesieniu do wszystkich form, rodzajów i poziomów kształcenia. Realizacja tego celu odbywa się poprzez:

- stale monitorowanie i ocenę jakości procesów umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się,
- dostarczanie władzom Wydziału i Uniwersytetu informacji niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia oraz opracowanie i doskonalenie procedur zapewnienia jakości kształcenia,
- efektywne wykorzystanie i zwiększanie potencjału dydaktycznego Wydziału,
- wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania,
- wykorzystywanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów,
- wymianę dobrych praktyk,
- podnoszenie poziomu kształcenia i rangi pracy dydaktycznej oraz atrakcyjności i konkurencyjności Wydziału i US wobec innych uczelni,
- przestrzeganie standardów akademickich oraz budowanie akademickiej kultury jakości.

WSZJK uwzględnia wymagania rynku pracy, promocję międzynarodowej mobilności studentów i pracowników, stwarzanie warunków dla realizacji strategii uczenia się przez całe życie oraz uelastycznienia systemu kształcenia, między innymi dzięki zapewnieniu możliwości szybkiego reagowania na nowe potrzeby społeczeństwa i rynku pracy.

Za zapewnianie jakości kształcenia, a w szczególności za realizację zadań projakościowych przewidzianych przez WSZJK, odpowiadają na Wydziale przede wszystkim:

- Dziekan,
- Prodziekan ds. Jakości Kształcenia i Wdrażania Strategii Rozwoju,
- Zespoły kierunków,
- Wydziałowy Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Otoczeniem Społeczno- Gospodarczym.

Merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkami studiów sprawują przede wszystkim działające pod nadzorem Dziekana Zespoły kierunków utworzone na podstawie Zarządzenia Dziekana WEFiZ nr 22/2022 z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie powołania Zespołów kierunków (https://efz.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Zarzadzenie_nr_22-22-powolanie_przewodniczacych_zespolow_kierunkow_oraz_zespolow_kierunkow_realizowanych_na_WEFiZ.pdf; (załącznik 10.5).

W skład Zespołu kierunku zarządzanie wchodzi:

1. dr hab. Ewa Mazur-Wierzbicka, prof. US – przewodnicząca,
2. dr hab. Augustyna Burlita, prof. US – z-ca przewodniczącej,
3. mgr Małgorzata Smolska – sekretarz,
4. dr Barbara Czerniachowicz,
5. dr Agnieszka Kwarciańska,
6. dr Karolina Drela,
7. dr Alicja Nerć-Pełka,
8. dr Wojciech Leoński,
9. mgr Malwina Szarek.
10. mgr Maciej Lewandowski,
11. Alicja Szyptur – studentka.

Do zadań Zespołu kierunku w zakresie zapewniania jakości kształcenia należy między innymi:

- dokonywanie corocznych przeglądów programu studiów przy pomocy karty samooceny kierunku (https://efz.usz.edu.pl/wp-content/uploads/uchwala_21-01_zalacznik_nr_1_karta_samooceny_kierunku.pdf);
- weryfikacja treści sylabusów,
- weryfikacja poprawności przypisania punktów poszczególnym zajęciom punktów ECTS,
- opracowywanie na wniosek Dziekana wewnętrznych procedur weryfikacji efektów uczenia się (system oceny studentów, zasady dyplomowania, zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych) oraz dokonywanie ich okresowego przeglądu,
- weryfikacja jakości procesu dyplomowania,
- występowanie do Dziekana z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian w programie studiów,
- dokonywanie okresowych przeglądów warunków realizacji procesu kształcenia na danym kierunku oraz występowanie z propozycjami niezbędnych zmian w tym zakresie,
- dokonywanie oceny zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się,
- zapoznawanie się z raportami Akademickiego Biura Karier dotyczącymi losów absolwentów danego kierunku,
- analiza wymogów i trybu rekrutacji na kierunek,
- wstępna analiza ankiet oceny dokonywanej przez studentów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz ankiet oceny kierunku,
- proponowanie Dziekanowi planów i harmonogramów działań naprawczych,
- ustalania, na wniosek Prodziekana ds. Studenckich, ewentualnych różnic programowych wynikających z programów studiów poprzez porównanie planowanych efektów uczenia się z efektami uzyskanymi przez studenta w przypadku wznowienia studiów lub przeniesienia w ramach uczelni oraz z innej uczelni,
- opiniowanie, na wniosek Koordynatora ds. wymiany międzynarodowej studentów i doktorantów, dokumentów o charakterze merytorycznym dotyczących mobilności studentów lub doktorantów,
- sporządzanie rocznych sprawozdań ze swojej działalności (https://efz.usz.edu.pl/wp-content/uploads/uchwala_21-01_zalacznik_nr_2_sprawozdanie_z_dzialalnosci_zespołu.pdf) i przedstawianie ich do końca października następnego roku akademickiego wraz z kartą oceny kierunku Dziekanowi oraz Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia.

Z kolei do zadań **Prodzikana ds. jakości kształcenia i wdrażania strategii rozwoju**, w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w szczególności należy:

- coroczna analiza potrzeb w zakresie obsługi dydaktyki,
- semestralna analiza obciążeń dydaktycznych,
- nadzorowanie procesu tworzenia planów zajęć, jakości ułożonego i realizowanego planu oraz jego dostępności dla studentów,
- monitorowanie liczebności grup dziekańskich i laboratoryjnych, a także dostępności informacji dotyczących planów zajęć dla studentów,
- ocena stanu infrastruktury dydaktycznej, jakości obsługi administracyjnej, funkcjonowania e-systemów obsługi administracyjnej i strony internetowej Wydziału (<https://efz.usz.edu.pl/>),
- analiza jakości pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich na podstawie wyników hospitowania zajęć i informacji pochodzących z ankietowania opinii studentów,
- analiza z badań dotyczących jakości procesu kształcenia.

Do procedury tworzenia i zmiany programów studiów odnosi się Uchwała Senatu US nr 5/2022 z dnia 27.01.2022 r. w sprawie w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia (<https://bip.usz.edu.pl/uchwala/15695/uchwala-nr-5-2022>; załącznik 10.6).

Najważniejsze zasady tej **procedury** w odniesieniu do **tworzenia programu studiów** są następujące:

- Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy utworzenia studiów na nowym kierunku może wystąpić do Dziekana Wydziału Dyrektor Instytutu lub Rada Naukowa Instytutu lub Rada dydaktyczna.
- Utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu wymaga pozwolenia Ministra z wyjątkiem utworzenia studiów na kierunku przyporządkowanym do jednej dyscypliny albo do dyscypliny wiodącej, w której Uczelnia: 1) posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego, w okresie do dnia 31 grudnia 2022 r.; 2) posiada kategorię naukową A+, A albo B+ lub zawierających się w dziedzinie, o której mowa w art. 243 ust. 7 ustawy, w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r.
- Z wnioskiem o pozwolenie na utworzenie studiów Rektor występuje do Ministra nie później niż 6 miesięcy przed planowanym rozpoczęciem rekrutacji na dany kierunek studiów, przy tym zakończenie uczelnianej procedury tworzenia studiów musi nastąpić do końca grudnia roku akademickiego poprzedzającego rozpoczęcie studiów.
- Jeżeli utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu nie wymaga pozwolenia Ministra, przed rozpoczęciem procedury tworzenia programu studiów na nowym kierunku Dziekan, po uzyskaniu opinii Rady dydaktycznej, występuje do Prorektora ds. kształcenia z wnioskiem o zgodę na rozpoczęcie tej procedury. Wniosek ten powinien zawierać w szczególności ogólną charakterystykę studiów, uzasadnienie ich utworzenia i wstępne założenia co do programu. W celu przygotowania projektu programu studiów na nowym kierunku Dziekan powołuje Zespół kierunku, który przygotowuje program studiów, uzgadniając projekt z Dyrektorami Instytutów mających współdziałać w prowadzeniu kierunku.
- Projekt po wprowadzeniu do uczelnianego systemu informatycznego jest przekazywany przez Przewodniczącego Zespołu kierunku do Dziekana, który przedstawia projekt programu studiów Radzie dydaktycznej celem zaopiniowania. W przypadku negatywnej opinii Dziekan rezygnuje z dalszego procedowania projektu albo zwraca projekt Zespołowi kierunku w celu dokonania poprawek. Po pozytywnym zaopiniowaniu projektu programu studiów przez Radę dydaktyczną Dziekan, co najmniej na 45 dni przed posiedzeniem Senatu, przekazuje dokumentację programu Prorektorowi ds. kształcenia, który zasięga opinii Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Ustalenie programu studiów wymaga też zasięgnięcia opinii Uczelnianego Samorządu Studenckiego. W przypadku bezskutecznego upływu 21 dni od otrzymania programu przez Samorząd, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.
- Opinia Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia przedstawiana jest Uczelnianej Radzie ds. Kształcenia w celu zaopiniowania przez nią programu studiów nowego kierunku oraz

propozycji utworzenia studiów na tym kierunku, poziomie i profilu. W przypadku negatywnego stanowiska Uczelnianej Rady ds. Kształcenia dokumentacja kierunku za pośrednictwem Prorektora ds. kształcenia jest przekazywana Dziekanowi. W przypadku pozytywnego stanowiska Uczelnianej Rady ds. Kształcenia Prorektor ds. kształcenia występuje do Senatu z wnioskiem o podjęcie uchwały w sprawie ustalenia programu studiów na danym kierunku, poziomie i profilu, a następnie występuje do Rektora z wnioskiem o utworzenie studiów na danym kierunku, poziomie i profilu.

- Jeżeli utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu nie wymaga pozwolenia Ministra to zakończenie uczelnianej procedury tworzenia studiów musi nastąpić do końca kwietnia roku akademickiego poprzedzającego rozpoczęcie tych studiów.

Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu, w związku z czym we wspomnianej Uchwale Senatu US ujęto też zasady **procedury zmiany programu studiów**. Najważniejsze z nich są następujące:

- Z wnioskiem o podjęcie inicjatywy zmian w programie studiów może wystąpić do Dziekana Zespół danego kierunku, Dyrektor Instytutu lub Rada dydaktyczna wydziału.
- W programie studiów utworzonych przez Uczelnię w związku z posiadanymi uprawnieniami, można dokonywać zmian w dowolnym zakresie, natomiast w programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia można dokonywać zmian łącznie do 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia.
- Zmiany w programach studiów (z określonymi wyjątkami dotyczącymi m. in. konieczności usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez PKA, dopasowania programów do zmian w obowiązujących przepisach lub zmian uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe) nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.
- Jeżeli proponowane zmiany dotyczą formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu, Dziekan wydziału zwraca się do rady dydaktycznej o wyrażenie opinii w formie uchwały, a następnie je zatwierdza.
- W pozostałych przypadkach stosuje się odpowiednio opisaną wyżej procedurę tworzenia programów studiów (wskazaną w § 30 ust. 2-10 wymienionej Uchwały Senatu), która rozpoczyna się od przygotowania przez Zespół kierunku projektu programu studiów na danym kierunku, a kończy (przy pozytywnych ocenach) wystąpieniem Prorektora ds. kształcenia do Rektora z wnioskiem o utworzenie studiów na danym kierunku, poziomie i profilu. Z tym, że w Uchwale Rady dydaktycznej należy w szczególności:
 - 1) wskazać proponowane zmiany w programie studiów i je uzasadnić;
 - 2) w przypadku programów utworzonych na podstawie pozwolenia Ministra należy określić procentowo ogólną liczbę zmienionych efektów uczenia się określonych w programie studiów i załączyć projekt zmienionych efektów kierunkowych;
 - 3) załączyć te części dokumentacji, które uległy zmianom.
- Zmiany są wprowadzane niezwłocznie do uczelnianego systemu informatycznego.
- Zmiany w programie studiów wymagają ustalenia przez Senat najpóźniej w kwietniu roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, którego zmiany dotyczą.

W Uniwersytecie Szczecińskim opracowane zostały zasady organizacji i prowadzenia w zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które regulowało Zarządzenie nr 20/2018 r. Rektora US – załącznik 10.7), a obecnie reguluje Zarządzenie Nr 7/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18.01.2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (załącznik 10.8).

Podczas obostrzeń wynikających z pandemii Covid-19 zajęcia dydaktyczne i inne formy aktywności realizowane były w formie zdalnej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy Microsoft Teams (w Microsoft Office 365, do którego bezpłatny dostęp posiadają wszyscy studenci i pracownicy US), zgodnie z rozkładem zajęć przyjętym na studiach na

danym kierunku (Komunikat nr 8/2021 Prorektora ds. kształcenia Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zasad prowadzenia zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2021/2022 w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności akademickiej Uniwersytetu Szczecińskiego (załącznik 10.9). Każdy z prowadzących zajęcia na wymienionej platformie zakładał zespół dla prowadzonych zajęć, generował kod dostępu do zespołu i kody te były udostępniane studentom na stronie internetowej Wydziału.

Obecnie, zgodnie z wymienionym Zarządzeniem nr 7/2023 Rektora US, zajęcia dydaktyczne wynikające z programów realizowane są w trybie stacjonarnym w formie bezpośredniego kontaktu. Jednakże, jeśli pozwala na to specyfika kształcenia kształcenie na odległość może być realizowane na wszystkich kierunkach studiów I i II drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich, niezależnie od formy studiów, na studiach podyplomowych i innych formach kształcenia oraz w szkole doktorskiej. Przy czym kształcenie na odległość odbywa się wyłącznie z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej Uczelni i oprogramowania, do korzystania, z którego Uczelnia jest uprawniona na podstawie posiadanych licencji (tzw. „platformy do kształcenia na odległość”, która znajduje się pod adresem: e-studia.usz.edu.pl). Platforma ta umożliwi synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami, doktorantami, uczestnikami studiów podyplomowych i uczestnikami innych form kształcenia a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Wymiar zajęć dydaktycznych realizowanych w trybie kształcenia na odległość jest określony w programach studiów (szerzej ujęto to w opisie kryterium 2). Nauczyciel może prowadzić zajęcia w trybie kształcenia na odległość, jeżeli odbył szkolenie przygotowujące do pracy w tym trybie organizowane przez Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI) lub posiada certyfikat potwierdzający umiejętności i kompetencje do pracy w tym trybie. UCI realizuje też szkolenia dla studentów przygotowujące do udziału w zajęciach prowadzonych w trybie kształcenia na odległość (co jest obowiązkowym elementem odpowiednich programów studiów) w formie ćwiczeń w wymiarze 2 godzin dydaktycznych realizowanych w trybie kształcenia na odległość.

Uniwersytet Szczeciński umożliwia także prowadzenie zajęć w trybie hybrydowym, tj. synchronicznym trybie realizacji zajęć dydaktycznych, który umożliwia jednoczesne uczestnictwo studentów w zajęciach oraz interakcje z nauczycielem, zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie, dzięki transmisji na żywo z wykorzystaniem przekazu audiowizualnego. Zgodę na taką formę prowadzenia zajęć wydaje Prorektor ds. kształcenia, na uzasadniony wniosek Przewodniczącego Zespołu kierunku lub Kierownika studiów podyplomowych lub Kierownika innej formy kształcenia poparty przez Dziekana, a w przypadku szkoły doktorskiej na uzasadniony wniosek jej Dyrektora.

Przy tym, zgodnie ze wskazanym Zarządzeniem, w trybie zajęć hybrydowych lub e-zajęć może być prowadzone nie więcej niż 30% godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych do realizacji w danym semestrze dla danego cyklu kształcenia (limit ten nie obejmuje godzin zajęć dydaktycznych z tytułu realizacji wykładu ogólnouczelnianego).

Ponadto na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje Repozytorium szkoleń i kursów (<https://uniwersytetszczecinski010.sharepoint.com/sites/rk>) umożliwiające zarówno zgłaszanie autorskich szkoleń z szeroko rozumianego obszaru technologii informacyjno – komunikacyjnych, jak i uczestnictwo przez pracowników w tych szkoleniach (odbywających się na platformie, MS Teams), co pozwala pracownikom na zdobycie i określonej wiedzy i umiejętności istotnych w realizowanych zajęciach dydaktycznych.

Także na WEFiZ w kampusie Cukrowa na którym odbywają się zajęcia na kierunku zarządzanie, istnieje możliwość prowadzenia kształcenia na odległość, zaś wyposażenie sal dydaktycznych umożliwia prowadzenie prezentacji multimedialnych podczas realizacji zajęć dydaktycznych. W programie studiów są też zajęcia realizowane w laboratoriach wyposażonych w odpowiednie dla określonych przedmiotów programy (szerzej ujęto to w opisie kryteriów 2 i 5).

Przyjęcie na studia w Uniwersytecie Szczecińskim odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia I i II stopnia.

Proces rekrutacji na studia I i II stopnia przebiega następująco (<http://kandydaci.usz.edu.pl/>) :

- Kandydat rejestruje się w Systemie Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK) uzupełniając podstawowe dane.
- Kandydat zaznacza w systemie kierunek /kierunki studiów, którymi jest zainteresowany.
- Kandydat wprowadza wyniki swoich egzaminów zgodnie z kryteriami kwalifikacji na wybranym kierunku/kierunkach.
- Kandydat dokonuje opłaty rejestracyjnej za każdy wybrany kierunek.
- Po obradach komisji rekrutacyjnej kandydat otrzymuje informacje o wyniku rekrutacji i możliwości wprowadzenia dokumentów do systemu ERK.

Kandydat ubiegający się o **przyjęcie na studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne na kierunku zarządzanie** musi wykazać się wynikami z egzaminu maturalnego w zakresie trzech grup przedmiotów z egzaminu maturalnego wymienionych w załączniku do Uchwały nr 94/2022 z dnia 30 czerwca 2022r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2023/2024 (załącznik 10.10). Pod uwagę brany jest 1 przedmiot do wyboru z każdej grupy:

1. Kryteria kwalifikacji - grupa I:

- geografia
- historia
- matematyka
- wiedza o społeczeństwie

2. Kryteria kwalifikacji - grupa II:

- język obcy nowożytny: dowolny

3. Kryteria kwalifikacji - grupa III:

- biologia
- chemia
- fizyka i astronomia / fizyka
- geografia
- historia
- informatyka
- język obcy nowożytny: dowolny
- wiedza o społeczeństwie

Wyniki egzaminów maturalnych z wybranych z każdej grupy przedmiotów są następnie przeliczane zgodnie z algorytmem podanym w wymienionej Uchwale (wynik egzaminu maturalnego podany w procentach przeliczany jest na punkty według zasady: 1% = 1 punkt). O przyjęciu na kierunek studiów decyduje miejsce na liście, która jest sporządzona według liczby uzyskanych punktów przez kandydatów biorących udział w postępowaniu rekrutacyjnym na danym kierunku studiów.

Uchwała nr 59 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 kwietnia 2022 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie wprowadzenia szczegółowych zasad przyjęć na I rok studiów I stopnia i jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Szczecińskim laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich w tym organizowanych przez Uniwersytet Szczeciński w latach 2019-2023 (z załącznikiem) wskazuje uprawnionych do zwolnienia z przedmiotu/kryterium w trakcie postępowania rekrutacyjnego na I rok studiów 1 stopnia na określone kierunki (załączniki 10.11 i 10.12) . W odniesieniu do kierunku zarządzanie są to m. in. laureaci lub finaliści, którzy zyskali najwyższą liczbę punktów z określonych olimpiad z chemii, biologii, historii, wiedzy o społeczeństwie, języka francuskiego, języka niemieckiego, języka rosyjskiego, języka angielskiego, języka hiszpańskiego, informatyki, matematyki, fizyki i astronomii oraz geografii.

Natomiast **kryteria kwalifikacji na kierunek zarządzanie studia II stopnia** przedstawiają się następująco:

1. studia stacjonarne

Do postępowania kwalifikacyjnego mogą przystąpić osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia.

Kryterium kwalifikacji jest liczba otrzymanych punktów, obliczana wg wzoru:
 $W = 0,5 O + 0,5 Ś$, gdzie:

O – ocena na dyplomie ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia

Ś – średnia z przebiegu studiów co najmniej pierwszego stopnia, potwierdzona przez uczelnię kandydata i wyliczona według zasad zgodnych z regulaminem studiów ukończonej uczelni.

2. studia niestacjonarne

Do postępowania kwalifikacyjnego mogą przystąpić osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia. Kryterium kwalifikacji jest ocena na dyplomie.

Z kolei **zasady rekrutacji, kryteria kwalifikacji oraz limity przyjęć do Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego** określone są w Uchwale Senatu US z dnia 23.11.2021r. (załącznik 10.13). Przyjęcie do Szkoły Doktorskiej odbywa się na podstawie postępowania konkursowego prowadzonego przez Komisję Konkursową w danej dyscyplinie, zaś podstawą kwalifikacji jest liczba punktów uzyskanych za wymienione w załączniku do wskazanej Uchwały kryteria (załącznik 10.14) odnoszące się m. in. do ocen na dyplomie ukończenia studiów, przedłożonego przez Kandydata projektu badawczego, rozmowy kwalifikacyjnej, udokumentowanych recenzowanych publikacji naukowych, udokumentowanego udziału w realizacji projektów naukowo-badawczych, udokumentowanego aktywnego udziału w konferencjach naukowych oraz udokumentowanego ukończenia studiów podyplomowych. Maksymalna ilość punktów jaką może uzyskać Kandydat wynosi 100, przy czym do podjęcia kształcenia w Szkole Doktorskiej może zostać dopuszczony Kandydat, który uzyskał przynajmniej 76 punktów lub 60 punktów w przypadku, jeśli Kandydat miał przyznany projekt w ramach programu „Doktorat wdrożeniowy” bądź „Preludium Bis”. Przyjęcia do Szkoły Doktorskiej odbywają się w ramach uchwalonego przez Senat US limitu przyjęć.

Zgodnie z Uczelnianym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 10.3) oraz funkcjonującym na WEFiZ Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia (załącznik 10.4). realizowane są określone działania projakościowe związane z systematyczną oceną i doskonaleniem programu studiów na kierunku zarządzanie. Należą do nich m. in.:

1. Bieżące reagowanie na uwagi studentów dotyczące realizacji zajęć dydaktycznych.

2. Spotkania członków Zespołu kierunku na których omawiane są problemy związane m. in. z (załączniki 10.15 i 10.16):

a. Corocznym przeglądem programów studiów i sylabusów, w tym zwłaszcza wewnętrznej spójności programu studiów, systemu ECTS, treści programowych, metod uczenia się oraz weryfikacji i oceny efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami rynku pracy.

b. Opiniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uzyskiwanych podczas:

- Corocznego ankietowania studentów kierunku zarządzanie, w których to badaniach studenci oceniają: m. in. wypełnianie przez nauczycieli obowiązków związanych z kształceniem, metody kształcenia z punktu widzenia opanowania wiedzy, umiejętności, wyzwalania kreatywności, organizację rozkładu zajęć, przejrzystość zasad oceniania studentów, trafność doboru form zajęć i metod weryfikacji efektów uczenia się, obsługę administracyjną, infrastrukturę wspomagającą kształcenie, możliwość umiędzynarodowienia kierunku, jak również proponują wprowadzenie określonych zmian na kierunku (załączniki 10.17-10.20).
- Monitorowania przez Akademickie Biuro Karier US: opinii pracodawców m.in. w zakresie przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, do pracy zawodowej oraz stale zmieniających się potrzeb rynku pracy, w szczególności w odniesieniu do obszaru wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych oraz wymagań wobec przyszłych pracowników; losów absolwentów, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, realizowanych po 6 miesiącach, 3 latach oraz pięciu latach od dnia ukończenia studiów.

- Zbierania opinii Rady Pracodawców kierunku za pomocą ankiet oraz na spotkaniach Władz Wydziału i Zespołów Kierunków. Członkowie Rady Pracodawców kierunku to praktycy uznani w środowisku, w większości absolwenci Wydziału.

c. Corocznym przeglądem tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów i zatwierdzanie tematów prac na kierunku.

d. Oceną programu studiów przez ekspertów powołanych przez Prorektora ds. kształcenia, wchodzących w skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, co wynika z Uchwały nr 109/2020 Senatu US (załącznik 10.3) oraz Zarządzenia Rektora nr 194/2020 w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (załącznik 10.2).

e. Przeglądem ocen z poszczególnych przedmiotów na studiach I i II stopnia, jak również ocen procesu dyplomowania, które stanowią podstawowy miernik stopnia realizacji zakładanych w programie studiów efektów uczenia się. Zestawienie ocen przygotowuje Sekcja ds. studenckich na wniosok Zespołu kierunku. Przykład takiego zestawienia w odniesieniu do semestru letniego r. a. 2021/2022, roku I, semestru 2, studiów I stopnia na kierunku zarządzanie oraz zestawienia ocen dyplomowania przedstawiono w załącznikach 10.21, 10.22 i 10.23. Jak można zauważyć – oceny niedostateczne jako oceny końcowe z przedmiotu najczęściej nie przekraczają poziomu kilku procent. Wśród ocen z egzaminu dyplomowego dominują oceny bardzo dobre, podobnie sytuacja kształtuje się w zakresie ocen na dyplomie – oceny bardzo dobre stanowią tu od 44% (studia niestacjonarne) do 50% (studia stacjonarne), co potwierdza dobry poziom realizacji efektów uczenia się.

Rezultatem spotkań członków Zespołu kierunku i Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, a także okresowych przeglądów kierunku oraz analizy opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są zmiany programów studiów, sylabusów dla poszczególnych zajęć, modyfikacje sposobu przeprowadzenia zajęć oraz tematów prac dyplomowych, jak również zabieganie o odpowiedni poziom infrastruktury oraz dostępność podstawowej literatury (załącznik 10.24). Zebrane informacje stanowią także podstawę oceny stopnia realizacji efektów uczenia się na kierunku zarządzanie (Karta samooceny kierunku, załącznik 10.25).

3. Systematyczne hospitacje zajęć (zarówno odbywających się w formie tradycyjnej, jak i zdalnych) przeprowadzane przez Kierowników Katedr Instytutu Zarządzania, Dyrektora Instytutu lub wskazane przez nich osoby. Pozwalają one nie tylko na ocenę pracy nauczycieli akademickich, ale również monitorowanie osiągnięcia efektów uczenia się (załącznik 10.26). Zajęcia realizowane w formie zdalnej podczas obostrzeń wynikających z pandemii Covid-15 były także kontrolowane przez Prodziekana ds. Jakości Kształcenia i Wdrażania Strategii Rozwoju, który mógł uczestniczyć w zajęciach korzystając z wygenerowanych przez prowadzących zajęcia kodów dostępności do zespołu (dla każdego zajęcia był utworzony odrębny zespół na platformie MS Teams); kody te były udostępnione także dla studentów na stronie internetowej WEFiZ.

4. Opracowana procedura dyplomowania, procedura obrony pracy dyplomowej, procedura zmiany tematu pracy po jego zatwierdzeniu przez Zespół kierunku, które są dostępne dla studentów i promotorów na stronie Wydziału (<https://efz.usz.edu.pl/studenci/procedura-dyplomowania/>). Sformułowane w nich zostały najważniejsze wymagania dotyczące prac dyplomowych, ich aspektów merytorycznych, formalnych (m. in. objętości, bibliografii, formatowania pracy, strony tytułowej), sprawdzania pracy w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym przez promotora oraz dokumentów i wymogów, jakie musi spełnić student lub przygotować promotor, które są niezbędne do przystąpienia do obrony pracy dyplomowej. Na stronie tej zamieszczono również zagadnienia na obrony prac dyplomowych oraz wykaz haseł identyfikacyjnych do prac dyplomowych.

5. Przeprowadzana corocznie (zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania US; załącznik 10.4) weryfikacja jakości procesu dyplomowania. Sprawdzeniu i ocenie podlegają: jakość prac dyplomowych, poprawność recenzji i zgodność procesu dyplomowania z obowiązującymi wymogami formalnymi. Do weryfikacji na danym kierunku studiów wybierana jest jedna praca danego promotora bez względu na poziom i formę

studiów (prace do oceny losuje Prodziekan ds. Jakości Kształcenia i Wdrażania Strategii Rozwoju). Za weryfikację jakości procesu dyplomowania odpowiada Zespół kierunku, przy zachowaniu zasady, że promotor i recenzent danej pracy nie biorą udziału w jej ocenie. Wyniki weryfikacji przekazywane są Dziekanowi oraz promotorom (załącznik 10.27).

6. Organizowany od 2020 roku coroczny Konkurs o nagrodę Dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania US na najlepszą pracę dyplomową. Główne cele tego konkursu to m. in. propagowanie wiedzy, wzrost zainteresowania studentów aplikacyjnymi aspektami prac, wyłonienie utalentowanych autorów prac oraz podniesienie jakości prac dyplomowych. Prace oceniane są przez członków Komisji konkursowej powołanej przez Dziekana osobno dla każdej dyscypliny, w tym dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości. Autorzy zarządzania. Autorzy prac nagrodzonych w konkursie otrzymują nagrody Dziekana WEFiZ US, a autorzy wyróżnionych prac dyplomy Dziekana WEFiZ US. Promotorzy nagrodzonych i wyróżnionych prac otrzymują listy gratulacyjne Dziekana WEFiZ US. Informacje na temat regulaminu konkursu oraz jego laureatów zamieszczone są na stronie WEFiZ (<https://efz.usz.edu.pl/studenci/konkurs-dziekana/>).

7. Organizowany corocznie od wielu lat (25 edycji) przez Samorząd Studencki na Wydziale Plebiscyt na najlepszą kadrę akademicką „Złota Kreda”, od roku akademickiego 2021/2022 Plebiscyt PanDa3, w którym na podstawie głosów studentów wyłaniani są laureaci w kategorii: pracownik dydaktyczny samodzielny i pracownik dydaktyczny niesamodzielny, a w każdej z nich w kategorii: poziom wiedzy merytorycznej oraz student friendly, jak również wybierany jest Mentor Wydziału (https://www.facebook.com/samorzad.wefiz/?locale=pl_PL; załącznik 10.28). Laureatami tego plebiscytu wielokrotnie byli pracownicy dydaktyczni Instytutu Zarządzania.

8. Badania ankietowe zrealizowane w okresie 19.12.2022 r. – 16.01.2023 r. z inicjatywy Zespołu kierunku wśród studentów zarządzania (ankietę online wypełniło 167 studentów zarządzania studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; załącznik 10.29). Pytania ankiety dotyczyły m. in.: motywów wyboru studiów na kierunku zarządzanie, oceny programu studiów, opinii na temat studiowania.

Wykaz najważniejszych działań podejmowanych w ramach doskonalenia procesu kształcenia na WEFiZ US przedstawia załącznik 10.30.

Jakość kształcenia na kierunku jest Zarządzanie jest poddawana cyklicznej, zewnętrznej ocenie na podstawie:

- Monitorowania pracodawców, za które odpowiedzialne jest Akademickie Biuro Karier US na temat m.in. przygotowania absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, do pracy zawodowej oraz stale zmieniających się potrzeb rynku pracy, biorąc pod uwagę w szczególności obszar wiedzy, kompetencji i umiejętności społecznych oraz wymagań wobec przyszłych pracowników (załącznik 10.31).
- Monitorowania losów absolwentów, w tym absolwentów kierunku zarządzanie, za które odpowiedzialne jest Akademickie Biuro Karier (szerzej na ten temat: <https://abk.usz.edu.pl/monitorowanie-karier-zawodowych-absolwentow/>). Procedura badania karier absolwentów uregulowana jest przez Zarządzenie nr 187/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego (załączniki 10.32 i 10.33) z wykorzystaniem anonimowych ankiet po sześciu miesiącach, trzech oraz pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Raporty z badań Akademickie Biuro Karier przedstawia Prorektorowi ds. kształcenia.
- Opinii Rady Pracodawców kierunku zarządzanie – praktyków uznanych w środowisku (zob. kryterium 6), w większości absolwentów Wydziału (załącznik 10.34). Opinie te są zbierane za pomocą ankiet (załącznik 10.35) oraz na spotkaniach Władz Wydziału i Zespołów Kierunków z Radą Pracodawców (<https://efz.usz.edu.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/powolanie-rady-pracodawcowrada-pracodawcow-kopia/>; załączniki 10.36 i 10.37).
- Analizy raportów o absolwentach z systemu ogólnopolskiego: <https://ela.nauka.gov.pl/pl/major?experience=ALL&graduationYear=2020&institution=3837&studyVoivodeship=&studyForm=&studyLevel=&limit=10&offset=0&major=9>

Wyniki tych ocen są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku, w tym m. in. w odniesieniu do samooceny kierunku, modyfikacji programów studiów i sylabusów, jak i tworzenia nowych kierunków studiów w kontekście potrzeb lokalnego i globalnego rynku pracy, jak również w strategii rozwoju WEFiZ US (załącznik 10.38).

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> Osiągnięcie w trakcie ostatniej oceny parametrycznej kategorii A w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Wysoko wykwalifikowana, doświadczona, systematycznie rozwijająca się kadra akademicka ze znacznym dorobkiem naukowo-dydaktycznym (zdobytym między innymi w zagranicznych ośrodkach naukowych). Infrastruktura techniczna oraz zdalny dostęp do zasobów bibliotecznych. Stale zwiększenie stopnia dostosowania metod dydaktycznych i trafności ich doboru do realizacji treści programowych. Umiejscowienie nauczycieli akademickich. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> Trudności z zatrudnieniem i rozwojem młodej kadry naukowej - niekorzystna struktura wiekowa wśród nauczycieli akademickich. Brak dyżurów pracowników sekcji informatycznej podczas zjazdów weekendowych dla studiów niestacjonarnych. Nadmierne obciążenie nauczycieli akademickich obowiązkami administracyjnymi. System motywacyjny ukierunkowany głównie na rozwój naukowy pracowników, proces kształcenia, kompetencje kadry w tym zakresie są dużo mniej znaczące (niski stopień doceniania nauczycieli akademickich angażujących się w procesy doskonalenia jakości kształcenia, dbających o jakość kształcenia na Wydziale). Nieintuicyjny, czasochłonny i czasami zawodny system tworzenia i gromadzenia informacji o programach studiów (Egeria), co zniechęca do wprowadzania zmian w programach studiów.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> Wzrost liczby studentów zagranicznych (szczególnie z Europy Wschodniej). Wzrost świadomości u pracodawców wartości osób posiadających kompetencje menedżerskie na poziomie wyższego wykształcenia dla osiągnięcia sukcesu w działalności gospodarczej. Rozszerzanie i doskonalenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Fundusze na rozwój działalności edukacyjnej w uczelniach. Szybki rozwój form i metod kształcenia na odległość. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> Niż demograficzny, którego rezultatem jest malejąca liczba kandydatów na studia, zwłaszcza kandydatów z wysoką średnią ocen i ocen z egzaminów maturalnych. Obniżający się poziom przygotowania kandydatów na studia, w szczególności w zakresie przedmiotów ścisłych. Stosunkowo niski poziom wynagrodzeń na uczelniach w porównaniu z otoczeniem rynkowym. Częste zmiany przepisów prawnych dotyczących funkcjonowania i pracy uczelni wyższych.

		5. Obniżenie „wartości” dyplomu licencjackiego, magisterskiego na rynku pracy.
--	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	119	122	29	42
	II	92	87	31	35
	III	73	66	32	46
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	69	75	39	50
	II	64	67	44	59
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		-	417	-	232

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022	125	46	38	22
	2021	150	63	39	8
	2020	114	55	30	22
II stopnia	2022	128	72	51	42
	2021	72	39	42	20
	2020	65	47	31	28
jednolite studia magisterskie	2022	-	-	-	-
	2021	-	-	-	-
	2020	-	-	-	-
Razem:		654	322	231	142

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)²

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	Poziom I stacjonarne i niestacjonarne – 6 semestrów, 180 punktów ECTS Poziom II stacjonarne i niestacjonarne – 4 semestry, 120 punkty ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	Poziom I: stacjonarne – 2533 niestacjonarne – 2041 Poziom II: stacjonarne – 1553 niestacjonarne - 1173
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Poziom I: stacjonarne – 100,76 punktów ECTS niestacjonarne – 80,84 punktów ECTS Poziom II: stacjonarne – 61,56 punktów ECTS niestacjonarne - 46,20 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Poziom I: stacjonarne – 124 punktów ECTS niestacjonarne – 133 punktów ECTS Poziom II stacjonarne i niestacjonarne - 103 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Poziom I stacjonarne i niestacjonarne – 18 punktów ECTS Poziom II stacjonarne i niestacjonarne - 23 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	Poziom I stacjonarne i niestacjonarne – 54 punktów ECTS Poziom II stacjonarne i niestacjonarne - 40 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	0
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁴	0

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Na I stopniu 1. 1952/8 2. 1129/8 Na II stopniu 1. 1044/8 2. 627/8

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

DLA I STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Blok: Kompetencje w biznesie [moduł] (komunikacja w biznesie, zarządzanie czasem)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Kompetencje w biznesie [moduł] (projektowanie organizacji, zarządzanie pracą zespołową)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Kompetencje w biznesie [moduł] (przywództwo - studia przypadków, gry decyzyjne)	ćwiczenia albo laboratoria	30/18	6
Blok: Marketing [moduł] (analiza danych marketingowych, komunikacja marketingowa)	ćwiczenia albo laboratoria	30/18	6
Blok: Marketing [moduł] (obsługa klienta, zarządzanie sprzedażą)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Marketing [moduł] (social media, CRM)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie biznesem [moduł] (kreatywność i współczesne koncepcje tworzenia innowacji,	ćwiczenia	30/18	6

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

nowoczesne formy przedsiębiorstw)			
Blok: Zarządzanie biznesem [moduł] (kształtowanie konkurencyjności przedsiębiorstw, transfer technologii)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie biznesem [moduł] (metody i techniki doskonalenia jakości, zarządzanie zasobami niematerialnymi)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie zasobami ludzkimi (planowanie i pozyskiwanie pracowników, ocenianie pracowników)	ćwiczenia albo konwersatoria	30/18	6
Blok: Zarządzanie zasobami ludzkimi (rozwój pracowników, motywowanie pracowników)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie zasobami ludzkimi (zarządzanie różnorodnością, zarządzanie relacjami z pracownikami)	ćwiczenia albo konwersatoria	30/18	6
etyka biznesu	konwersatoria	30/18	4
gospodarowanie kapitałem ludzkim	wykład i ćwiczenia	45/27	5
informatyka w zarządzaniu	laboratoria	15/9	1
innowacje w przedsiębiorstwie	wykład i laboratoria	30/18	4
Język obcy [moduł] (język rosyjski, język hiszpański, język niemiecki, język angielski, język francuski)	lektorat	Tylko niestacjonarne - 60	10
logistyka	wykład i ćwiczenia	30/18	3
marketing międzynarodowy	wykład i ćwiczenia	30/18	3
media w zarządzaniu	wykład i ćwiczenia	30/18	3
metody i techniki heurystyczne	wykład i ćwiczenia	30/18	3
nauka o przedsiębiorstwie	wykład i ćwiczenia	40/27	4
negocjacje	wykład i ćwiczenia	40/27	4
podstawy zarządzania	wykład i ćwiczenia	60/36	6

przedmiot do wyboru w języku obcym	ćwiczenia	Tylko stacjonarne - 15	1
przedsiębiorczość	konwersatoria	30/18	3
rachunkowość zarządcza	wykład i ćwiczenia	30/18	3
seminarium dyplomowe	seminarium	90/54	23
tworzenie i rozwój małej firmy	ćwiczenia	15/9	2
zachowania konsumentów	ćwiczenia	15/9	2
zachowania organizacyjne	wykład i ćwiczenia	45/27	5
zarządzanie jakością	konwersatoria	30/18	3
zarządzanie kapitałem trwałym	konwersatoria	30/18	2
zarządzanie produkcją	ćwiczenia	15/9	2
zarządzanie projektami	wykład i ćwiczenia	45/27	3
zarządzanie relacjami z klientem	wykład i ćwiczenia	60/36	4
zarządzanie usługami	wykład i ćwiczenia	45/27	4
zarządzanie własnym rozwojem	ćwiczenia	15/9	2
zarządzanie zasobami ludzkimi	wykład i ćwiczenia	45/27	4
zarządzanie zmianą	ćwiczenia	30/18	3
Razem:		Stacjonarne – 1205 Niestacjonarne - 780	Stacjonarne- 124 Niestacjonarne - 133

DLA II STOPNIA

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Blok: I-I Fi Biznes Partner (controlling i audyt personalny)	ćwiczenia	15/9	3
Blok: I-IR Biznes Partner (komunikacja interpersonalna, konflikty w organizacji)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: HR Biznes Partner (zarządzanie stresem, coaching i mentoring)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie biznesem [moduł] (nowoczesne koncepcje i metody zarządzania, strategię rozwoju przedsiębiorstw)	ćwiczenia	30/18	6

Blok: Zarządzanie biznesem [moduł] (strategie innowacyjne przedsiębiorstw, przedsiębiorstwo na rynku globalnym)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie biznesem [moduł] (zarządzanie portfelem technologii)	ćwiczenia	15/9	3
Blok: Zarządzanie marketingowe [moduł] (marketing wartości)	ćwiczenia	15/9	3
Blok: Zarządzanie marketingowe [moduł] (public relations, marketing usług)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie marketingowe [moduł] (zarządzanie relacjami w biznesie, zarządzanie marką)	ćwiczenia	30/18	6
Blok: Zarządzanie projektami w praktyce [moduł] (gry symulacyjne, zarządzanie zespołem projektowym)	ćwiczenia albo laboratoria	30/18	6
Blok: Zarządzanie projektami w praktyce [moduł] (wstęp do certyfikacji)	laboratoria	15/9	3
Blok: Zarządzanie projektami w praktyce [moduł] (zwinne zarządzanie projektami, ryzyko w zarządzaniu projektami - studia przypadków)	ćwiczenia	30/18	6
kompleksowe zarządzanie jakością	konserwatoria	30/18	3
koncepty zarządzania	wykład i ćwiczenia	45/27	6
konsument w globalnej gospodarce	wykład i ćwiczenia	30/18	3
metody zarządzania projektami	wykład i ćwiczenia	45/27	6
ocena efektywności inwestycji	ćwiczenia	30/18	3
planowanie i finansowanie działalności przedsiębiorstwa	konserwatoria i laboratoria	30/18	5
Przedmiot do wyboru w języku obcym [moduł] (Packaging Design (projekt opakowań), Consumer Behaviour (zachowanie klienta), Case studies on Management (studia	ćwiczenia	30/18	3

przypadków z zarządzania), Creativity (kreatywność), Deutsch-Polnische grenzüberschreitende Projekte (polsko-niemieckie projekty transgraniczne)			
seminarium dyplomowe	seminarium	90/54	20
społeczna odpowiedzialność biznesu	wykład i ćwiczenia	45/27	6
strategiczne zarządzanie kapitałem ludzkim	wykład i ćwiczenia	30/18	5
tworzenie i rozwój grup kapitałowych	konservatoria	30/18	5
współczesne teorie firmy	wykład i ćwiczenia	30/18	5
zarządzanie procesami	wykład i ćwiczenia	45/27	6
zarządzanie strategiczne	wykład i ćwiczenia	45/27	6
zarządzanie wiedzą	wykład i ćwiczenia	45/27	6
Razem:		Stacjonarne - 825 Niestacjonarne - 495	103

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁷
BRAK				
Razem:				

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁷ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁸

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Przedmiot do wyboru w języku obcym [moduł] - consumer behavior	ćwiczenia	4 (na II stopniu)	stacjonarne	angielski	57
Przedmiot do wyboru w języku obcym [moduł] - consumer behavior	ćwiczenia	4 (na II stopniu)	niestacjonarne	angielski	40
Wykład ogólnouczelniany [moduł] - przedmiot do wyboru - visual thinking	wykład	3 (na I stopniu)	stacjonarne	angielski	54
Wykład ogólnouczelniany [moduł] - przedmiot do wyboru - innovation mindset	wykład	4 (na I stopniu)	stacjonarne	angielski	41

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

Załącznik 1. Program studiów dla kierunku zarządzanie studium I i II (studia stacjonarne i niestacjonarne), profilu ogólnoakademickiego.

Załącznik 2. Obsada zajęć na kierunku zarządzanie w r.a. 2022/2023 (studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia).

Załącznik 3. Harmonogram zajęć r.a. 2022/2023 (studia stacjonarne i niestacjonarne, I i II stopnia).

Załącznik 4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć na kierunku zarządzanie w r.a. 2022/2023.

Załącznik 5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na kierunku zarządzanie, informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

Załącznik 6. Wykaz tematów prac dyplomowych.

Załącznik nr 3. Wykaz dodatkowych materiałów do kryteriów 1-10.

Spis załączników do części I (kryteria 1-10) znajduje się w folderach z załącznikami – jako wykaz załączników III do kryteriów 1-10.

